STE JAARGANG No. 65 ZATERDAG 19 MAART 1966

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

oofdredacteur: J. C. Maas ● Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad ● Kantoor: Consciëntiesteeg 27 — 29 ● Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

Soeharto benoemt nieuwe ministers

Dr Adam Malik vervangt Soebandrio ad interim

SINGAPORE (RTR) — Generaal Soeharto, opperbevelhebber van het leger, heeft dr Adam Malik tot waarnemend minister van buitenlandse zaken benoemd, als opvolger van dr Soebandrio die „in beschermende hechtenis" is genomen. Dit is door radio Djakarta meegedeeld. Malik is voormalig minister van handel en voormalig ambassadeur in de Sovjet-Unie. De bekendmaking van Maliks benoeming geschiedde uit naam van president Soekarno na een bijeenkomst onder leiding van generaal Soeharto op het hoofdkwartier van „Kogam", het opperbevel van de „verpletter Maleisië" campagne. Soebandrio en de andere ministers die in beschermende hechtenis zijn genomen, woonden de bijeenkomst niet bij. Er werd niet vermeld of president Soekarno aanwezig was.

Voorts werd door Radio-Djakarta gemeld dat er een kabinetspresidium is benoemd. Dit bestaat uit Malik, dr Roeslan Abdoelgani, minister voor openbare betrekkingen, tweede vice-premier dr Leimena, derde vice-premier Idham Chalid, en de sultan van Djokjakarta, Hamengkoeboewono IX.

Malik, die president Soekarno in buitenlands-economische kwesties van advies heeft gediend, is anti-communistisch. Het is bekend dat hij nauwe betrekkingen heeft onderhouden met verboden anti-communistische groeperingen. Hij was minister van handel tot 31 maart vorig jaar. Daarna werd hij ondanks bezwaren van communistische zijde bevorderd tot minister-coördinator van het „departement ter uitvoering van de geleide economie."

Voorts is bekend gemaakt dat de president van het oppergerechtshof Wirjono Prodjodikoroe is benoemd tot waarnemend minister van justitie, als opvolger van Astrawinata, die in hechtenis is genomen.

Nieuwe ministers

Generaal Soeharto heeft voorts brigade-generaal dr Sharib Thajeb benoemd tot waarnemend minister van basis-onderwijs in de plaats van Soemardjo, die de laatste tijd ook het doelwit van demonstrerende studenten is geweest. Minister-coördinator voor openbare werken Soetawi wordt waarnemend minister voor elektrische energie. Hij komt in de plaats van Setiadi.

Tot waarnemend minister van voorlichting is benoemd D. M. Roemambi, die generaal-majoor Achmadi opvolgt. Andere nieuwe ministers zijn: dr Frans Seda (arbeid), generaal-majoor Ibnoe Soetowo (mijnindustrie), Harjo Soegipto (irrigatie en ontwikkeling van het platteland), dr Achmad Soekinoro (transmigratie en coöperatie), generaal-majoor Basoeki Rachmat (binnenlandse zaken en gouverneur van groot-Djakarta), luitenant-generaal Hidajat (posterijen en telecommunicaties), Kijai Achmad Saihoe (minister secretaris-generaal van het nationale front), Soemarno (minister voor aangelegenheden betreffende de centrale bank).

Adam Malik was leider van de Moerba-partij die in januari van het vorige jaar door president Soekarno werd verboden. Malik was op 21 februari door president Soekarno benoemd tot minister van het presidium belast met economische betrekkingen. Hij zal deze functie ook blijven bekleden. De bevelhebber van de Siliwangi-divisie, generaal Ibrahim Adjie, heeft gezegd, dat uit de maatregelen van generaal Soeharto blijkt dat president Soekarno volledig vertrouwen heeft in het leger.

De Belgische kabinetsformateur, P. van den Boeynants, is er gisteravond in geslaagd een nieuwe regering te vormen. Zijn kabinet zal bestaan uit katholieken en liberalen. Nadat hij gisteravond rapport had uitgebracht aan koning Boudewijn over zijn formatieopdracht, weigerde hij de namen te noemen van de leden van de nieuwe regering. De nieuwe regeringsploeg zou in de loop van vandaag bekend worden gemaakt.

Beatrix en Claus schuwen publiciteit

MEXICO (AFP) — Prinses Beatrix en prins Claus, die volgens het Mexicaanse dagblad Excelsior nu op het Mexicaanse eiland Cozumel verblijven, schuwen journalisten en fotografen en zijn volgens het blad omringd door rechercheurs en Mexicaanse politiemannen.

Prins Claus zou voortdurend een verdedigende houding aannemen wanneer hij een hem onbekend gezicht ziet en zou altijd klaar staan zijn gezicht met de handen te bedekken om te voorkomen dat hij bij verrassing wordt gefotografeerd.

Het paar is donderdag op Cozumel aangekomen met een particulier toestel, dat bestuurd werd door ex-kolonel Radames Gaxiola, die voor de gelegenheid speciaal in dienst is genomen door de Mexicaanse oud-president Lopez Mateos.

Chinese persmensen in Djakarta gearresteerd

DJAKARTA (ANP) — De correspondent van het Chinese persbureau Nieuw China in Djakarta is vrijdag op het vliegveld Kemajoran gearresteerd. Aan zijn arrestatie ging een gevecht met de politie vooraf.

De correspondent en een twaalftal andere Chinezen trachtten, tegen het verbod van de regering in, met een Tsjechisch vliegtuig te vertrekken. Het toestel vertrok later naar Cambodja, zonder de Chinezen.

Koninklijk Canadees ballet

● *Het Royal Winnipeg Ballet kwam gistermorgen van Caracas op Aruba aan, waar men gisteravond in een goed bezet Cultureel Centrum een uitvoering gaf. Vanavond is Curaçao aan de beurt. In Caracas moest met extra voorstellingen geven als gevolg van de grote belangstelling.*

Panorama schrijft over Curacao

WILLEMSTAD. — Het Nederlandse weekblad Panorama heeft deze week de beloofde bom over de Nederlandse Antillen en over Curaçao in het bijzonder laten barsten. In twaalf pagina's tekst en kleurenfoto's vertellen verslaggever Henk de Mari en fotograaf Henk Hilterman wat hun visie is op dit gebied. Blijkbaar zijn verscheidene tientallen exemplaren van Panorama per luchtpost op de Antillen neergedaald, want reeds enkele dagen is het blad the talk of the town.

Het is in ieder geval gebleken dat er voor deze editie een enorme belangstelling bestaat. Als bijlage van de Amigoe zal de betrokken Panorama pas over enkele weken worden verspreid. Wij menen dat de bevolking van de Antillen er recht op heeft te weten wat er in Nederland over haar wordt geschreven en op welke wijze de publieke opinie daar wordt beïnvloed ten aanzien van onze zes eilanden onder de zon. Vandaag citeren wij daarom op pagina 4 en 5 van de Amigoe het uitvoerige artikel van Panorama.

Wij hebben ons gisteren om commentaar gewend tot de minister-president van de Nederlandse Antillen, tevens voorzitter van de Democratische Partij, dr E. Jonckheer. Hij zei de publikatie wel gezien maar nog niet gelezen te hebben doordat hij het te druk heeft met de voorbereidingen voor de komende statenverkiezingen.

Minister R. J. Isa had het stuk wel gelezen, maar hij verklaarde dat de regering reeds drie dagen geleden telegrammen heeft gekregen van verschillende Nederlandse dagbladen, die om commentaar vroegen.

„Ik ben bezig aan commentaar van de regering en vind het onprettig het nu hier te geven omdat er in Nederland om gevraagd is. Mijn streven is de stukken maandag in Nederland te hebben en tegelijk daar en hier te laten afgeven."

Op onze vraag of men reeds zover gevorderd is met het onderzoek tegen de heer Alders dat een vervolging vaststaat, antwoordde de bewindsman: „Men is bezig; ik geloof niet dat men al zover is".

„Meent u dat de publikatie van Panorama aanleiding kan worden tot het indienen van een aanklacht?"

„Zeker, zeer zeker, en of; veel sterker nog dan ten aanzien van het rapport Alders. En verder ten opzichte van mij zeker".

Vakbondsleiders in de politiek

U.N.A. en P.I.A.: één lijst; A.D. samen met de P.P.A.

ORANJESTAD. — Vandaag en morgen staat politiek Aruba in het teken van de laatste voorbereidingen om de lijsten met de zestien kandidaten van elke partij voor de komende statenverkiezing rond te krijgen. Verwacht wordt, dat alle partijen deze lijsten eerst maandag na twaalf uur bij de plaatsvervangend voorzitter van het hoofdstembureau Aruba, de heer I. S. de Cuba, zullen indienen. Het personeel van het bevolkingsbureau heeft de laatste weken met man en macht gewerkt, waardoor de oproepingskaarten voor de 22.688 kiezers, die Aruba bij deze verkiezingen telt, reeds klaar liggen.

afzonderlijke vergaderingen zullen houden.

Intussen is de jacht op volmachten begonnen. Ruim vierduizend formulieren werden aangevraagd. Zoals bekend moeten op Aruba deze volmachten vóór 9 mei bij het hoofdstembureau worden ingediend.

De AVP heeft gisteravond een pamflet uitgegeven, waarin verklaard wordt, dat de PPA voor haar vergadering steelbandmuziek heeft gearrangeerd, daar anders het publiek niet komt. De AVP herinnert eraan, dat carnaval voorbij is en dat koning Momo enige weken geleden op hetzelfde plein verbrand werd. Spoedig zal door de AVP de eerste openbare vergadering worden belegd, waar het publiek ook zonder steelbandmuziek zal komen, aldus het pamflet.

Eddie Maduro op PPA-lijst?

De verwachtingen zijn, dat op Aruba drie partijen aan de komende statenverkiezingen deelnemen. Ofschoon lijsten voor kandidaten werden aangevraagd door AVP, PPA, UNA en PIA (Partido Independiente Arubano) staat het nu wel definitief vast, dat de UNA en PIA met een gecombineerde lijst zullen komen. Deze zal worden aangevoerd door A. Werleman (UNA) met de voorzitter van de PIA, Max Croes, als nummer twee. Vakbondsleider Wijkie Maduro komt op deze lijst als nummer zestien.

A.V.P. en P.P.A.

Bij de AVP zal de heer Albert Eman, die daartoe unaniem door de leidersvergadering werd aangewezen, de lijsttrekker zijn. Van de zijde van de AVP kon men nog niet meedelen of er alleen Arubanen, zoals bij de laatste verkiezingen het geval was, op de lijst staan. Dat zal maandagmiddag wel blijken.

De PPA-lijst zal vermoedelijk worden aangevoerd door gevolmachtigd minister W. F. M. Lampe, die gistermiddag op Aruba aankwam. Hoe de verdere indeling van deze lijst wordt zal in dit weekeinde worden beslist.

A.D. bij P.P.A.

Wat de Accion Democratico (de van de AVP afgescheiden groep) betreft zal slechts één van de huidige leden in de eilandsraad op de lijst komen, terwijl ook de naam van vakbondsleider Eddy Maduro wordt genoemd als een der kandidaten van de PPA. De heer Maduro stond bij de laatste verkiezingen op de AVP-lijst, doch wordt op Aruba gezien als een der leiders van de Accion Democratico. Daarnaast zou de heer Eddy Maduro als tegenkandidaat moeten fungeren tegen de heer Wijkie Maduro op de UNA/PIA-lijst.

Na het indienen van de lijsten, dat maandag geschiedt in de vergaderzaal van de eilandsraad, welke is aangewezen als plaats voor de zitting van het hoofdstembureau, zal de verkiezingsstrijd losbarsten. De PPA opent maandagavond op het Juancho Yrausquinplein de vergaderingen met een massale bijeenkomst. Over geheel Aruba wordt transport beschikbaar gesteld voor deze bijeenkomst waarbij de zestien kandidaten van de PPA aan het publiek zullen worden voorgesteld.

Aanval op A.V.P. en U.N.A.

De PPA gaf hierover gisteren een pamflet uit, waarbij een felle aanval op AVP en UNA werd gedaan, omdat zij nooit maatregelen hebben genomen om de huidige toestand bij Lago te ondervangen, alsmede er nooit aan gedacht zouden hebben om bij Nederland en de EEG hulp te vragen, waarop Aruba moreel recht had. In de afgelopen twaalf jaar werd — aldus het pamflet — dank zij de PPA 125 miljoen in Aruba geïnvesteerd.

In de loop van de week zal de AVP een openbare vergadering houden, waarbij de kandidaten worden voorgesteld. De UNA en PIA houden gezamenlijk een vergadering, waarbij hun kandidaten zullen spreken. Het ligt dan in de bedoeling, dat zowel de UNA als de PIA nog afzonderlijke vergaderingen zullen houden.

● *De heer H. Boukema hield gisteravond in de Tamarijnclub een causerie onder de door ds dr Ph. Meerburg bedachte titel Leven als agnosticus op uitnodiging van de Verenigde protestantse gemeente van Curaçao. De belangstelling was overweldigend; ruim tweehonderd personen waren aanwezig. De gastspreker had zich uitstekend geprepareerd, maar kreeg het tijdens de discussie, geleid door ds Meerburg, bijzonder moeilijk doordat (naar onze mening) de meeste vragen, welke gesteld werden, slechts zijdelings iets te maken hadden met het onderwerp. Desalniettemin was het een interessante (voor alle partijen leerzame) avond. Foto: De heer Boukema luistert naar ds Meerburg (van de rug afgezien), die een vraag stelt.*

Kardinaal Ottaviani vijftig jaar priester

ROME (KNP) — Kardinaal Ottaviani, pro-prefect van de congregatie voor de geloofsleer (het vroegere H. Officie), viert zaterdag 19 maart zijn gouden priesterjubileum. De 75-jarige draagt ter viering van zijn jubileum de H. Mis op in zijn titelkerk Santa Maria in Domenica.

Indonesiers mogen land niet verlaten

SINGAPORE (RTR) — Indonesische staatsburgers mogen het land niet verlaten met uitzondering van degenen die toestemming hebben van de overheid om een pelgrimstocht naar Mekka te maken. Dit heeft radio-Djakarta vandaag bekendgemaakt.

NIEUW HOTEL 250 KAMERS TE STA CRUZ

WILLEMSTAD — Ten bestuurskantore werd vanmorgen tijdens een persconferentie het plan bekendgemaakt voor de bouw van een hotel te Santa Cruz op Banda abao. Dit hotel zal uit 250 kamers gaan bestaan en geheel uit privé-kapitaal gefinancieerd worden. Dit is een unicum in de geschiedenis van de hotelbouw op Curacao. De groep die het hotel gaat bouwen is de Santa Cruz Hotelcompany N.V. Oprichters van en geassocieerden in deze n.v. zijn de heren L. G. Breitner en de heer Robinson uit Amerika.

De aandacht van de heer Breitner werd op Curacao gevestigd door een artikeltje in de „International Construction", een Amerikaans tijdschrift, waarin het tien-jaren ontwikkelingsplan van Curacao werd bekendgemaakt. Verschillende andere projecten die men voor Curacao in gedachten had, zijn om de een of andere reden niet doorgegaan. De n.v. is van plan een onderhandse aanbesteding te houden, welke in vele opzichten een voordeel biedt.

Reeds geruime tijd heeft het bestuurscollege van Curacao onderhandelingen gevoerd met deze Amerikaanse groep. In 1965 gingen de besprekingen vastere vorm krijgen. De eilandsraad besloot op 27 februari van dit jaar het terrein op Santa Cruz in erfpacht te geven aan de groep. Het project werd op 16 maart door de landsregering goedgekeurd.

Van investering van overheidswege zelf is geen sprake. Alleen zal de overheid, vanzelfsprekend, voor de aanwezigheid van water, elektriciteit en telefoon zorgdragen. Voorts zal de overheid zorgen voor een goede asfaltweg tot waar de huidige landweg, die naar de baai lijdt, begint.

Deze landweg zal door de n.v. zelf geasfalteerd worden, onder toezicht van de DOW. De n.v. heeft twee mogelijkheden in studie, namelijk een weg door Barber of een weg door Soto. Naar alle waarschijnlijkheid zal de geprojecteerde weg door Barber lopen, waardoor men vanaf Hato rechtstreeks het hotel kan bereiken.

Zodra de erfpachtakte overlegd is, zal men met het grondwerk beginnen. Aan de bouw zélf, die ongeveer twee jaren in beslag zal nemen, zal, naar men hoopt, voor het einde van het jaar een begin gemaakt worden. De bouw van het hotel werd begroot op 6,5 miljoen dollar.

Het hotel zal ook beschikken over een nightclub en een casino (volgens de heer Breitner is men vrijwel zeker dat men voor de bouw hiervan toestemming krijgt), een tennisbaan, een golfterrein, een zwembad, een jachthaven, enz. Voorts zal er een mooi strand worden aangelegd, waarbij men van plan is de reeds bestaande paviljoenen te gebruiken. Een gedeelte van het Lagoen zal worden gedempt om er een parkeerterrein aan te leggen. Het ligt in de bedoeling van de n.v. om van het hotel een authentiek Curaçaose gebouw te maken.

Het bestuurscollege heeft ervoor gezorgd dat de rechten van de vissers te Sta Cruz zijn gewaarborgd. Ook heeft het bestuurscollege het aanleggen van een ander strand in gedachte.

● Achtentachtig procent van de Amerikanen is voor onderhandelingen met de Vietcong, zo blijkt uit een opinieonderzoek dat is ingesteld door de universiteit van Stanford in Californië.

Verzet in Moskou tegen eerherstel van STALIN

MOSKOU (RTR) — Een groep van 25 vooraanstaande Russische geleerden en intellectuelen hebben het Kremlin in een brief gewaarschuwd dat rehabilitatie van Stalin tot een nieuwe breuk in de internationale communistische beweging zou leiden, zo is vrijdagavond van ingelichte zijde in Moskou vernomen.

In de brief, tot de ondertekenaars waarvan zeven academici, bekende schrijvers en een prima ballerina behoren, wordt gezegd dat het volk zelfs geen geringe afwijking van de veroordeling in 1956 van de persoonsverheerlijking van Stalin zal begrijpen of aanvaarden. „Een stap in de richting van rehabilitatie zou leiden tot een nieuwe splitsing in de gelederen van de communisten, ditmaal tussen ons en de communistische partijen in het westen", zo wordt gezegd in de brief, die twee dagen geleden aan partijleider Brezjnev werd gezonden en waarover gisteren bijzonderheden bekend zijn worden. Westelijke communisten zouden in rehabilitatie van Stalin een capitulatie ten opzichte van China zien, aldus volgens genoemde kringen, de brief. Gezegd werd voorts dat de vijf belangrijkste kerngeleerden, Lev Artsimovitsj, Peter Pakitsa, Andreisacharov, Igor Tamm en Michail Leontovitsj, tot de ondertekenaars behoorden. Ook de vroegere ambassadeur in Groot-Brittannië, Ivan Maisky en de prima ballerina Maya Plisetskaya en de schrijvers Konstantin Paustovsky en Viktor Nekrasov en de filmdirecteur Michail Romm zouden de brief hebben getekend. Allen zijn lid van de communistische partij.

Televisie

Zaterdag

TeleCuracao — 17.00 Yogi Bear; 17.30 Wild Bill Hicock; 18.00 Quick draw McGraw; 18.30 Pater Brenneker; 18.45 Nieuws; 19.00 Telesemanario; 19.15 Gobierno di Corsow; 19.30 Bewitched; 20.00 Cultuur en Opvoeding, (toneelstuk „Van de brug afgezien"; 20.30 Teleshow; 21.00 Nieuws; 21.15 Ben Casey; 22.15 Perry Mason.

TeleAruba — 17.20 Yogi Bear; 18.00 This is Britain; 18.15 Rintintin; 18.45 Nieuws; 19.00 Cara Williamshow; 19.30 Greatest fights; 19.45 Bewitched 20.15 Guessing Game show; 20.45 Nieuws: 21.00 Film Cult. + Educ.; 21.30 Nieuws; 21.35 Film.

Zondag

Tele-Curaçao — 16.00 Hubentud na marcha; 17.00 Kinderuurtje; 17.30 Shindig; 18.30 Ecos de la patria; 18.45 Nieuws; 19.00 De Verrekijker; 19.15 NTS Journaal; 19.30 Big Bands; 20.00 Jack Benny; 20.30 Candid Camera; 21.00 Nieuws; 21.15 Target; 22.15 Defenders.

TeleAruba — 17.30 Fury; 18.00 Israel presents; 18.15 Circusboy; 18.45 Nieuws; 19.00 Shindig; 20.00 Nieuws; 20.15 Local talent show; 20.45 Nieuws; 21.00 Combat; 22.05 Untouchables.

SCHEEPSBERICHTEN

KNSM — Achilles 18 te Le Havre; Ceres 18 360 m zw Azoren nr Santander; Solon 19 te Londen verw.; Telamon 18 te St. Kitts verw.

Tankers — Acmaea 22 te Port Jefferson verw.; Arca 21 te Pta Cardon verw.; Kabylia 21 te Trinidad verw.; Korenia 19 te Cur. verw.; Kryptos 18 500 m w Azoren nr Cur.; Philippia 20 te Pto La Cruz verw.

Opheffing NAVO maakt pact van Warschau overbodig

PARIJS (RTR) — De Russische ambassadeur in Parijs Valerian Zorin, heeft op een lunch van de diplomatieke persvereniging in Parijs gezegd, dat een opheffing van de NAVO het pact van Warschau overbodig zou maken. Hij is van mening, dat Frankrijk en Sovjet-Unie samen veel kunnen doen om de spanning in Europa te verminderen. Een belangrijk punt is, dat West-Duitsland geen toegang tot kernwapens krijgt. Verder zal veel afhangen van een normalisering van de politieke en economische betrekkingen tussen de twee Duitse staten en van het vestigen van goede betrekkingen door deze staten met hun buurlanden.

OVERSTROMINGEN IN BRAZILIË

BUENOS AIRES (RTR) — In Brazilië zijn duizenden mensen die door overstromingen in het gebied van de Parana-rivier waren gestrand, in allerijl geëvacueerd nadat het water door drie dagen zware regenval was gestegen.

De stad San Nicolas, op 200 km van Buenos Aires, staat onder water en de telefoonverbindingen met drie provincies zijn verbroken. Ofschoon de meeste inwoners van de stad met legertrucks naar veiliger orden zijn overgebracht, zouden nog duizenden door het water geïsoleerd zijn.

Brazilië verbiedt telefoonprogramma's

RIO DE JANEIRO (RTR) — De Braziliaanse regering heeft radio- en televisieprogramma's verboden, waarin het publiek wordt uitgenodigd telefonisch deel te nemen. Door de populariteit van dergelijke programma's werd het reeds overbezette telefoonnet nog meer belast. De organisatoren van de programma's hebben reeds heftig geprotesteerd tegen wat zij een ondemocratisch optreden noemen.

Defensiebegroting in Eerste Kamer aangenomen

DEN HAAG (ANP) — De Eerste Kamer heeft woensdagmiddag de begroting voor defensie zonder hoofdelijke stemming aangenomen, met de aantekening, dat de pacifistisch socialistische partij geacht wilde worden te hebben tegengestemd.

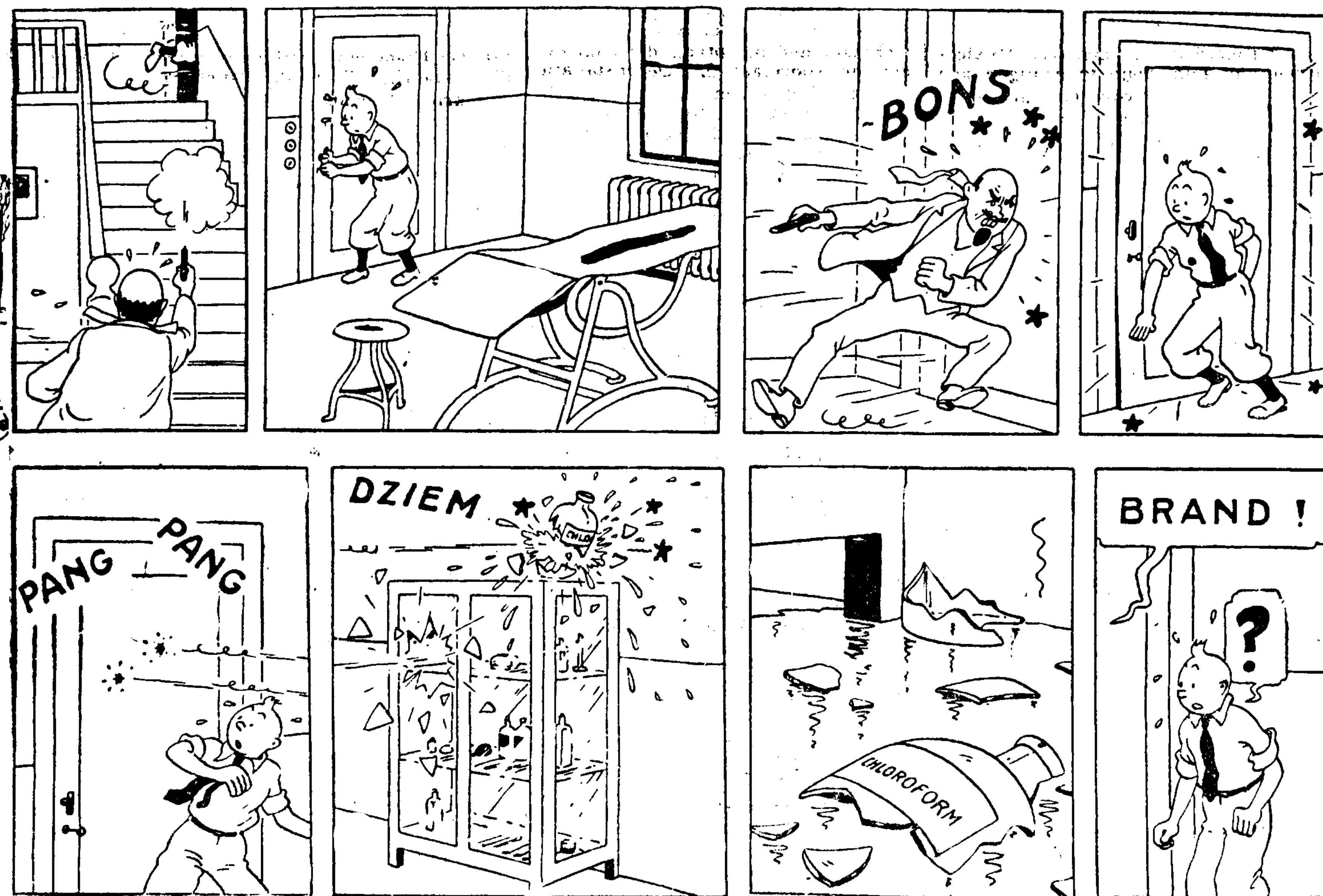
—x—

● Op 12 juni zullen verkiezingen voor de opperste Sovjet — het parlement van de Sovjet-Unie — worden gehouden. De huidige, zesde, zitting loopt deze maand af. (TASS)

Telefoonnummers

AMIGOE DI CURACAO

Alle afdelingen tot 17 uur	**24360**
Klachten over bezorging van 18 tot 19 uur	**24361**
Huisaansluitingen:	
F. M. Soontiëns (wnd. dir.)	38219
J. C Maas (hoofdred.)	24387
A. W. C. J. Horvers (red.-verslagg.)	23596
A. van Dongen (red.-verslagg.)	38219
J. J. Henderikse (chef adv. afd.)	36597
A. Jeuken (fotograaf)	36867
AMIGOE DI ARUBA	
Kantoor	1233
Huisaansluiting:	
J. A. van der Schoot (chef de bur. en red. verslagg.)	2950
A. M. Franken (fotograaf)	1639

FEUILLETON

Het verbond van DE RODE PIMPERNEL

door BARONESSE ORCZY

101)

Waar hij niet kon achterkomen was, wat er wel met Chauvelin en Gourdon gebeurd on zijn. Zij waren minder dan driehonderd meter achter hem geweest toen voor het eerst de wilde jacht in en uit de Rue Contrescarpe begonnen was. En nu hun tegenwoordigheid juist het meest nodig was, schenen ze hem. Tournefort en het voortvluchtige wild uit het oog verloren te hebben. En om alles nog ingewikkelder te maken, werden de avondschaduwen dichter en dichter, en deze nauwe straten van de Faubourg waren zeer spaarzaam verlicht.

Juist op dit ogenblik kreeg Tournefort Rateau weer in het oog, terwijl hij ditmaal op zijn gemak de straat doorging. De brave agent verschool zich vlug en veegde zijn natte voorhoofd af, blij over deze korte rust op de wilde jacht, tot die afschuwelijke kerkhof-hoest in eens zo dichtbij hem weerklonk, dat hij snel overeind vloog en bijna zijn tegenwoordigheid daardoor had verraden. Hij had nog juist tijd om verder in de hoek van een deur-opening te duiken, toen Rateau voorbijging.

Tournefort sloop uit zijn schuilplaats en bleef even dood stil staan, kijkend naar die lange ledematen, die langzaam bewogen in de dichter wordende duisternis. Het volgend ogenblik zag hij Chauvelin aan het einde der straat staan.

Rateau zag hem ook — kwam inderdaad van aangezicht tot aangezicht hem, en moest geweten hebben wie hij was, want zonder een ogenblik te aarzelen en als een opgejaagd in het nauw gedreven schepsel, draaide hij zich vlug als hij maar kon. Hij kwam op een halve meter afstand langs Tournefort heen, en terwijl hij voorbijsnelde sloeg hij zo geweldig zijn linkervuist uit, dat de agent van het comité wankelde en zich in zijn hele lengte op de straatstenen uitstrekte. Het volgend ogenblik was Chauvelin erbij. Tournefort riep, terwijl hij proplotseling om en hoide de straat weer in, zo beerde op de been te komen, hijgend tegen hem..

„Zag u hem? Welke kant is hij uit?"

„De Rue Bordet in. Achter hem aan, burger!" antwoordde de Chauvelin grimmig tussen de tanden door.

Tezamen vervolgden de beide mannen de jacht door het verwarde netwerk van straten, geleid door hun vluchtende prooi. Zij hadden Rateau goed in het oog, en deze kon niet meer zijn vorige taktiek volhouden, nu hij twee goedafgerichte speurhonden achter zich had. Op een gegeven ogenblik was hij tussen hen beiden in. Tournefort ging behoedzaam de Rue Bordet verder in; Chauvelin, eveneens sluipend, kwam dezelfde straat aan het andere einde in, en Rateau weer op zijn gemak lopend was van ieder hunner evenver verwijderd.

V.

Er lopen geen zijstraten uit de Rue Bordet, de gehele lengte is nog geen vijftig meter; nu verborg Tournefort, weer op zijn gemak, zich aan het einde der straat, achter een deuropening, terwijl Chauvelin hetzelfde deed aan het andere eind. Rateau in het midden staand, scheen nogmaals te aarzelen. Vlak over hem was een kleine herberg, waarvan de deur gastvrij openstond; het uithangbord, „Le bon Copain", beloofde rust en een verfrissing. Hij keek naar beide zijden der straat, en stelde zichzelf vermoedelijk gerust met het feit dat zijn beide vervolgers voor het ogenblik niet in zicht waren, drukte zijn pak tegen zich aan, vloog naar de herberg en verdween in de deur.

Niets kon prachtiger. Het wild, voor het ogenblik, was veilig, en al konden de speurhonden geen verfrissing krijgen, zij konden in elk geval rust nemen. Tournefort en Chauvelin kropen uit hun schuilhoeken. Zij ontmoetten elkander midden in de straat, op de plaats waar Rateau even van tevoren had gestaan. Het werd toen helemaal donker en de straat was verstoken van lantaarns, maar het licht in de herberg liet het interieur geheel overzien. Het onderste deel van het grote winkelraam was van een gordijn voorzien, maar de hoofden van de bezoekers van „Le bon Copain" staken boven het gordijn uit, en het algemeen doen en laten kon duidelijk worden gezien.

Tournefort, nooit verlegen, was al op een laag uitsteeksel van een der huismuren aan de overzijde geklommen. Van dit verhoogte punt kon hij gemakkelijker alles binnen de herberg gade slaan en in korte, afgebroken zinnen gaf hij aan zijn chef een beschrijving van hetgeen hij daar zag.

„Rateau is gaan zitten...... zijn rug naar het raam...... hij heeft het pak dicht naast zich op de bank neergelegd...... hij kan even niets zeggen, want hij is aan het hoesten en aan het spuwen als een oude walrus...... Een meisje brengt hem een fles wijn en een homp brood met kaas...... Hij is beginnen te spreken...... hij schijnt veel te vertellen te hebben...... de lui lachen...... sommige kloppen in de handen...... En daar komt Jean Victor, de herbergier...... ik kent hem, burger...... een dikke, lompe kerel, een uitstekend patriot, zoals ik wel wilde dat ze allen waren...... Hij is ook aan het lachen en praat met Rateau, die wordt dubbelgevouwen door een nieuwe hoestaanval —"

Chauvelin uitte een uitroep van ongeduld: „Genoeg hiervan, burger Tournefort. Houdt de man in het oog en hou je mond. Ik ben doodop."

(Wordt vervolgt)

CURACAO
Agenda

Zaterdag

eekend-dienst eilandsgeneeskundi-en 19-21 maart 1966. Stad: Dr. M. L. Petit, Penstraat 260, tellf. 13382; 2de istrikt: Dr. G. F. Lublick, Schonegevelstraat 2, telf. 43126; 3de distrikt: Dr. J. H. Brahma Tewari, Gezondheidscentrum Barber, telf. 48058.
Verlof begrafenis: Mevr. M. A. de Jongh, Witteweg 65.
ompstations: Winkel, Hendrikplein; Frederik, Salinja; Maduro, Biesheuvel; Broekman, Santa Maria; Isa, Plantersrust; de Jongh, Mundo Nobo.
otica's: Brion telf. 23222; Wilhelmina telf. 12380.

ioscopen: Roxy: 19.00-21.15 The arlord; West-End: 19.00-21.00 Tokio by night; Cinelandia: 19.00-21.00 The Hill; Drive-in: 19.00-21.00 An evening with the Royal Ballet; Asiento: 20.45 Balletuivoering.
ine-truck: Heden te Suffisant en morgen te Sta Cruz.
iversen: 20.00 Baseball - (Firestone -Super Shell) - Rifstadion; 20.45 The Royal Winnipeg Ballet - Openluchtbioscoop Asiento.

Zondag

ioscopen: Roxy: 10.30-20.30 The arlord; 16.00 Dubbelprogr. Optreden The Golden Treasures met de film Hold that ghost; 18.30 Dubbelprogr. Optreden The Golden Treasures met de film Laurel and Hardy's aughing 20's. West-End: 10.30-20.45 Tokio by night; 16.30 Catarina Vaente; 18.30 The train; Cinelandia: .00 The Hill; 19.00 Dubbelprogr. Optreden The Golden Treasures met de film Winnetou; Drive-in: 20.30 An evening with the Royal Ballet; 18.30 Optreden The Heartbreakers met de film The little Big Horn; Asiento: 0.30 The Sandpiper - 18 jaar.
iversen: 10.00 Kampioenschappen omino - Mierla Platéweg 30 (Rooendal); 10.00 Baseball - (Amstel-Blue Hawks) - Rifstadion.

Emmastad

S/Telecommunication - Kantoor pen: 07.30-16.30 tel. 2307; 16.30-07.00 R. de Paula tel. 0-35410; B.g.g. el. 9.
ersonnel services - V. G. O'Niel, Punta Cardonweg 113, tel. 0-43505; B.g.g. tel. 9-9.
.V. CSM-Ships' Agency - Kantoor pen: 07.30-24.00 tel. 2551/2458.
lleen voor dringende aangelegenhen - 00.00-07.30 tel. 9.
viation service - 23.30-06.30 E. M. H. Agnes tel. 0-49235.

Kerkberichten

CURACAO **zondag**

arber 06.00, 06.30 en 19.00 te Wa-o; **Brievengat 06.00, 08.00, 12,00 en** .00 uur; **Buena Vista 06.00, 08.00 en** .00 uur; **Coromoto 06.00, 08.00, 17.00** 19.00 uur; G. Kwartier 06.00, 07.30, .00 en 18.00 uur; Santa Famia .30, 07.30, 09.00 en 19.00 uur; Janoret 06.30, 09.00 en 18.00 uur; Janwe .00, 08.00 (hoogmis) - 12.00 - 19.00; ontagne 05.15, 08.30, 19.00 uur; Piermaai 05.00, 07.00, 08.00, 09.00 en .00 uur; S. Willibrordo 05.30 (gezonen mis) en 08.00 uur; Santa Ana .00, 09.00 en 19.00 uur; Santa aria 05.00, 06.30, 08.00, 09.00 en .00 uur; Soto 05.00, 08.15 en 17.00 ; Santa Rosa 05.30, 07.00, 08.00, en 19.00 uur; Steenrijk 05.30, 11.30, 17.00 en 19.00 uur; Suffi- 06.00, 07.30, 09.00 en 19.00 uur; estpunt 05.00, 08.30 en 17.00 (La-) uur; Wishi 05.00, 08.00 (Kinis), 11.30 en 19.00 uur; Zuid am 05.00, 08.00 en 17.00
ERLANDSE PREEK
ermaai: 9; Sta. Ana 9; Sta. Fami-2de zondag 7.30, 3de zondag 9.00 4de zondag 19.00; Janwe 08.00 en ; Sta. Rosa 9.00; Brievengat 08.00 8.00.
CHE
. Rosa 7 8 9 bij de Zusters.
ISSEN IN DE WEEK
arber 06.30 uur; Brievengat 06.15 ; Buena Vista 06.30 uur; Coromo-06.30 uur; Groot Kwartier 07.00 oensdag en donderdag 07.45 en 18.00 uur); Santa Famia 06.30 en 07.30 uur; Jandoret 07.30 uur; Janwe 06.30 uur; Montagne 06.30 uur; Pietermaai 06.00, 06.30 en 07.00 uur; San Willibrordo 07.00 uur; Santa Ana 06.00, 06.3? en 07.00 uur; Santa Maria 06.00, 06.30 en 07.15 uur; Soto 06.30 uur (zaterdag 07.00 uur; Sta. Rosa 06.00 18.30 uur (behalve zaterdagavond); Steenrijk 06.00 en 06.30 uur; Suffisant 06.30 uur; Westpunt 06.30 uur (zaterdag 07.00 uur): Wishi 06.15 07.00 uur; Zuid Bonam 18.00 uur; Lagoen donderdagmiddag 18.30 uur

PROT. KERKDIENSTEN

EF. KERK Mundo Nobo - Dienst .00 Ds Metting van Rijn (afscheid); enst 19.15 Ds Wiersinga.
EF. KERK (vrijgemaakt) Schout-y-Nacht Doormanweg 32, kerkdiensten: 09.30 en 19.00 (Leesdienst).
Fortkerk: 09.00 Ds Eggink (Jeugddienst); 19.00 Dr Meerburg; Emmakerk: 09.30 Dr. Meerburg (Doop); 09.30 Ds Eggink; Ebenezer Church; 10.15 Ds. Gumbs; 19.00 Ds. Gumbs. In de Fortkerk en Emmakerk is er crèche tijdens de ochtenddienst.

Drie Arubaansen voor RNW-microfoon

WILLEMSTAD — Drie Arubaanse meisjes komen maandagavond voor de microfoon van Radio Nederland Wereldomroep. Zij spreken in het programma Con cos'ta?, dat om tien over half negen Antilliaanse tijd wordt uitgezonden op de golflengte 31,28 - 49,30 en 49,83 meter. Het zijn Lucette Hansen, Mercedes Sprott en Maria Figaroa. Zij wonen alle drie in Venlo.

Commentaren op Panorama-artikel

BRAAM: provo-journalistiek

WILLEMSTAD — Wij hebben enige personen, die het zij met name of zijdelijk genoemd worden in het Panorama-artikel over Curaçao (pagina 4 en 5), om commentaar gevraagd.

De heer S., die in het Panorama-artikel over Curaçao als „tekstverbindende" persoon voorkomt in een belangrijk deel van de reportage, antwoordde op de vraag:

Scherper

Is volgens u de ellende en armoede op Curaçao correct beschreven?

S.: Ja. Ik vind wel dat De Mari het verhaal bijgeslepen heeft voor het Nederlandse publiek. Bijvoorbeeld daar waar hij schrijft over de dierenbescherming, de hond die kapot geschoten wordt en het stiletto. Hij had, volgens mij, de ellende scherper kunnen stellen. De Amigoe had het eigenlijk moeten schrijven. Ik ben het er dus ook niet mee eens dat een Nederlander hierover komt schrijven, maar op een gegeven ogenblik moet het bekend worden. Daarom zou ik het een tweede keer ook doen.

Politiek zaakje.

De heer **Jaap Kion,** wiens naam ook genoemd wordt in het Panorama-artikel, toonde zich vanmorgen stomverbaasd.

Amigoe: Heeft u het artikel gelezen?

J.K.: Nee, niet gelezen. Ik heb er wel over gehoord. Waarom?

Amigoe: Uw naam wordt in een passage enkele malen genoemd. Zal ik u die passage voorlezen?

J.K.: Graag.

(waarna bedoelde deel geciteerd werd)

J.K.: Nee.... Nee, staat dat er echt in? Iemand had mij deze week wel opgebeld, maar dat het er zo in staat.... Laat ik niks zeggen. Per slot schijnt het een politiek zaakje te zijn. Beter van niet, geen commentaar. Per slot ben ik bij de politie en als ambtenaar lijkt het mij niet verstandig als ik mij op de een of andere wijze ermee bemoei.

Provo-journalistiek

De heer **H. L. Braam,** hoofd van de regeringsvoorlichtingsdienst, zei: „Nee, ik heb het artikel nog niet gelezen, ik heb het nog niet gezien. Ik heb wel iets gelezen. Gisteren belde de heer Boeli van Leeuwen mij op over wat hij gezegd zou hebben tegen De Mari om uitdrukkelijk te verklaren dat hij (de heer Van Leeuwen; red.) De Mari nooit gesproken en nooit een dergelijke uitspraak („zo'n oplichter van de regeringsvoorlichtingsdienst", zie Panorama-artikel; red.) gedaan heeft. Dat hij nooit met De Mari gesproken heeft."

Amigoe: In het Panorama-artikel wordt gesteld dat de Beurs- en Nieuwsberichten sterk gecontroleerd wordt door de RVD. Wat zegt u daarop?

H.B.: Dat is natuurlijk falikante nonsens. Als de RVD.... de RVD bemoeit zich met geen enkele krant. Dat is provo-journalistiek, ja provo-journalistiek. Ik hoop dat ik Panorama in handen krijg, het is mij nog niet gelukt. Maar een voorbeeld van dat soort provo-journalistiek is wel dat Boeli van Leeuwen mij opbelde en gezegd heeft dat hij De Mari nooit gesproken heeft en nooit een dergelijke uitspraak gedaan heeft. Kijk, waarschijnlijk is dat artikel geschreven in opdracht van bepaalde mensen. De RVD bemoeit zich niet met de redacties van de kranten. Wij hebben met alle kranten goede relaties. Als men dergelijke journalisten stuurt.... er dient op gewezen te worden hoe fout dat is, wat voor partij het ook is. Van Panorama is het bekend dat.... ik geloof dat twee nummers geleden een nummer uit de circulatie gehaald werd door de directie vanwege dat soort geschrijf. Iedereen kent Panorama zo langzamerhand wel.

Flauwekul

De heer **B. Evenhuis,** waarnemend hoofdredacteur van Beurs- en Nieuwsberichten, zei: „Ik heb het artikel doorgekeken. Die alinea heb ik uiteraard wel gezien."

Amigoe: Hoe luidt uw commentaar?

B.E.: Haha. Is het de bedoeling dat het gepubliceerd wordt? Het is de grootste flauwekul, maar laat ik niets zeggen.... ja, kijk, ik weet niet of jullie met een bandrecordertje werken. Maar namens de Beurs wordt het ten stelligste ontkend en tegengesproken.

Boete

De heer **J. A. O. Bikker,** directeur van de bouwcredietbank van de Nederlandse Antillen en voorzitter van de staten van de Nederlandse Antillen, zei het artikel nog niet gelezen te hebben: „Ik heb er wel van gehoord. Maar helaas heb ik het nog niet gelezen". Hierna lazen wij de passage voor, waarin de heer Bikker genoemd wordt in verband met het ontslag van mr P. van der Steur als hoofdcommissaris van politie in de Nederlandse Antillen.

Amigoe: Welk commentaar geeft u hierop?

J.B.: Indertijd is dit door het maandblad Vitó op precies dezelfde manier verkondigd. Het is helemaal niet waar. Het ongeluk heeft niets te maken met het ontslag van de heer Van der Steur. Van der Steur was helemaal geen getuige van het ongeluk. De politie was er direct bij. Het gebeurde achter de hoofdwacht en ik ben zelf naar de wacht gestapt met het meisje. Ik ben later zelf door de politie naar huis gebracht. Er is procesverbaal opgemaakt, de boete is betaald en verder is de kous af.

Amigoe: Had het meisje een gebroken arm?

J.B.: Ja, haar arm was gebroken. Haar rechterarm. Door de schok van de aanrijding.

Amigoe: Was u dronken?

J.B.: Nee, ik was niet dronken. Dat is in het procesverbaal ook niet vermeld.

Amigoe: Was de heer Van der Steur getuige?

J.B.: Nee, hij heeft niets gezien. En, het geval van het ontslag van Van der Steur zal minister Isa wel uit de doeken doen. Het is precies wat verleden jaar door het maandblad Vitó naar voren is gebracht. Het is helemaal niet waar.

Nooit

Mr dr **M. F. da Costa Gomez,** gedeputeerde van algemene zaken en leider van de Nationale Volkspartij, zei:

„Is het vandaag verschenen? Daar weet ik niets van. Nee, ik heb het niet gelezen, ik lees die dingen nooit; ik lees alleen maar wetenschappelijke dingen. Nee, echt, ik heb het niet gelezen; ik lees die dingen nu eenmaal niet; uitsluitend wetenschappelijke werken. Dat kan ik u naar eer en geweten zeggen. Bedankt voor de call, ik heb het wel zien rondslingeren hier op kantoor, maar ik heb het zo druk.... Bye.

Niet aanwezig

De heer **Hugo Bakhuis,** in het Panorama-artikel de „baas" van Campo Alegre genoemd, konden wij niet bereiken. Hij verblijft momenteel in het buitenland en keert eerst in april op Curaçao terug.

Betoging in Mexico tegen Johnson

MEXICO (AFP) — Vijfduizend linkse betogers hebben gisteravond gedefileerd in de staten van Mexicostad om hun steun te betuigen aan het Vietnamese volk en hun verzet te tonen tegen de Amerikaanse politiek. De betoging, die was georganiseerd door de communistische partij, de socialistische volkspartij en groepen studenten verliep zonder incidenten. Aan het eind van de protestmars werden afbeeldingen van de Amerikaanse president, Johnson, en de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, verbrand.

CFW-verzoek: viering 1 mei verschuiven

WILLEMSTAD — De Curacaose Federatie van Werknemers (CFW) heeft bij de minister van sociale en economische zaken het verzoek gedaan, de viering van de Dag van de Arbeid dit jaar te verschuiven naar 2 mei. Genoemde dag (1 mei) valt dit jaar op een zondag. Men verwacht binnenkort antwoord van de minister. Het verzoek werd reeds geruime tijd geleden gedaan.

FRITS DE ROOY OVERLEDEN

WILLEMSTAD — In de ouderdom van veertig jaar is gisteren in het St. Elisabeths Gasthuis na een langdurig ziekbed overleden de heer Frederick Rudolf (Frits) de Rooy, in leven salesman bij Caribbean Sales. De overledene, door zijn prettige omgang op Curacao alom bekend, was een broer van Armand, Gérard en Fernand de Rooy, laatstgenoemde indertijd redacteur van de Amigoe, thans hoofd van het toeristenbureau in Suriname. De begrafenis vond hedenmiddag plaats op de katholieke begraafplaats te Janwé.

Groetenprogramma van Radio Hoyer I

WILLEMSTAD — Onder de titel Con ta bai na Antillas? zendt Radio Hoyer I morgenmiddag om half zes een groetenprogramma uit van Arubaanse en Curacaose jongelui. Van Aruba komen aan het woord Reginald Andrews, Jossy Dubero, Eric Bergeik, Russell Rambley en Franklin Lindsey. De Curacaose groeten komen van Gilbert Eduarda. Quends Roberto Laronde, Johan Bazoer. mej. Delia Gregoria, Eddie Andrea en Mildred Josepha.

Leonie stelt linkse politici in vrijheid

Ballingschap duurt ten hoogste een jaar

CARACAS (RTR) — Drie Venezolaanse oud-congresleden die in 1963 op beschuldiging van ondermijnende activiteit gevangen werden gezet, zijn gisteravond vrijgelaten en op een vliegtuig naar Italië gezet, zo is van welingelichte zijde vernomen.

De voormalige leider van de verboden beweging van revolutionair-links, dr Rangel, zal met zijn vrouw en oudste zoon in Rome blijven. De twee anderen, Faria en Casa, zullen vermoedelijk van Rome naar Parijs vliegen. Faria is leider geweest van de verboden communistische partij. Hij zal mogelijk voor een medische behandeling later doorreizen naar Moskou. Een vierde in vrijheid gesteld oud-congreslid, dr Villacencio, zou in Venezuela blijven.

De vrijlating van de vier politieke gevangenen werd verwacht als onderdeel van een regeringsmaatregel op politiek vlak om een van de voornaamste eisen van de terroristen, nl „vrijheid voor politieke gevangenen", teniet te doen.

De drie vertrekkenden hebben ermee ingestemd acht maanden tot een jaar buiten Venezuela te blijven in ruil voor hun vrijlating. De minister van binnenlandse zaken, dr Barrios, heeft echter verklaard dat zij niet gedwongen werden het land te verlaten.

Onderzoek dodelijk ongeval

WILLEMSTAD — Het onderzoek naar de oorzaak van het dodelijk ongeval dat zich dinsdagmorgen voordeed bij werkzaamheden op het Fortplein, is nog niet afgesloten. Daarbij sprong de voorplaat van een reserve-tank van een compressor los en deze trof de werknemer F. Homoet zodanig, dat hij ter plaatse overleed.

Zoals gewoonlijk bij een dodelijk ongeval wordt een onderzoek ingesteld door de recherche en door de afdeling veiligheidsinspectie van het departement van sociale zaken. Het ongeluk gebeurde met een machine welke uit Nederland was overgebracht. Van de tank waarin de lucht wordt samengeperst en welke daarna wordt gebruikt voor bepaalde werkzaamheden, sprong dinsdagmorgen de voorplaat af. De installatie zou dinsdagmorgen voor de eerste maal gebruikt zijn. Naar wordt vernomen zou „voor de leek gezien, de las, waarmee deze voorplaat aan de tank was bevestigd, niet goed zijn geweest". De las zou niet overal dezelfde breedte hebben gehad. Verder werd van bevoegde zijde verklaard, dat er „kennelijk met ondeugdelijk materiaal is gewerkt". Omdat dit materiaal uit Nederland afkomstig wasen daar goedgekeurd was, heeft men het niet aan een onderzoek onderworpen.

Mr Van Vollenhoven in militaire dienst

DEN HAAG (ANP) — Mr Pieter van Vollenhoven, de verloofde van prinses Margriet, is, na herkeuring, opgeroepen voor het vervullen van zijn militaire dienstplicht.

Hij zal met ingang van 29 maart worden geplaatst op de luchtmachtofficier- en kaderschool te Breda, waar hij een officiersopleiding zal volgen voor academisch gevormden.

INGEZONDEN STUK

Voorbeelden

De argumenten die de heer P. v. de Veen naar voren brengt in het stuk in de Amigoe van 17 maart „P. v. de Veen om prestigeredenen mijn ontslag genomen", zijn mij volkomen duister, want volgens mij heeft het bekleden van een functie in een sportbond en dienaar zijn van de sport niets en dan ook helemaal niets te maken met welke functie dan ook die men in het dagelijks leven mag bekleden. Zo hadden we in 1922 de bekende arts wijlen dr. J. Oduber die commissaris was in het bestuur van de CVB, de heer E. R. Goilo, bekend onderwijzer, was in 1942 commissaris in het bestuur van de CVB, hoewel hij in 1940 vice-voorzitter was van de CVB, de huidige gedeputeerde mr dr. Da Costa Gomez was in 1937 commissaris in het bestuur van de CVB. Nu zou ik willen vragen of het voor deze mensen geen prestigekwestie was, alhoewel ik drommels goed weet dat zij allemaal de hen toegewezen functie hebben aanvaard, niet omwille de prestige, maar enkel en alleen ter bevordering van de sport. En zo moet het zijn en niet anders.

En om te komen op de ingezonden stuk van de heer Donald J. Hernandez, waarin hij de heer Walter v. Rosberg bekritiseerde over hetgeen hij voor de televisie in het sportprogramma van de Shell heeft verklaard, zou ik willen opmerken, dat de heer Hernandez de voetbalhistorie van Curacao (CVB) niet kent of misschien door anderen verkeerd is ingelicht. Want in 1938 heeft de heer H. A. Dennert de functie van secretaris en competitieleider bekleed, in 1943 heeft de heer J. H. v. Werkhoven deze beide functies bekleed, en in 1946 was het de heer Doe Willems aan wie deze functies werden toevertrouwd.

En tevens vind ik het een ongezonde toestand een scheidsrechter te benoemen voor de functie van competitie-leider, te meer omdat bedoelde scheidsrechter de scheidsrechters moet aanwijzen voor het leiden van wedstrijden, hoewel ik niet twijfel aan diens eerlijkheid en oprechtheid, en tenslotte over nonsens gesproken, hoop ik dat men in het belang van de voetbalsport in het vervolg geen nonsens meer zal verkopen, dat men om prestigeredenen geen genoegen kan nemen met de functie van commissaris in een sportbond, omdat men in het openbare leven een hoge functie bekleed.

A. R. ERCOL

Russische nota aan Oe Thant

NEW YORK (AFP) — De Russische afgevaardigde bij de VN Nikolai Fedorenko heeft secretaris-generaal Oe Thant een schrijven overhandigd, waarin hij de delegaties van Frankrijk, Engeland en de VS ervan beschuldigd de koude oorlog in de VN te willen brengen door zich te verzetten tegen de toelating van Oost-Duitsland tot de volkerenorganisatie.

De stelling van deze landen, dat Oost-Duitsland geen staat is en dat de enige vertegenwoordiging van het Duitse volk in internationale zaken bij de regering van West-Duitsland berust, is volgens Fedorenko een vermenging van wensdromen met de realiteit.

—x—

● „Euro Nuclear", een in Londen gepubliceerd blad over de ontwikkeling van de Europese kernenergie, bevat het eerste van een reeks artikelen van de hand van prof. Klaus Fuchs, de Britse kerngeleerde die in 1950 wegens spionage voor de Sovjet-Unie tot veertien jaar werd veroordeeld. Hij is nu onderdirecteur van een instituut voor kernonderzoek in Oost-Duitsland. De artikelen behandelen de ontwikkeling van het kernonderzoek in dat land. (RTR)

Vriendelijker sfeer in relaties tussen Algiers en Parijs

PARIJS (UPI) — Frankrijk en Algerije, gebiedsdelen die eens — tenminste door Fransen — als hetzelfde land werden beschouwd, trachten thans hun betrekkingen te reguleren als twee soevereine, onafhankelijke staten. De Algerijnse minister van buitenlandse zaken Abdelaziz Bouteflika heeft in het begin van deze maand aan het hoofd van een uitgebreide delegatie in Parijs besprekingen gevoerd, met het doel de grondregels vast te leggen voor de toekomstige Frans-Algerijnse samenwerking op economisch en politiek terrein en om enige van de vele problemen op te lossen die zijn gerezen sinds Algerije op 3 juli 1962 zijn onafhankelijkheid verkreeg.

Overleg over talrijke problemen

Tot dusver hebben de besprekingen weinig concreets opgeleverd, wat de bestaande problemen betreft. Alle voorgaande Frans-Algerijnse gesprekken waren van verkennende aard en tot dusver is zelfs nog geen agenda opgesteld. Maar Bouteflika heeft in Frankrijk verklaard dat hij toestemming had „alle tijd te nemen om definitief alle problemen op te lossen". Van Franse kant worden de besprekingen geleid door plaatsvervangend minister van buitenlandse zaken Jean de Broglie en verwacht wordt dat de besprekingen tot diep in de zomer zullen duren.

Verhoging hulp

Eén der belangrijkste kwesties is de vergroting van de Franse economische hulp aan Algerije, welke het bewind van president Houari Boumedienne hard nodig heeft ter verbetering van de zwakke economische toestand die de afgezette president Ahmed Ben Bella had achtergelaten. Vorig jaar liep de Franse financiele hulp aan Algerije terug van 215 miljoen dollar in 1964 tot 156 miljoen dollar. De Algerijnen wensen tenminste een herstel van het oude hulppeil, niet alleen voor economische projecten die onmiddellijk nut afwerpen voor de bevolking van elf miljoen zielen, maar ook ter aflossing van de schulden, die het land onder het onafhankelijkheidsverdrag van 1962 van Frankrijk overnam.

De Fransen eisen van hun kant tenminste een gedeeltelijke oplossing van het probleem der compensatie voor inbeslaggenomen Frans bezit ten tijde van de onafhankelijkheid. De Europese bevolking van Algerije, die omstreeks de onafhankelijkheidsverklaring nog ongeveer één miljoen zielen telde, is teruggelopen tot minder dan honderdduizend en meer dan tweehonderdduizend woningen die door de vluchtende Fransen werden achtergelaten, zijn onteigend. De Algerijnen schatten de waarde van de achtergelaten Franse bezittingen op ongeveer achthonderd miljoen dollar; volgens de Fransen is dit veel te weinig.

Trek naar Frankrijk

Een ander groot probleem is dat van de meer dan driehonderdduizend Algerijnen die jaarlijks naar Frankrijk komen om werk te zoeken dat zij thuis niet kunnen vinden — en wier salaris, dat over de Middellandse Zee wordt teruggezonden, een belangrijke bijdrage van de Algerijnse begroting vormt. Vele van deze arbeiders blijven voorgoed in Frankrijk: volgens de Franse regering hebben sinds de onafhankelijkheid vijftigduizend voormalige Algerijnse staatsburgers het Franse staatsburgerschap aangevraagd. Uit de statistieken blijkt echter niet hoeveel van hen Moslim en hoeveel ontheemde Europeanen zijn.

Over de Franse invoer van Algerijnse wijn en olie zijn aparte akkoorden gesloten, maar verwacht wordt dat beide onderwerpen bij de algemene besprekingen opnieuw aan de orde zullen komen. De Algerijnse wijnproduktie is niet meer zo groot als vóór de onafhankelijkheid, maar nog zeer aanzienlijk — en gaat bijna in haar geheel naar Frankrijk. Frankrijk neemt een uiterst voordelige positie in bij het ontwikkelen van de olie- en aardgasreserves in Algerije, en verwacht deze te handhaven.

Vriendelijker voor Parijs

Op het politieke front blijken beide partijen voorzichtig hun streven naar grotere samenwerking voor te zetten, aldus waarnemers, een samenwerking die duidelijker in het oog is getreden sinds de val van Ben Bella vorig jaar en diens vervanging door kolonel Boumedienne. Het nieuwe Algerijnse bewind is, zonder dit al te openlijk te tonen, veel vriendelijker tegenover Parijs gestemd dan Ben Bella. De Franse regering heeft op haar beurt dezelfde weg bewandeld en aangenomen mag worden dat uit het resultaat van de besprekingen een groeiende verstandhouding op vele punten tussen beide landen zal zijn op te maken.

BOELI VAN LEEUWEN:

Macht corrumpeert altijd

WILLEMSTAD — Dr W. C. J. van Leeuwen, beter bekend als Boeli van Leeuwen, zei over het Curacao-artikel in Panorama (te lezen op pagina 4 en 5) van vandaag: „Jazeker, jazeker heb ik het gelezen"

Amigoe: Wat vindt u ervan?

v. L.: Tja, everybody seems to hate me these days, hé. Begrijpt u?

Amigoe: Hoe luidt uw commentaar op het deel dat over u handelt?

v. L.: Ik geef nooit commentaar op wat de mensen over mij zeggen. Iedere proleet die komt aanwaaien, die aankomt, die, als je bekend bent ben je altijd het pispaaltje. Wat zei ik ook alweer? Iedere proleet die komt aanwaaien, die verzint maar wat. Ik heb De Mari van alles gegeven: sarcasme, van alles, ironie, humor. Toen hij bij mij kwam zei hij: „Ik kom over de corruptie schrijven". Ik zei tegen hem: „D'r is zoals overal ter wereld misschien corruptie, maar ik acht de Curaçaoënaars er niet toe in staat om zes miljoen joden te vergassen zoals het hoog beschaafde Europa gedaan heeft. Kijk, ik ben doodziek van al die fluimen die hier in ons nest komen kakken. Waarom doen ze dat niet bei uns im Holland? Bei op zijn Duits geschreven. Ik heb gezegd: „Daar hebt u nog plenty te doen als u over corruptie wil schrijven".

Amigoe: Is het juist dat u tijdens uw gesprek met De Mari gesproken heeft over „zo'n oplichter van de regeringsvoorlichtingsdienst"?

v. L.: Het lijkt mij onwaarschijnlijk. Ik weet het niet. Ik heb Braam in elk geval gebeld en gezegd dat ik het niet gezegd heb. Ik denk van niet. Ik heb de RVD niet met hem (De Mari; red.) besproken. Ik ben er haast zeker van dat ik het niet met hem besproken heb. Het is niet waar ook overigens, want Braam heeft een hogere gekregen dan ik.

Amigoe: Waarom hebt u die onderscheiding dan geweigerd?

v. L.: Om X redenen, ik vind dit niet de juiste plaats daar uitleg over te geven.

Amigoe: Maar heeft mijnheer Fijnje (ook ambtenaar bij de RVD; red.) niet dezelfde onderscheiding als u gekregen?

v. L.: Zeker niet omdat Fijnje hem gekregen heeft. Trouwens, ik weet dat niet. Ik ben mijnheer Fijnje niet eens. Het is eigenlijk een belediging wat daarin staat, wat ik volgens De Mari gezegd heb. Kijk, als een volgende keer een vent uit Holland bij mij komt, dan: I shall Spit on him. Dan moet u Spit groot schrijven. Is een mooie woordspeling.

Amigoe: Heeft u dat gezegd tegen en over die bode?

v. L.: Ik heb De Mari mee naar buiten genomen. Toen heb ik een van mijn bodes (de heer Van Leeuwen is hoofd van de eilandelijke dienst algemene zaken; red.) zijn auto laten aanwijzen, een fonkelend nieuw geval. Toen heb ik gezegd: „Bode laat jij mijnheer je auto eens zien". Die stond naast de mijne, ik had net een ongeluk gehad, een gekreukeld ding. Ik zei „Wijs mijnheer mijn auto nou eens". Maar die vent (De Mari; red.) begrijpt geen ironie; hij weet niet waarover hij het heeft. Ik geloof, volgens mij, moet hij betaald zijn. U gaat toch ook geen cowboyfilm maken over goede NVP-tjes en slechte DP-tjes?

Amigoe: Uw opmerkingen over de DP en de NVP betreffende de corruptie, zijn die juist geciteerd?

v. L.: Dat heb ik gezegd. Ik ben ervan overtuigd. Macht corrumpeert altijd. Het is waar dat de DP probeert op alle mogelijke wijze de tegenstander in de zon te zetten, dat is logisch, dat is politiek.

De heer Van Leeuwen eindigde zijn telefonische commentaar als volgt:

Ik wil geen gedonder met Braam. Het is niet waar. Het is ook niet juist, het kan niet dat ik dat heb gezegd, want Braam heeft een hogere gehad. That's the point. Dit heb ik niet gezegd. En Fijnje ken ik niet. Ik heb die mijnheer een of twee keer gezien, hoe kan ik dan wat tegen die mijnheer hebben? Ik ontken dat over de RVD met klem. Dat heb ik niet gezegd tegen De Mari.

Burgerlijke Stand

GEBOREN — 15 mrt.: Wesley Labier-Abad; 14 mrt.: Hensley Margaritha; 11 mrt.: Robertico Lambertina. 15 mrt.: Robertico Chirino-Wanga; 13 mrt.: Ademar Arnoldus; 4 mrt.: Tisnely Florentina-Leander; 10 mrt.: Ludson Josepha-Isenia; 12 mrt.: Angelo Sendar-Elmzoon; 14 mrt.: Alison Radermacher-Rock.

OVERLEDEN — 12 mrt.: Maurus Martha (4 j.); 13 mrt.: Laura Koeiman (35 j.); 14 mrt.: Mario Isenia (58 j.); 11 mrt.: Marlin Thielman-Meulens (25 j.).

GETROUWD — 16 mrt.: Jimmy Reed en Annie Christina.

PANORAMA schrijft over CURAÇAO

WILLEMSTAD — In deze en de volgende kolommen citeren wij wat het Nederlandse weekblad Panorama in zijn op vandaag gedateerde editie schreef over de Nederlandse Antillen in het algemeen en over Curacao in het bijzonder. Hoofdredacteur Vermeulen leidde het geheel in met het volgende Panorama-commentaar:

„Drie landen onder één kroon" heet sedert 1954, toen het Statuut in werking trad, het verbond van Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen. Het klinkt in een tijd van antikolonialisme en onafhankelijkheid zeer romantisch en vooruitstrevend. Alleen kan het geen kwaad na twaalf jaar de vraag te stellen of het Statuut ook levensvatbaar is.

Daartoe hebben wij het recht. Het drassig stukje Nederland aan de Noordzee heeft vanaf 1954 zo'n honderdtachtig miljoen zilveren guldens aan de overzeese rijksdelen verstrekt en een gedeelte ervan was als pure gift bedoeld. Mij dunkt dat de belastingbetaler mag vragen wat er met zijn geld is gebeurd.

Nu is het droevige, dat dit volgens het Statuut niet mag. Nederland geeft het volle pond aan zijn vrienden in de West en laat het aan hen over de poet te verdelen. Dat is een zwakke stee in de regeling. Suriname en de Nederlandse Antillen behoren namelijk aardrijkskundig duidelijk tot Zuid-Amerika en vermoedelijk weet u ook wel, dat op die breedtegraad een geestesgesteldheid heerst, die degelijke Hollanders met weerzin vervult.

Ik hoef maar even te wijzen naar de revoluties en de corruptie in de landen van Zuid-Amerika en u weet wat ik bedoel. Wat u niet weet, is dat het op de Antillen ook niet allemaal koek en ei is. En in die leemte wil dit nummer van PANORAMA voorzien.

U hoeft niet van alles te schrikken. Wat wij raar vinden, kan op de Antillen normaal zijn. Als daar de regering een hoerenkamp opricht en alle drie maanden precies honderd meisjes uit Venezuela importeert, die hun bruidsschat komen verdienen, is dat voor u schokkend, maar voor een Antilliaan niet. Als u leest dat alle inheemse ambtenaren eens per drie jaar een bezoldigd verlof in Nederland mogen doorbrengen, vindt u dat onzinnig, maar een Antilliaan niet. Als u weet dat elke Surinamer en Antilliaan zich vrij in Nederland mag vestigen, doch dat elke Nederlander bij aankomst in de West meteen het geld voor de terugreis moet storten, acht u dit onrechtvaardig, maar een Antilliaan niet.

Als bescheiden Nederlandertje aanvaard je dat. Pas wanneer je verneemt dat er met de ontwikkelingsgelden, die Nederland zo edelmoedig aandraagt, wordt geknoeid, lijkt er een reden aanwezig om te protesteren. Ik dacht dat wij als brave burgers het recht en de plicht hadden op misstanden binnen het koninkrijk te wijzen en wij doen dat ook, met alle risico's daaraan verbonden.

In het midden van dit nummer treft u een reportage aan, die de vorm en de strekking van een aanklacht heeft. Zij steunt op een schat aan ervaringen, getuigenissen en documenten.

Wanneer u de tekst hebt gelezen, kunt u zich met ons afvragen of door onze overzeese broeders niet met Nederlandse belangen wordt gesold. Wordt die vraag bevestigend beantwoord, dan dient de rijksregering op te treden en zakelijkheid te betrachten waar nu liefdadigheid wordt bedreven. Wij wachten af.

Het artikel zelf, getiteld "Curaçao in nood" begint met de volgende verantwoording:

Nederland gaat binnenkort opnieuw enorme bedragen investeren in het Antilliaans tienjarenplan, waarvan de tweede fase spoedig begint. Het eerste bedrag dat Nederland de Nederlandse Antillen in dit kader gedeeltelijk leende, en gedeeltelijk schonk, was 125 miljoen gulden. Den Haag liet de verdeling van dit geld in de praktijk over aan de — niet alleen door de vakbondsleider Jac. Alders corrupt genoemde — Antilliaanse landsregering, die in handen is van de Democratische Partij.

Curaçao, het enige eilandgebied in de Antillen dat een niet D.P.- of D.P.-gezind bestuur heeft, zegt dat er met dit geld een grof politiek spel is gespeeld. „Over de ruggen van onze armen en werklozen is het bedrag voornamelijk gebruikt om de politieke macht van de Democratische Partij te vergroten en om het bevriende Aruba te bevoordelen," zo luidt de beschuldiging.

Curaçao kan deze bewering met bewijzen staven. Het eiland met zijn 130.000 inwoners (de Nederlandse Antillen tellen in totaal 196.000 inwoners) kreeg van deze 125 miljoen slechts 41 miljoen, terwijl Aruba er 71 ontving. Voor Curaçao was het bedrag een druppel op een gloeiende plaat. Aruba hield er 11 miljoen aan over. Bij een dagelijks nijpender wordende armoede en werkloosheid is Curaçao mede door dit politieke spel aan de rand van een financieel bankroet gekomen. Bovendien kreeg het N.V.P.-eilandsbestuur (Nationale Volkspartij), toen het na de verkiezingen van 1963 het eiland Curaçao van het D.P.-bestuur overnam, een kastekort van bijna 6 miljoen gulden cadeau. Dit kastekort was ontstaan door een toen juist geliquideerde Dienst Werkverschaffing, die door en door corrupt bleek, zoals een accountantsonderzoek aantoonde.

De D.P.-landsregering, die beloofd had dit door eigen mensen veroorzaakte kastekort aan te zuiveren, heeft deze belofte nooit gestand gedaan. De situatie in de Nederlandse Antillen wordt door het eilandsbestuur van Curaçao zeer scherp gesteld: „De Democratische Partij-regering — die de besturen van de vier autonome eilandgebieden in de Antillen overkoepelt — probeert op een meedogenloze wijze de macht op Curaçao terug te krijgen."

Dit opzienbarend gegeven is ook terug te vinden in het rapport-Alders. Hierin wordt de landsregering zelfs beschuldigd van verduistering van vier miljoen Nederlandse guldens ten behoeve van de verkiezingskas van de Democratische Partij.

PANORAMA-verslaggever HENK DE MARI was een maand op Curaçao en sprak over deze en andere problemen met insiders. Opvallend was, dat lang niet allen toestemming gaven hun naam te vermelden. Verscheidenen wilden anoniem blijven uit vrees anders hun baan of promotiekansen te verspelen. Of, in sommige gevallen, het land uitgezet te worden. Gelukkig bleven er ruim voldoende getuigen over.

Daarop volgt de reportage van Henk de Mari:

Achtervolgd door de lauwe wind van de opwindende nacht rijden we snel naar het eerste ochtendgloren is, is in hoge mate opgewonden. Zijn haren wapperen, zijn ogen spuiten vuur en hij zegt voortdurend: „Ik ga niet dood, ik ga kapot." Dat herhaalt hij als we tegen een krot van drijfhout geleund naar de zee kijken, als we op de zelfmoordrots van Hato staan, als we slenterend in het Campo goedkope whisky drinken, als we moe de opgaande zon begluren, die naar het verbrande Curaçao op weg is. Als we mensen op straat zien slapen, onder auto's en aan het strand, een luik openstoten en zes mensen op één tweepersoonsbed zien liggen, door een kier in een deur dertien lichamen in een twee-bij-drie-hol horen ademen, voegt hij eraan toe: „Deze ellende geldt mijn eigen zus, mijn eigen broer, mijn eigen vader. Het is daarom ook mijn ellende."

Volkshuisvesting: „Er zouden twaalfduizend nieuwe woningen nodig zijn om de ergste woningnood op Curaçao te keren. Een kwestie van honderd miljoen gulden."

Te hard zuigt hij zijn auto door de bochten. Hij wijst de plaats aan waar dit weekend een ramp plaatsvond: vijf mensen dood in een duikelende auto. Vijfentwintig jaar geleden op dezelfde plaats; eveneens een auto-ongeluk met vijf doden. De auto had hetzelfde nummerbord als die van dit weekend. Hij laat zijn stuur los en slaat zijn handen voor zijn ogen. „Bij de begrafenis was het verkeer in de stad anderhalf uur gestremd," zegt hij. „Er stonden driemaal zoveel mensen langs de kant als bij het bezoek van de koningin."

Klacht: „Wat ziet de koningin bij een bezoek aan de Antillen? Wat zien de Nederlandse ministers en kamerleden als ze hier zijn? Ze worden zoetgehouden met recepties, ontvangsten, vlaggen en bloemen. Er is nog nooit iemand op bezoek geweest die er een slapeloze nacht aan overhield."

Achter in de auto liggen een stiletto, een knuppel, een dolkmes en een fles rum. „We rijden vaak 's nachts over het eiland," zegt S. „Dan praten we veel, drinken en zingen samen, omdat we wanhopig zijn."

Hij stopt bij een open bar. Binnen staat een neger te biljarten. Hij kijkt ons nieuwsgierig aan. We nemen de flesjes bier mee en rijden verder. We naderen de woonwijk Grootkwartier. S. zet zijn wagen dwars op de weg en ontsteekt zijn grote licht. Achter bloemen en groen is een villa zichtbaar. Hij is geel en rood gekleurd. Het licht schijnt op de tegels van de porche, het terras. Een huis als alle huizen in de Shellenclave voor blanken. Een hek eromheen: vroeger tegen de rest van de eilandbevolking, nu tegen geiten.

Shell: voornaamste industrie van Curaçao. Vroeger dankten veel eilanders hun welvaart aan de Shell. Tien jaar geleden werkten er bijna veertienduizend arbeiders. Nu, na de invoering van de mechanisatie, nog vijfendertighonderd. In 1970 zullen het er niet meer dan duizend zijn.

We rijden twee straten verder en S. is kwaad geworden. Hij laat zijn lichten naar rechts schijnen en zegt: „Deze krotten bouwt de Shell voor ons." Maar het zijn geen krotten, waar zijn gele licht nu op schijnt. Het zijn keurige houten woninkjes met twee kamers en een keuken. Krotten zijn van drijfhout gemaakt of van platgeslagen kerosineblikken. Dit zijn échte huizen, met w.c. en water zelfs. Bovendien vind je in een krot vaak maar één kamer voor tien of twaalf, soms twintig mensen. Hier twee. Het hout is ook veel beter dan drijfhout. Maar S. zegt, dat hij alleen het verschil heeft willen laten zien: voor de Hollandse kraandrijver uit Rotterdam-drie-hoog een riante villa en voor de Antilliaanse arbeider een huisje als dit. Hij zegt: „Sommige Antilliaanse jongeren kunnen dit niet langer verdragen. Soms willen wij oproer maken, brand stichten, gillen."

Het verhaal gaat dat dr da Costa Gomez, voorzitter van de NVP, bij de laatste eilandsverkiezingen de Shellvilla's beloofde aan zijn stemmers. Zelf bewoont hij een landhuis, maar in zijn tuin staat een hutje, waarin hij de armsten van zijn stemvolk zou ontvangen.

Als we Campo Allegre (een van overheidswege aangelegd barakkenkamp voor geregelde prostitutie) binnenrijden, de auto's voor de hekken proberen te tellen, de wachter bij de ingang van het hek — grijs uniform — vriendelijk groeten, het varken met drie poten ontmoeten, is S. nóg kwaad op de Shell. „Mijn armste vrienden hebben nauwelijks geld om een gallon water per dag te kopen," gromt hij. „De Shell onderhoudt een zoetwaterzwembad."

Hij heeft gelijk: zoals in de meeste Zuidamerikaanse landen is er in de Antillen dodelijke armoede naast onoverzichtelijke rijkdom. Op Curaçao bovendien: gebrek aan water en overvloed van water, waar voldoende geld is. Men moet zich overigens kunnen indenken dat, de Shell alles doet om zijn employés het leven op het kale eiland draaglijkte maken.

S. neemt zich, wandelend langs de barakken van het Campo, voor naar de Marine te gaan om de kapucijners te vragen, die zaterdags worden weggegooid.

We kopen een flesje drank bij een ex-bokser. Hij is een aardige jongen, die buiten de officiële Campobar om zijn drank verkoopt. Als hij het geld ontvangen heeft, neemt hij een meisje — boven de eenentwintig — onder de arm en loopt lachend met haar weg.

Campo Allegre, zeventien jaar geleden op verzoek van de regering ingericht door de handelaar Hugo Bakhuis om de openbare zedenverwildering de kop in te drukken. Hij leende voor dit doel honderdduizend gulden van de postspaarbank en zeshonderdduizend gulden van particuliere banken en van familie. Zegt, dat hij over twee jaar alles heeft terugbetaald.

Een reus vertelt ons dat er precies honderd meisjes zitten en dat er per avond, in deze slechte tijd, driehonderd mannen komen. Nippend aan onze kartonnen bekertjes — glaswerk is verboden — lopen we langs de huisjes, langs de vreemde gezichten, de geverfde lippen en de mooie ogen. Inspecteren tweemaal een huisje, de protesten van de Spaans sprekende vrouwen wegwuivend. Twee kamers, een douchecel, een bed, een stoel, een madonnabeeldje met een stompje kaars. S. zegt: „Op Curaçao ben je geen man als je hier niet regelmatig komt, niet een paar onechte kinderen hebt en niet zuipt".

Het percentage buitenechtelijke kinderen ligt in de Antillen iets boven de dertig procent. Erg weinig voor dit deel van de wereld. Vlak na de oorlog was het nog zestig procent. Zonder Campo zou het nu nog wel bij de zestig procent liggen.

We slenteren verder door het met vijfenzeventigwattslampjes verlichte kamp, dat tegenwoordig in de volksmond Campo Trieste heet. De werkloosheid is ook tot hier doorgedrongen. Op een van de rode barakmuren staan hakenkruisen en davidssterren. „Kinderwerk", zegt S. „Wat wisten ze hier van hakenkruisen en davidssterren?"

„Tot in de laatste oorlogsdagen weigerden de Antillen Nederlandse vluchtelingen, inclusief joden, onderdak te verschaffen." (Professor Presser — Ondergang)

Langs de witte strepen op de asfaltweg, voorbij het bord Verboden vuil te storten en pas op voor de gele-koortsmuskiet, rijden we wild naar Hato. In de bar Bianca wordt S. dronken en zegt, dat hij mij, nieuwsgierige Macamba, gemakkelijk in elkaar kan slaan. En als het hem zelf niet zou lukken, zou hij best voor tien gulden iemand kunnen vinden die het wel kan.

Maar in de vroege ochtend racen we broederlijk naar het kleine slavenmonument op Pisca. Een witte steen in het zachte licht van de verre zon, het kleinste en meest verborgen monument van Curaçao. Weer zegt hij dat hij niet zal sterven, maar kapot zal gaan en dat de ellende van zijn naaste zijn ellende is.

Voor mijn hotel — met een waterrekening van achthonderd tot duizend gulden per maand — vraagt hij of ik donderdag met hem mee wil gaan, zijn holen van de armoede in, naar de diepste treurnis van wat hij noemt: zijn eiland zonder toekomst.

Gelijk met ons arriveert een man met een waterrekening van zes gulden vijfentwintig over de maand oktober, terwijl iemand door de radio „With a little bit of luck" zingt. De vrouw staat van haar matje op en er kruipen een paar kinderen weg. „Dat is de vijfde", zegt zij tegen de man. „Nu ben ik vijf rekeningen achter." Zij is ziek en zegt dat zij koorts heeft. Haar „gezin" bestaat uit twintig personen. Vorige week nog uit zesentwinin zijn schuren zijn ook werkloos. en haar vier kinderen heeft zij weggestuurd. Over zijn nog: haar man (60), vijf jaar geleden door de Shell ontslagen, acht kinderen, twee bijslapen, acht kleinkinderen. De hele familie woont in drie schuurtjes, waarvan pa' er een privé heeft betrokken. Hij slaapt op een houten bank en begint onmiddellijk te huilen als we over zijn armoede gaan praten. Hij heeft vervroegd pensioen van negentig gulden per maand en een noodouderdomspensioen voor onvermogenden van negenendertig gulden per maand. Van deze honderdnegenentwintig gulden moet zijn hele „gezin" leven, want de andere zes volwassen mannen in zijn schuren zijn ook werkloos.

In 1958 is het leefminimum voor een vrijgezel gesteld op 240 Antilliaanse guldens per maand. Voor een gezin met bijvoorbeeld zeven kinderen op 350 gulden (Ant.) per maand. Het leven wordt op de Antillen per jaar één procent duurder. (Minister Kroon: „Dat is onze grootste troef bij het aantrekken van buitenlandse industrieën.") Nu zouden de leefminima dus ongeveer moeten zijn respectievelijk 260 en 400 guldens (Ant.).

De hutjes zijn gebouwd van drijfhout. Er zitten weinig gaten in het dak. Totale investering was veertig gulden. Er hangen vijf kalenders in de „kamer". Er is er een van het Colameisje, de andere zijn met afbeeldingen van Christus, paus Joannes, Maria en weer Christus. Om een dochter van zestien heeft de vrouw het meeste zorg.

„Als die naar de knoek gaat om cactussen te snijden voor de soep, weet ik nooit of zij met cactussen thuiskomt of met een kindje."

Vandaag is het meisje weer met cactussen thuisgekomen en zij staat nu donker en mooi tegen het schot van de achterwand geleund, glimlachend en met een vinger in haar mond. Vanavond om negen uur rolt zij weer voor haar zusjes en broertjes de matjes uit: onder de tafel en naast de krukjes, twee onder het bed van de negenenvijftigjarige zieke vrouw. Deuren en luiken worden dan gesloten. Het slapen moet gebeuren zonder dat de rondzwervende geesten daarvan op de hoogte zijn. In het derde schuurtje slapen de vier jongens op twee tweepersoonsbedden zonder matras.

Er heerst ondervoeding in dit gezin. Drie van de kinderen zijn vaak plotseling duizelig. Melk en eieren zijn er de laatste twee jaar niet in huis geweest. Als het geld op is — men doet er toch nog ruim twee weken mee — wordt er door de kinderen gebedeld. De meesten komen dan wel thuis met een vis of met een kwartje.

Twee jaar geleden heeft de Shell uitgerekend dat er op Curaçao van één salaris tweeëntwintig mensen moeten leven. Dat aantal zou inmiddels tot tegen de dertig gestegen zijn. Pensioen, ook een zeer mager pensioen, geldt als inkomen: men is dan uitgesloten van onderstand.

Er loopt een jongen rond die twee te dikke wangen heeft. Als wij iets daarover willen weten, zegt de moeder: „Hij kan niet naar school, want ik heb geen kleren voor hem. Morgen gaat hij weer en dan blijft zijn broertje thuis. Ze hebben ongeveer dezelfde maat." Maar na langer aandringen zegt zij: „Nou, kijk maar in zijn mond."

Er zijn vier duidelijk ontstoken kiezen. „Er is geen geld voor de tandarts. Hij vraagt twee gulden vijftig per consult," zegt de vrouw. We geven haar tien dollar, maar het jonge meisje haalt haar vinger uit de mond en springt naar voren. „Mag ik het geld?" vraagt zij. Zij trekt ons mee naar de hoek van haar moeders slaapoptrekje en daar staat een wieg. „Zij is drie maanden," zegt het meisje. Zij tilt de baby op. Het kind heeft diarree en spuwt. Het ziet er uit als een pasgeboren baby. „Ik heb geen melk voor haar," zegt zij, „en van onze funchi (maïsmeel) wordt zij ziek."

Er is een soort babycentrale op Curaçao, waar onvermogenden melk kunnen halen. Maar veel moeders weten dat niet. Andere zeer armen weten niet dat ze voor onderstand in aanmerking kunnen komen. Er zijn ook tamelijk veel armen, die niet weten dat ze gratis doktershulp kunnen krijgen. Op elk gebied is de voorlichting op Curaçao — mede door gebrek aan geld — ontoereikend.

Het geld blijft voor de tandarts. Het kindje wordt de volgende dag in een ziekenhuis opgenomen.

„Holland bloeit weer, Holland groeit weer, Hollands naam is weer hersteld. Holland uit zijn stof verrezen, zal opnieuw ons Holland wezen."

Tussen oranjeappeltjes staat deze spreuk op een bord dat aan de houten wand hangt van het tweede „geval". Ik mag geen directe vragen meer stellen van S. Hij is vol goede moed bij dit begin van onze boetetocht door de krottenwijken. Ik moet me voor hem meer aan de etiquette houden. Eerst vragen: „Hoe gaat het met u, mevrouw? Hoe gaat het met de kinderen, met het huis? Zijn er geiten, kippen, mannen?"

Maar terwijl ik mijn best doe om via regen en drijfhout naar het melk- en eierenverbruik in het gezin te vragen, is hij het juist die de zaken harder en strakker gaat aanpakken. In de loop van de warme dag verandert hij als een kameleon. Met het treuriger worden van de gevallen wordt zijn stem scherper en hoger en hoger en hij woelt trefzeker en bijna meedogenloos in de armoede en wanhoop van zijn vrienden. Hij is het die de zwarte vrouw op het derde adres laat huilen en hij is het ook, die een andere vrouw laat zeggen: „Soms, als ik weer geen eten voor mijn kinderen heb, moet ik mijn nagels in het hout wringen om ze niet stuk voor stuk dood te slaan. Ik haat mijn kinderen, omdat ze elke dag honger hebben."

Over deze nood heeft het eilandsbestuur begin november een hartekreet geschreven aan de landsregering. Een maand later zei de Antilliaanse premier Efrain Jonckheer mij: „Ik heb gehoord dat die brief aangekomen is, maar ik heb 'm nog niet gelezen. Het is trouwens helemaal geen zaak voor de landsregering. De eilandgebieden zijn autonoom. Al zouden we willen, we kunnen niet helpen."

De strijkvrouw (45) woont in een te groot huis. In haar tijd was er namelijk hout genoeg. Zij heeft eens een man gehad en die heeft het bij de Shell gestolen. Zij heeft één jongen, die op Aruba woont en daar werkloos is. Zij heeft ook één strijkadres per veertien dagen. Haar inkomen is dus tien gulden per maand. Omdat zij zelf verdient, krijgt zij geen onderstand, maar zij is te trots om met werken te stoppen.

Hoe zij dan leeft, wat zij dan eet? „Als mijn vijf gulden op zijn, ga ik mijn ronde doen," zegt zij. „Bij de een krijg ik een kwartje, bij een ander een stuk brood." Zij is vijf jaar grondbelasting achter.

Zij tilt een zeildoek op. Het gastoestel daaronder heeft zij drie jaar geleden, in haar laatste dienstje, van „mevrouw" mogen overnemen voor dertig gulden. Zij heeft het nog niet kunnen gebruiken, want petroleum is goedkoper. Haar huisje heeft elektrisch licht, maar dat gebruikt zij nooit, want als je de lichtrekening niet kan betalen, komen ze een knoop in de leiding leggen en dan ben je je laatste status-symbool ook nog kwijt.

In de hoek, langs de groene, houten wand, loopt een rij mieren. Omhoog en omlaag. Ze trekken een lange, bewegende lijn vlak langs het zeildoek. Het is vandaag achtendertig graden, genoeg om met je handen op je knieën te blijven staren naar de bijna levenloze vrouw en de marcherende mieren, maar met een man als S. in de buurt is daar geen kijk op. En bovendien komt de zuster van de strijkvrouw binnen; zij heeft gouden oorbellen in en een prachtige gouden halsketting om en op haar arm draagt zij een slapend zwart kind met een fopspeen in de mond.

Zij is vijftien jaar getrouwd geweest met een welgestelde blanke Curaçaoënaar. Het ideaal van elk zwart meisje. Hij had zijn eigen truck en schonk zijn vrouw behalve een goed weekgeld vijf kinderen, van wie er drie zijn naam mochten dragen. Hij liet zelfs een stenen huis voor haar bouwen en gaf haar goud en een bankstel. Maar vijf jaar geleden stierf hij. Hij was een week ziek, ging toen op de grond liggen en was dood. Zijn broer, een politieman met zeker achthonderd gulden per maand, had hem beloofd voor de vrouw en de kinderen te zorgen. Maar toen het verplichte weeklagen van acht dagen voorbij was en de vrouw in haar witte rouwkleed haar tranen had gedroogd, nam hij de truck mee en is nooit meer teruggekomen. Binnen drie maanden was de ijskast leeg. Een maand later was de ijskast verkocht en toen moest zij eigenlijk wel in handen van de Arabier vallen.

„De Arabier" is de verzamelnaam van de mannen die langs de armen trekken en voedsel en kleren aanbieden tegen een prijs die vier maal de winkelprijs is. Het voordeel is, dat men alles op afbetaling kan krijgen en dat men daar zo lang over mag doen als men wil. De Arabier komt wél elke week vragen of er geld is.

Na een jaar probeerde zij een andere man te strikken, een man met vast werk. Zij kreeg wél een zesde kind, maar geen tweede man, want die verdween naar een andere vrouw. „Zo gaat dat in dit hete land," zegt S. „Je hoeft maar drie keer een brood mee te brengen of een keer lief te zijn tegen een stel vaderloze kinderen en de zaak is beklonken."

Zij heeft het niet levensgevaarlijk arm. Eenentwintig gulden onderstand per week voor een gezin met zeven kinderen is te veel om van te sterven. Bovendien kan zij altijd nog haar goud verkopen. Haar schulden zijn niet groot: zeventig gulden bij de Arabier en dertig gulden grondbelasting. Waterleiding heeft zij niet en het licht heeft zij laten afsnijden. Na haar tranen lacht zij weer met haar grote, witte tanden bloot. Zij gaat naar haar moeder, die boven op de heuvel eenzaam in een oud kippenhok woont, en brengt haar een beker water: waarde twee cent.

Opgejaagd door de brandende zon, die alles verkleurt en de verre heuvels onzichtbaar maakt, het prachtige land kaal en de mensen moe, rijden we van „geval" naar „geval". Als een zieke ligt Willemstad voor ons, rood als een bloedvlek. De olie jaagt donkere smeer naar de zee, over Wishi de krottenwijk, die niet erger of minder is dan Fleur de Marie, Buena Vista, Santa Rosa, Dein, Marie Pompoen, waar meer dan tienduizend huizen zijn zonder w.c. en zonder water. De kinderen doen wat ze doen moeten tegen de houten wanden van de krotten — de zon steriliseert snel — de ouderen trekken zich terug in een hoekje van een kamer met een krant, die ze later tussen de cactussen kunnen werpen, of in het Waaigat, het grote water, dat ook het Drollengat genoemd wordt.

De medische dienst van Curaçao wil volgend jaar een actie beginnen om de w.c. als statussymbool ingevoerd te krijgen. Want ondanks de genadige werking van de zon komen er op Curaçao, meer dan elders, maag- en darminfecties voor.

S. moet lachen om de w.c. als statussymbool. „Na de ijskast, de televisie en de auto de w.c.," zegt hij.

Hij wordt moe. Hij heeft de hele morgen les gegeven en hij zegt, dat hij elke dag kan zien welk kind te weinig heeft gegeten. Niet aan de omvang van hun lichaam, want dat wordt toch wel dik door de rijst en funchi (maïsmeel), maar aan hun geest. Hongerige kinderen zijn luie kinderen.

Volgens schoolartsen is de helft van de schoolkinderen op Curaçao ondervoed. Aan een deel van de ondervoeden wordt per dag een kwart liter melk gegeven. Totaal aantal ondervoede schoolkinderen vijftienduizend. Bij een bezuiniging moest de boterham met roomboter en verse vruchten ter waarde van 22 cent vervallen, waarna alleen de melk voor elf cent overbleef. Schoolarts „Elk kind zou tenminste melk moeten krijgen."

Voor we bij het volgend krot zijn, heeft S. weer gezegd: „Ik sterf niet, ik ga kapot. Fijn, hè?"

Deze vrouw (59) heeft tenminste één verschrikkelijk groot verdriet. Toen de buren te veel huurschuld hadden, werden ze uit hun kerosineblikhuisje gezet en ze lieten hun hond achter. Het dier heeft dagenlang langs de mensenstallen gezworven en zij heeft hem uiteindelijk eten gegeven. De volgende dag weer. Zij heeft het uit de monden van haar kinderen gespaard. Dat heeft zij geweten, want toen zei de de politie dat het haar hond was. Het dier kreeg een belastingpenning en zij de rekening: tien gulden. Omdat zij met haar vijf kinderen en drie kleinkinderen leeft van twintig gulden onderstand per week, kon zij die tien gulden niet betalen. Er kwamen dwangbevelen en het slot van het liedje was, dat er twee agenten aan de deur verschenen.

„Toen ben ik naar mijn broer gerend", vertelt zij. „Die had net zijn onderstand gehad en heeft me tien gulden geleend." De volgende nacht werd de hond — met penning — doodgeschoten door een politiepatrouille. Loslopende honden zijn nu eenmaal verboden.

Voor de twee kamertjes, die scheef en broos op een heuveltje staan — buiten heeft zij een geraniumtuintje gemaakt — betaalt ze dertig gulden huur per maand. De geschiedenis met de hond is juist dezer dagen wat op de achtergrond geraakt, omdat zij de huur niet meer kan betalen en bang is er nu ook uitgezet te worden. En omdat de dochter van twintig, die drie kinderen heeft, thuis is gekomen met de boodschap dat de vader van de kinderen met haar wil trouwen. Echt trouwen. Maar de jongen heeft zoveel zorgen. Hij is automonteur, vierentwintig jaar oud en hij verdient twintig gulden per week. Daarvan krijgt zijn meisje vijf gulden en de rest wordt opgeëist door zijn werkloze vader en zijn moeder, die zeven kinderen te eten moet geven en geen onderstand krijgt, omdat er nog iemand in haar gezin is die verdient. „Hij is een bijzonder goede vakman", zegt zijn baas, die in een van de mooiste villa's van Willemstad woont, „maar voor hem vijf anderen."

De jongen kán dus niet trouwen, al wil hij — eindelijk — wel. Het zij zo. Het meisje is in elk geval blij. Haar kinderen zullen ooit erkende kinderen zijn, met de naam van hun vader. Zij gaat het vanavond met hem vieren, aan het verlaten strand van de Sint-Marthabaai. Hij zou een flesje rum meebrengen en proberen een auto uit de garage „te lenen".

De meeste bedrijfstakken in de Antillen kennen geen c.a.o. Uitbuiting komt daarom vrij regelmatig voor. Het minimumloon voor volwassen winkelpersoneel is 105 gulden (Ant.) per maand. Het grootste deel van het winkelpersoneel wordt dan ook ontslagen vóór de éénentwintigste verjaardag.

Er komt een jongen van éénentwintig binnen. De oudste zoon van de vrouw. Als hij ziet dat er bezoek is, loopt hij weer naar buiten en hij schopt de geraniums omver. „Let niet op hem", zegt de moeder. „Hij zoekt al zeven jaar naar werk."

Er leven 196.000 mensen op de Nederlandse Antillen. Daarvan [wo]nen er 130.000 op Curaçao. Vij[f]twintig procent van de arbeid[ers] werkloos. Dit percentage stijgt. Bovendien neemt de bevolking jaar toe met drie en een half cent en komen er jaarlijks twe zend jongeren van school.

We werken vanmiddag nog gezinnen af. Elk huis, elk krot zijn eigen verhaal. De krotten meerdere gezinnen hebben vele halen. Het is waar wat het eil bestuur zegt: „Achter de fatsoen straten van Willemstad leeft veel méér dan grauwe ellende bittere armoede."

In de tuinen van de honderd jonairs en van de negendui goedbetaalde ambtenaren leven zenden wanhopige mensen. Velen hen slapen buiten, omdat er bij geen plaats is. Er zijn sloppe stegen, die stinken naar urine verbitterdheid. De hete zon, hete stof, het vuil tussen, naa in de krotten, die schots en sc op de ruwe aarde zijn gezet vissershutten op het strand. Curaçao een ander gezicht dan van de ansichtkaart met „het rige leven van een land vol folkl

Een jurist heeft het beheer een vuilnisbelt aan de rand van Shellterrein. Er komen mensen op dit vuil hun drijfhouten bouwen en de advocaat vraagt tien gulden grondhuur per m Dit is in Wishi, waar lopen en den, als het geregend heeft, onmogelijk is. Daar zegt een vr dat zij haar kinderen haat, om ze elke dag honger hebben. In krot van zes bij negen meter w zes volwassenen met éénentw kinderen. Er is in dit huis één die verdient. Hij is arbeider bij telefoondienst en brengt elke m tweehonderdvijftig gulden mee. betekent in de praktijk: 's mid droog brood en 's avonds — wij zagen — een pan rijst met kippepootjes.

In een ander hok zegt een vr „Hier wonen tweeëndertig kinde Hoe dit allemaal in leven blij is mij een raadsel. Soms stuur een van mijn dochters met „man" en haar vijf kinderen avonds de straat op, zodat we nachts wat ruimer liggen. Maar ter haal ik ze toch weer terug.

In dit gezin is een onderstand vijfentwintig gulden per week. negen uur 's morgens staan de deren voor het broodhuis van ter Brenneker in de rij. Daar nen de allerarmsten voor een brood terecht.

Het is te veel. Tien, twintig dertig mensen in een groot keros blik is te benauwd. S. zegt: „Als gaan slapen en de deuren en lu zijn gesloten, trekt iedereen zijn en zijn broek uit. Ze gaan op matje liggen, of ze slapen met of tien personen op een ver matras. De gevolgen laten zich den. Ze liggen bij elkaar als vorken in een lepelbak."

Ook voor S. is het te veel. In hotel laat hij zich vol bier lo De dag is voorbij en we hebben ellende aangeraakt. „Mijn zus er, mijn vader, mijn broer. H mijn zaak", zegt hij.

Er zijn tienduizend werklozen Curaçao. De meesten van hen ben élke dag honger. Er zijn naast nóg eens tienduizend ders, die nog wel mogen werk maar toch verpauperen, omdat té weinig verdienen en omdat van hun geld té veel mensen ten leven.

Drie maatschappelijke we die mij onafhankelijk van nog vier dagen meenemen naar schrijnender armoede, zeggen: veel gevallen hebt u nu Dertig, vijftig? We kunnen u er honderden tonen."

Een dokter zegt: „Werden maar tot onderontwikkeld verklaard" en: „Waarom hebben hier niet een paar communi Amerika zou dan onmiddellijk staan met bergen dollars."

In 1957 was het aantal „ stand-gevallen" te verwaarlozen. november 1965 waren het er Gemiddelde onderstand per tien gulden Ant. per week. gelijk leefminimum tachtig Ant. per week.) De onderstand in de praktijk alleen voor gevallen. Armoede wordt er mee bestreden. Daarvoor heeft raçao geen geld.

Sinds de inwerkingtreding van Statuut (1954) is de Democratische Partij (lands)regeringspartij. Zij dit worden en blijven dank zij de gekochte — steun van de voornaamste partij op Aruba, de P.P.A. (Partido Patriotico Arubano). Alle tersposten en alle belangrijke ringsposten zijn in handen D.P.'ers en P.P.A.'ers. Ook voor lagere posities op de departementen komen over het algemeen alleen tijgenoten in aanmerking. De standige eilandgebieden Curaçao Bonaire en de Bovenwindse eilanden (Saba, St. Eustatius en St. Maarten) kregen een D.P.-eilandsbestuur, uitzondering van Aruba, waar P.P.A. de scepter zwaait. Zij in de landsregering met de D.P. men.

Bij de verkiezingen van 1963 kwam echter Curacao in handen van christen-democratische Nationale Volkspartij. De D.P. werd toen een belangrijk verschil in stemmen verslagen, hetgeen al jarenlang speld was. Want reeds in 1959 de N.V.P. het eilandsbestuur van Curacao van de D.P. hebben overgenomen, als er toen niet een uiterst schamend merkwaardig politiek gespeeld was. Met de steun van Katholieke Volkspartij haalde N.V.P. een ruime meerderheid twaalf van de eenentwintig eilandsraadszetels. Maar onmiddellijk na de verkiezingen zwaaide de K.V.P. om naar de D.P. Een dag ter bleek dat de drie hoofdbestuurders van de K.V.P. hoge posities de D.P.-regering hadden aangenomen. De bisschop van Willemstad verbood het Katholiek in de

(Vervolg op pagina 5)

PANORAMA schrijft

(Vervolg van pagina 4)

van de K.V.P. en dat werd toen Konstructief.

Het politieke gevolg was, dat de D.P. toch weer de meerderheid kreeg: elf zetels, tegen de N.V.P. tien. Kort dáárop strikte de N.V.P. echter een D.P.-raadslid, die een nieuwe partij begon, de Un Poco (Union Popular Corsou), en zich daarna verbond met de N.V.P. Niewe zetelverdeling: N.V.P. elf, D.P. tien.

Maar nu raakte een N.V.P.'er betrokken bij een zedenschandaal en D.P.-minister Isa bleek alleen bereid de zaak in de doofpot te stoppen als de man naar de D.P. zou overlopen. Hij koos eieren voor zijn geld, werd referendaris op een departement en de verhouding werd weer N.V.P. tien, D.P. elf.

Woedend over deze gang van zaken weigerde de N.V.P. het eilandsbestuur over te geven aan de D.P. Het werd een hooglopende ruzie. Tenslotte vaardigde Nederland op verzoek van de D.P.-landsregering een „Maatregel van Rijksbestuur" uit, waarin het N.V.P.-eilandsbestuur uit zijn bevoedheid werd ontzet. De „Democratische Partij" stelde een nieuw Bestuurscollege samen, dat uiteraard alleen uit D.P.'ers bestond en uit overgelopen K.V.P.'ers.

De Eilandsraadsverkiezingen van 1963 werden door de N.V.P. geheel op eigen kracht gewonnen met 12-9. Tot nu toe bezweek alleen het N.V.P.-raadslid Moeniralam voor de verlokkingen van de D. P. Na zijn kleurverandering werd de verhouding dus uiteindelijk 11-10.

N.V.P.: „Vanaf de dag dat wij op Curacao het heft in handen kregen, probeert de D.P. ons te dwarsbomen om bij de volgende verkiezingen te kunnen zeggen: zie je wel, ze konden er niets van. De D.P. werkt op Curacao bewust armoede en werkloosheid in de hand. Ontwikkelingsgelden uit Nederland verdwijnen voor het grootste deel naar Aruba, waar de P.P.A. te vriend gehouden moet worden, en naar de andere D.P.-eilanden. Curacao staat aan de rand van een financieel bankroet".

Grondslag voor dat dreigende bankroet was de tragische erfenis, die de N.V.P. in 1963 van het D.P.-eilandbestuur overnam. Tussen 1961 en 1963 was de enige maatstaf bij elke bestuursdaad het D.P.-partijbelang geweest. Hoe onwaarschijnlijk het ook klinkt: in deze tijd van groeiende werkloosheid kon alleen een arbeider aan werk geholpen worden, wanneer hij D.P.'er was. Zelfs bij het verstrekken van uitkeringen op sociaal terrein — steun en gratis doktershulp — werd gekeken naar de politieke gezindheid van de aanvrager. Alleen D.P.'ers konden geld lenen van de Volkskredietbank, die onder leiding stond van de Statenvoorzitter Bikker. Het D.P.-eilandsbestuur had bovendien een dienst werkverschaffing in het leven geroepen, die twee jaar later, begin 1963, geliquideerd moest worden wegen een mede door diefstal en corruptie ontstaan tekort van bijna zes miljoen Antilliaanse guldens.

Er bestaat officieel een accountantsrapport over deze liquidatie en wij bezitten dat. De accountants beschikten over één tiende deel van de administratie, maar zeefden daaruit reeds een knoeierij van miljoenen. De rest van de papieren was verbrand. De volgende gegevens ontlenen wij aan het beëdigd accountantsrapport.

Het hoofd van dienst van de W.V. liet zijn zusje 42.000 Antilliaanse guldens aan de W.V. verdienen; zijn nicht, zijn schoonzusje en zijn werkster tezamen 24.000. Familieleden hadden het trouwens in het algemeen goed. Al waren ze reeds lang met pensioen of hadden ze nooit gewerkt, ze stonden vast op de loonlijsten. Er werd een loonstrookje gevonden van een man die lang na zijn dood nog een handtekening had gezet. Er was één vriend, die twee banen tegelijk had: bij de dienst W.V. (die dus voor werklozen was begonnen) en bij een autobusbedrijf.

De dienst had zevenendertig trucks. Die werden voor twintig gulden per dag per stuk gehuurd van D.P.-politieagenten, van de diensthoofden zelf, hun vrouwen en hun onmondige kinderen. Een werd er zelfs gehuurd van de zesennegentigjarige moeder van een hoge ambtenaar. Er waren te veel auto's in dienst, zodat vele niet meer dan twintig of dertig kilometer per dag reden. Benzine werd alleen getankt bij de broer van de minister Isa en bij partijgenoot Pablo Frederik, een neef van de minister. Er werden ook duizenden liters benzine getankt voor auto's die nooit gereden of bestaan hebben en alle wagens gingen in de loop van de tijd aanzienlijk méér gebruiken. In totaal werd er aan dit vervoer voor bijna zeshonderdduizend Antilliaanse guldens uitgegeven.

De projecten die werden uitgevoerd lagen vaak in het particuliere vlak. Het hoofd van de dienst gaf het voorbeeld; hij leende een jaar lang een W.V.'er voor het schoonhouden van zijn tuin en liet hem voer zoeken voor zijn geiten. Huizen en plantages van politieke vriendjes werden gratis opgeknapt.

Tenslotte kwam er een politieonderzoek en het diensthoofd verdween voor een jaar in de gevangenis. Na het gedeeltelijk uitzitten van zijn straf werd hij door de landsregering benoemd tot hoofdcommies van de Sociale Verzekeringsbank. „Ach, je mag niet onmenselijk zijn," legt minister uit. „De man heeft tenslotte negen kinderen waarvoor hij moet zorgen".

Andere kopstukken van de Werkverschaffing gingen vrijuit en hebben nu weer overheidsbaantjes.

Het nieuwe eilandsbestuur (N.V.P.) kreeg de schuld van bijna zes miljoen cadeau. In de eerste maanden moest Curacao bij particuliere banken tegen vijf procent geld lenen om de ambtenaren te betalen. Men is die strop nooit meer te boven gekomen. Bij de sterk stijgende uitgaven voor ondersteuning voor werklozen was deze schuld — bij een jaarbegroting van vijftig miljoen — niets minder dan een ramp.

Die ramp groeide als een sneeuwbal, rollend van een helling. Geldgebrek was er de oorzaak van, dat de achterstand in de sociale voorzieningen nog groter werd. Het was voor het eilandbestuur van Curacao onmogelijk werken op stapel te zetten die groeiende werkloosheid zouden kunnen stuiten. Voor het twee jaar verder was, zou het eilandsbestuur een wanhoopskreet de wereld in moeten sturen. Een dringend verzoek aan Nederland om overbruggingshulp. Maar deze noodkreet werd door de landsregering verijdeld. In zijn wanhoop noemde de leider van de Nationale Volkspartij, „doktoor" da Costa Gomez, Nederland „een roofstaat". Nederland, dat zoveel kostbaar geld aan ontwikkelingshulp had besteed.

De zon is groot en rood neergedaald in de grijs geworden zee. Er is een peilkaan met olie op zijn wijdgestrekte vleugels. Hij staat steigerend in de roze lucht en duikt als het zijn tijd is. Er zijn een paar vissers in een roeibootje. Met hun vingers houden ze de strakgespannen lijnen vast, loerend op dezelfde prooi als de grote vogel. De brug is fout voor het landverkeer. Langzaam stoomt een tanker naar binnen, fluitend voor Fort Amsterdam, driemaal lang, driemaal kort, driemaal lang. Willemstad wordt wereldstad: de lichten van de Shell gaan aan.

Een blanke vrouw begint tegen mij te praten over rassendiscriminatie of wat zij daarvoor aanziet. Zij heeft vandaag in een winkel moeten wachten. Eerst werden alle kleurlingen geholpen en toen pas zij. Wij zitten op het fijnste terras van de Antillen, bij Americano. Zij heeft me opgebeld en gezegd dat zij „een verhaal" voor me wist. Zij is groot en blond en schaduwbleek en zij praat aan één stuk door. De zwarte meisjes lieten haar zeker een half uur wachten. Gisteren ook al, eergisteren eveneens.

Als ik, beneden ons, een neger plotseling vlak voor een busje op straat zie vallen — hij beweegt zich hoekig en legt dan zijn hoofd op zijn ene arm — moet ik denken aan Boeli van Leeuwen, jurist bij het eilandsbestuur, die beweerde een koninklijke onderscheiding te hebben geweigerd, omdat „zo'n oplichter van de regeringsvoorlichtingsdienst" dezelfde zou krijgen. Hij is een blanke Curacaoënaar, de artiest — schrijver — van het eiland, met lange haren provocerend, zwevend in zijn uitspraken. Hij heeft een rood overhemd aan als iedereen in gala loopt.

Een vreemde vogel, die zweeft van God naar dorpspolitiek. Hij roept een zwarte bode, klopt hem op de schouder: „Bode, zeg jij meneer nou eens dat wij het hier helemaal niet zo arm hebben? Nou, toe dan? Je hebt toch zelf ook een auto en een televisie?"

De bode lacht en knikt. Wat wil Boeli bewijzen? Want nog geen drie minuten later zegt hij: „De landsregering probeert het eiland voor de volgende verkiezingen kapot te krijgen." En weer wat later: „Als de N.V.P. tien jaar de regering in handen zou hebben, was de boel even corrupt als nu."

De neger, op straat voor het busje, wordt omringd door mensen die om hem lachen. Hij moet dronken zijn, want als vanuit de open ramen van een pension, voor het hele Brionplein hoor, de kersttijd is ingezet met „I'm dreaming of a white Christmas", staat hij op en verdwijnt in een busje waar Hato op staat, hetgeen hetzelfde betekent als Campo.

„U luistert toch wel naar mij?" vraagt de vrouw. „Zo zijn de Antillianen: ze zijn te lui om te werken. De Portugezen werken wel, de Chinezen ook, maar praat niet van de Antillianen. Die weigeren alle baantjes die beneden hun stand zijn. Ze willen allemaal een wit boordje om. En nu is mijn zwarte meid ook weggelopen."

Ik wil vragen of ze haar misschien te zeer heeft verwend, maar de tanker is net voorbij en de brug waaiert terug over het zwart geworden water. De avond, de mooie avond, is in volle gang.

„Ze hebben hier een enorme hekel aan blanken," zegt de vrouw. Zij heeft veel poeder op haar gezicht en lijkt tweehonderd jaar. „Daar moet u eens over schrijven".

Boeli van Leeuwen gaf een van zijn boeken de titel Rots der Struikeling mee. Daarmee bedoelde hij Curacao. Hij schrijft erin: „Er zijn mensen, die zó arm zijn, dat je hun niets zou kunnen geven".

„U luistert niet naar mij", zegt de vrouw en zij staat op. Ik geef haar een hand en heb zin haar op de schouders te kloppen. Misschien heb ik „het verhaal" gemist". Ik heb in ieder geval weer eens iemand thee met citroen zien drinken.

„Meid" is op Curacao (net als in België en in Zuid-Afrika) omgangstaal. Zij verdient per maand zestig of zeventig gulden. Soms krijgt zij kleertjes mee voor haar kinderen en zij mag tussen de middag blijven eten. Is zij voor dag en nacht, dan verdient zij of hetzelfde of iets minder, omdat zij méér eet. Sommige dienstmeisjes hebben het goed, andere slecht. Er zijn meidenkamers achter een stuk jute in een garage. Ondanks dat zijn er huishoudhulpen genoeg te krijgen op de Antillen.

De landsregering heeft ook geen geld voor hulp aan Curacao", zegt eerste minister Efraim Jonckheer, die om zijn door sommigen bestreden „juridisch natuurtalent" eredoctor werd aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. „Maar als we in 1966 in Den Haag gaan praten over de tweede fase van het tienjarenplan — door Nederland gefinancierd — zullen sociale projecten vooropgesteld moeten worden. We zullen dan vooral een groots opgezette werkverschaffing moeten beginnen, nu het ernaar uit ziet, dat het probleem van de werkloosheid bijna onoplosbaar is".

De verdeling van de gelden voor het tienjarenplan is volgens de N.V.P. voor Curacao een dolkstoot in de rug geweest. Het geld wordt niet door Nederland, maar door de Antilliaanse regering over de eilanden verdeeld. Van de eerste 125 miljoen wees minister Jonckheer 71 miljoen toe aan het politiek bevriende Aruba en het veel grotere en dichtere bevolkte Curacao kreeg 41 miljoen. Curacao moet van dit geld 75 procent terugbetalen en Aruba 50 procent. Aruba hield aan de eerste fase elf miljoen over; Curacao kwam er honderd te kort.

Premier Jonckheer wuift deze feiten weg. „Aruba had de plannen klaarliggen; Curacao niet", zegt hij. Dat is waar, maar toen de projecten voor het eerste tienjarenplan in Den Haag moesten worden ingediend, was het eilandsbestuur van Curacao in handen van de Democratische Partij en deze verzuimde een „verlanglijstje" te maken, omdat hij de verkiezingen kennelijk zou verliezen.

Jonckheer, die evenals de meeste andere ministers na het doorlopen van de lagere school aan doe-het-zelf-ontwikkeling is begonnen, gelooft dat de Antillen de moeilijkste tijd wel achter de rug hebben. De toeristenindustrie is de laatste jaren een beetje op gang gekomen. Er zijn een paar hotels bijgebouwd en voor de Amerikanen zijn enkele andere vakantieoorden in het Caribische gebied weggevallen. De Antillen hebben daar nu al van geprofiteerd en al klaagt de middenstand dat Amerikanen „hoteltoeristen" zijn, zíj zijn het die — als het aan Jonckheer ligt — de Antillen uit de economische crisis zullen moeten halen. De premier, die door de D.P.-krant Beurs en Nieuwsberichten de enige minister met een normaal huwelijksleven is genoemd, heeft verder Verantwoord Ouderschap zendtijd voor de televisie gegeven om de bevolkingsaanwas van drie en een half procent te drukken. „De jongens hier doen maar", zegt hij. „Ze mogen van de kerk geen voorbehoedmiddelen gebruiken en daarom doen ze het zónder".

In de elf jaar van zijn ministerschap heeft hij enige belangrijke sociale successen geboekt. In 1955 voerde hij de noodouderdomsvoorziening in. Onvermogenden van zestig jaar en ouder krijgen nu een staatspensioentje. In januari 1966 is een Weduwen- en Wezenvoorziening ingevoerd. „En bovendien", zo zegt hij, „gaat de ziekteverzekering ook al op de helling".

Tegen de werkloosheid is volgens meneer Jonckheer voorlopig weinig te doen, zolang de industrialisatie niet op gang komt. De landsregering doet al een beetje aan werkverschaffing. „Op alle departementen werken veel overbodige ambtenaren", zegt de premier. „We zullen ze niet ontslaan, omdat ze dan werkloos worden, maar als de werkgelegenheid ooit wat ruimer wordt, vliegen zij er het eerst uit".

Alle ambtenaren, ook de landskinderen, in de Antillen mogen eens in de zes jaar met betaald verlof naar Nederland. De reis wordt voor het gehele gezin betaald en het salaris gaat door. Dat kost de schatkist anderhalf miljoen per jaar. Het ambtenarenkorps bestaat op het ogenblik voornamelijk uit de mensen die geen enkele binding met Nederland hebben. Sommige verlofgangers zoeken — om de tijd te doden — hier voor een paar maanden een baantje.

Minister Ciro Kroon — economische en sociale zaken — beaamt, dat de situatie de regering min of meer uit de hand is gelopen. „Niemand heeft kunnen voorspellen dat onze olie-industrieën (Shell-Curacao, Lago-Esso-Aruba) zo enorm veel mensen zouden afstoten. De olie had ons tenslotte al ruim veertig jaar een welvarend bestaan bezorgd. Pas nu is het duidelijk geworden, dat het wedden op één paard verkeerd was".

In tegenstelling tot economen buiten zijn departement ziet minister Kroon behalve in het toerisme ook nog redding in nieuwe industrialisatie. „Ik heb altijd bewust het leven goedkoop en de lonen laag gehouden", zegt hij. „Vandaag of morgen liggen onze lonen — omgerekend — lager dan die in Europa. Misschien wordt het dan voor een paar industrieën uit de E.E.G.-landen aantrekkelijk naar de Antillen te komen. Vooruitlopend daarop hebben wij reeds duizend Antillianen naar Nederland gestuurd om een vak te leren. Ik krijg de beste berichten over hen. Ze werken hard en goed. De Nederlandse industrieën zouden de Antillianen een bijzonder grote dienst bewijzen door méér Antillianen in hun arbeidsproces op te nemen".

Over de landbouw, die op sterven na dood is: „We moeten ook gaan proberen de landbouw weer een beetje op gang te brengen. De laatste dertig jaar is die schromelijk verwaarloosd, terwijl het vak van landarbeider in bijzonder laag aanzien staat, doordat het herinnert aan de slaventijd. Daarvoor is allereerst nodig dat we de waterprijs drukken. We denken daarbij aan de zuivering van rioolwater".

„Men zou dan eerst riolen moeten aanleggen", zo zei een econoom — die niet geloofde in industrialisatie, noch aan landbouw met een ander dan een werkverschaffend karakter. „Het grootste deel van Curacao moet het nog zonder riolering doen. Er is pas een bodemonderzoek begonnen. De Landbouwcentrale heeft daar al jaren om gesmeekt. Het is over het algemeen op Curacao onmogelijk „goed" te boeren.

Minister Ronchi Isa voert een one-man-show op, als hij kwaad wordt over een beschuldiging in het rapport van Alders, de Nederlandse vakbondsleider van het N.K.V., die persona non grata werd, nadat hij over „corruptie" in de Nederlandse Antillen had gesproken en geschreven.

Hij zegt nu voor het eerst dit detail te horen: „De Antilliaanse regering kreeg van Nederland een lening van 20 miljoen Antilliaanse guldens voor de aanleg van waterwerken. Van deze 20 miljoen werden aanwijsbaar 2 miljoen (onderstreping van Alders) verduisterd ten behoeve van de verkiezingspropaganda van de Democratische Partij".

Het is een van de ernstigste beschuldigingen in het rapport Alders, een beschuldiging bovendien die nauwelijks in een vertrouwelijk rapport thuishoort, maar in het openbaar moet worden behandeld. Praktizijn (Antilliaans rechtsgeleerde) Isa zegt ons woedend: „Ik wil dat rapport lezen. Alders krijgt met mij te doen. Ik zal hem gerechtelijk laten vervolgen wegens smaad".

Komedie van de kleine, felle Isa? Een hoge regeringsambtenaar vertelt PANORAMA, dat minister Isa het rapport al lang gelezen heeft. Hij kende de beschuldiging in ieder geval al een half jaar geleden. Waarom dan nu pas actie?

Vier uur na ons gesprek met minister Isa zegt de procureur-generaal mr. I. de Castro Yohai, die opdracht heeft gekregen Jac. Alders te vervolgen en daarvoor desnoods naar Nederland te reizen, al sussend: „Als Alders niet veroordeeld wordt, dan wil dat nog niet zeggen dat hij gelijk had".

Ook woordvoerders van het Nederlands Katholiek Vakverbond menen zeker te weten, dat het rapport Alders al zeer lang in het bezit was van de Antilliaanse regering. Het zou in New York door een vakbondsbestuurder overhandigd zijn aan een Surinamer, verbonden aan de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in de Verenigde Staten.

Verder bezweert minister Isa dat er in de Antillen géén censuur is, geen telefoongesprekken worden afgeluisterd, geen brieven worden geopend, geen morele druk wordt uitgeoefend, geen corruptie is en dat het Hoge Beroep voor Ambtenaren niet voor twee derde uit D.P.'ers bestaat. Maar het geval-Van der Steur dan?

Kolonel der Rijkspolitie mr. J. van der Steur werd door Den Haag in de Antillen gedetacheerd als hoofdcommissaris. Na zeventien maanden werd hij gedwongen ontslag te nemen. Hij had zich laatdunkend over minister Isa uitgelaten en zou de rechercheur van de zedenpolitie Jaap Kion een scheldwoord hebben toegevoegd.

Van der Steur zelf wil geen commentaar geven — hij is weer terug op zijn oude post in Den Haag — maar de bewijsbare feiten liggen voor ons op tafel. Hoofdcommissaris van der Steur wilde direct na zijn aankomst op de Antillen het verpolitiekte politiekorps saneren. Hij begon met Jaap Kion op het matje te roepen. Kion had (en heeft) de volgende bijbaantjes: sportverslaggever van de Beurs en Nieuwsberichten, een busjesdienst op Campo Allegre en een foto-ontwikkellaboratorium. Van der Steur wilde hem overplaatsen naar een van de andere eilanden, maar de D.P.'er Kion had goede relaties met een van de ministers en zei dat ook aan de hoofdcommissaris. De overplaatsing ging op bevel van minister Isa niet door en de zakelijke belangen van Kion buiten de dienst mochten voortduren.

Vervolgens kreeg de heer van der Steur van minister Isa persoonlijk opdracht een bepaalde agent van politie, een D.P.'er met een grote familie, voor te dragen voor de rang van onder-inspecteur. Van der Steur weigerde dit. De man had geen diploma, had ook nooit een uur voor de post gestudeerd en er stonden bovendien een dozijn agenten op de wachtlijst, die wél een diploma hadden. Ook deze zaak verloor hij.

Het derde conflict was dat met de voorzitter van de Staten, de heer Bikker. Deze kwam op een nacht dronken uit het Casino van Willemstad, stapte in zijn auto en veroorzaakte een botsing. Toevallig was hoofdcommissaris van der Steur van dit ongeluk getuige en hij gaf opdracht tot het maken van een proces-verbaal. De plaatselijke politie bracht de heer Bikker naar huis en vond later in zijn beschadigde auto een bewusteloos meisje met een gebroken arm. Het proces-verbaal is echter niet doorgegaan. De heer Bikker is nooit vervolgd. Voor de heer van der Steur deed dit de deur dicht.

Censuur: de Beurs en Nieuwsberichten, na de uitwijzing van hoofdredacteur de Wit gekocht door de Democratische Partij, wordt sterk gecontroleerd door de regeringsvoorlichtingsdienst.

Minister Isa, zelf nauw betrokken bij de autozaak van zijn broer — alle regeringsauto's worden dáár gekocht — zegt: „Het is niet gemakkelijk een eind te maken aan de bijverdiensten van ambtenaren. Dat wekt onrust".

Over de binding van andere ministers met het bedrijfsleven (minister Petrona — bouwbedrijf, premier Jonckheer — Handelmaatschappij) zegt hij: „Het is in dit kleine land moeilijk om mensen te vinden die geschikt zijn voor een ministerpost. Heb je er eindelijk een, dan kan je onmogelijk van zo'n man verwachten dat hij zijn zaak helemaal in de steek laat. Dat bijvoorbeeld het bouwbedrijf Petrona en Cruz, waarvan minister Petrona geen directeur meer is, maar wel bijna de helft van de aandelen bezit, veel regeringsopdrachten krijgt, komt omdat het altijd de laagste inschrijver is. En wat de N.V.P. zegt over Petrona — dat hij zijn prijzen tijdens de bouw op slinkse wijze zou weten te verhogen — moet u niet geloven".

Bij ons afscheid geeft minister Isa nog vlug even een voorbeeld van de politiek in het personeelsbeleid. „Vorig jaar ontsloeg het N.V.P.-eilandsbestuur een werkster, omdat zij lid van de D.P. bleek te zijn. Ik heb toen persoonlijk een werkster bij een van de landsdiensten, die N.V.P.'ster was, laten ontslaan".

Een ambtenaar: „Er is aan een collega een gratificatie van twee maanden salaris geboden als hij erin zou slagen een politieke tegenstander tijdens een receptie „onmogelijk" te maken. Hij zou bijvoorbeeld drank over diens kleren moeten morsen. De man heeft voor de eer bedankt. N.V.P.-ers klagen algemeen over de grove manier, waarop ze door D.P.'ers tijdens recepties van Nederlandse autoriteiten worden „weggehouden".

In zijn vertrouwelijk rapport zegt Jac. Alders, dat de Antillen in politieke corruptie nauwelijks onderdoen voor andere Zuidamerikaanse landen. Een ambtenaar maakt, ten overvloede, de zin af: „Op álle D.P.-eilanden worden door de Democratische Partij stemmen gekocht. Niet alleen door het weggeven van baantjes aan werklozen, maar ook met „geld in het handje".

Curacao in nood. Ondanks de vele miljoenen die Nederland erheen stuurt, beleeft Curacao — het hart der Nederlandse Antillen — een van de moeilijkste tijden uit zijn geschiedenis. Mét vakbondsleider Alders vraagt PANORAMA zich af, of deze nood niet tijdig onderkend en verholpen had kunnen worden, als Nederland een stem had gehad bij de verdeling van onze ontwikkelingshulp. Nederland handelt volgens de letter van het Statuut, wanneer het elke schijn van „inmenging" wil vermijden. Maar het Statuut gaat uit van een „behoorlijk bestuur". En men kan zich met reden afvragen of dit „behoorlijk bestuur" thans (nog) aanwezig is.

Amerikaanse militairen bekijken de oogst aan wapens welke zij buitmaakten op de Viet-Cong na een actie ten noorden van Quang Ngai, waar Amerikaanse Mariniers en troepen van Zuid-Vietnam strijd voerden tegen de Viet-Cong.

WVP PERMANENTE INSTELLING V. N.

Voedselhulp aan ontwikkelingslanden

DEN HAAG (ANP) — Het wereldprogramma, waarvan de Nederlander ir A. H. Boerma directeur-generaal is, is aan het begin van dit jaar uit het experimentele stadium getreden en een permanente instelling geworden van de Verenigde Naties en de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie der Verenigde Naties. De heer Boerma, op doorreis van Rome, de zetel van het WVP, naar de Verenigde Staten, waar hij verschillende besprekingen moet voeren, heeft vrijdag in Den Haag het een en ander verteld over het werk van zijn instelling.

Het wereldvoedselprogramma geeft aan ontwikkelingslanden twee verschillende vormen van voedselhulp voor twee verschillende doeleinden. Ten eerste het lenigen van acute nood — zo ging er voor acht miljoen dollars voedsel, meest magere melkpoeder en graan, naar India, — ten tweede — en dat is het voornaamste onderdeel, — het ondersteunen van ontwikkelingsprojecten. De instelling, die in 1963 werd opgericht, heeft in de eerste drie jaar van haar bestaan 34 keer voedselhulp gegeven in noodgevallen, in 31 landen. In verschillende Afrikaanse gebieden werden vluchtelingen geholpen, in Thailand overstromingsslachtoffers, op Bali slachtoffers van de vulkaanuitbarsting. De noodhulp aan Bali werd later omgezet in ontwikkelingshulp, maar doordat Indonesie de Verenigde Naties en de FAO verliet kon het programma niet voltooid worden.

Voor de ontwikkelingsprojecten heeft het WVP in de eerste drie jaar van zijn bestaan van zeventig bij VN en FOA aangesloten landen bijdragen ter waarde van 94 miljoen dollar bijeengekregen, gestreefd was naar honderd miljoen dollar. Van de gevende landen behoorde twee derde zelf ook tot de ontwikkelingslanden. De bijdragen werden deels in de vorm van voedsel, deels in de vorm van geld gegeven. De norm is twee derde voedsel, een derde geld, het geld wordt dan voornamelijk gebruikt ter dekking van de transportkosten. De Verenigde Staten namen de helft van het totaal der bijdragen voor hun rekening. Nederland gaf voor 2,6 miljoen dollar, waarvan bijna de helft in produkten, de rest in geld en scheepsvracht. Er wordt alleen bewaarbaar voedsel gezonden. Graan (voornamelijk tarwe, voorts mais en gerst) maakt daar de helft van uit. Verder zuivelprodukten (20 a 25 procent) van de totale waarde, vis en vlees in blik, gedroogde vis, eipoeder. De voornaamste produkten die Nederland levert zijn kaas, visconserven en eipoeder.

Voor de komende drie jaar wordt gestreefd naar het bijeenbrengen van 275 miljoen dollar aan voedsel en geldtoezeggingen voor 209 miljoen dollar zijn al binnen, waarvan 21,6 miljoen uit Nederland.

Kabinetscrisis in België ten einde

BRUSSEL (ANP) — In Brussel wordt algemeen verwacht, dat vandaag een einde zal komen aan de vijf weken oude kabinetscrisis door de vorming van een katholiek-liberaal kabinet onder leiding van de voorzitter van de christelijke volkspartij, P. van den Boeynants. Deze heeft de afgelopen dagen, nadat zijn eigen partij en de liberalen hun goedkeuring hadden gegeven aan zijn ontwerp-programma, druk overleg gepleegd met de voorzitter van de (liberale) partij voor vrijheid en vooruitgang, O. Vanaudenhove, over de samenstelling van de nieuwe regering.

De vorming van een katholiek-liberale coalitie, die over een meerderheid van 125 van de 212 kamerzetels kan beschikken, maakt een einde aan de in 1961 begonnen regeringssamenwerking tussen katholieken en socialisten.

Niets nieuws in verkiezingskrant „Z-Holland '66"

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — Dezer dagen wordt over geheel Zuid-Holland de verkiezingskrant „Zuid-Holland '66" verspreid: een gezamenlijke uitgave van KVP, P.v.d.A, VVD, AR en CHU.

De bijdragen van de vijf politieke partijen — ieder een halve pagina (krantenformaat) — bevatten de rond de verkiezingstijd gebruikelijke beloften, opwekkingen, uiteenzettingen en verklaringen. Vier van de vijf bijdragen bevatten nogal veel tekst. Het is de vraag of er velen zullen zijn die zich de moeite zullen getroosten zich daar doorheen te werken. Opzienbarende of nieuwe standpunten zal men er trouwens niet in tegenkomen.

De totaal tien pagina's tellende verkiezingskrant — waarvan 6,5 pagina's met advertenties — verraadt op de achterpagina zijn afkomst: „De Arbeiderspers". Het Vrije Volk staat links boven op de pagina.

Amerikaanse „spion" op Cuba gegrepen

HAVANA (RTR) — Een Amerikaanse landbouwer, Lawrence Lunt, die op Cuba woont, is een maand **geleden veroordeeld tot dertig** jaar gevangenisstraf wegens spionage voor de V.S. Dit is van gewoonlijk goedingelichte zijde te Havana vernomen. Lunt werd vorig jaar mei gearresteerd toen hij op het punt stond Cuba te verlaten.

DEMONSTRATIES IN ECUADOR

GUAYAQUIL (RTR) — In de provincie Chimborazo in Ecuador zijn gisteren troepen opgeroepen om een einde te maken aan demonstraties tegen de regering. Volgens de eerste berichten werden verscheidene mensen gewond. Betogers zetten het verkeer stil en vrouwen lagen op de rails om de treinen te laten stoppen.

De leidende militaire junta ziet zich geplaatst voor een politieke en economische crisis.

In verscheidene steden zijn burgercomité's gevormd die een terugkeer vragen naar een constitutionele regering. Eerder in de maand zijn algemene verkiezingen aangekondigd, die in juli zullen worden gehouden.

Verkiezingen zondag in Colombia

BUENOS AIRES (RTR) — Ongeveer zeven miljoen Colombianen zullen zondag naar de stembus gaan om de leden van het Colombiaanse congres en de gemeentebesturen in de 885 kiesdistricten van het land te kiezen. Men rekent deze keer op een grotere opkomst dan bij de parlements- en gemeenteraadsverkiezingen in 1964, toen slechts 35 procent van de stemgerechtigde bevolking de gang naar het kieslokaal maakte, omdat deze verkiezingen worden beschouwd als graadmeter voor de in mei te houden presidentsverkiezingen.

Cholera-epidemie breidt zich uit

GENEVE (AFP) — De cholera-epidemie die in 1961 in Indonesië is ontstaan blijft zich in westelijke richting uitbreiden. Vorig jaar werden in 23 landen ruim 51.000 gevallen van cholera geconstateerd. Bijna 14.000 mensen overleefden deze ziekte niet. Dit blijkt uit een nog niet volledig overzicht van de wereld-gezondheidsorganisatie in Geneve.

Tot de nieuwe besmettingsgebieden behoorden Perzië, met bijna drieduizend gevallen en Aziatisch Rusland met ongeveer zeshonderd gevallen van besmetting. De controle op de uitbreiding van de epidemie geschiedt onder dikwijls moeilijke omstandigheden en de huidige vaccins zijn vrij zwak en bieden slechts korte tijd bescherming.

De wereld-gezondheidsorganisatie zal haar activiteit bij onderzoek, controle en bij de opleiding van personeel voor de openbare gezondheidsdiensten in de bedreigde landen vergroten.

ARUBA

Agenda

Wit Gele Kruis: Oranjestad — Zr. Ewalda — Paradera — Zr. Felicitas — San Nicolas Zr. Perpetua — San Pedro Hospitaal tel: 2200
Bioscopen: Oranjestad: 8.30 O.S.S. 117 in Bangkok - 18 jaar; Rialto: 8.00 The son of Captain Blood - 18 jaar; San Nicolas: Principal: 8.00 Blood on the arrow - 18 jaar; Savaneta: 8.00 Ulysses against Hercules - 18 jaar.
Wachtregeling doktoren: Oranjestad en Noord: Dr. P. C. Harting; San Nicolas, Santa Cruz en Savaneta: Dr. J. G. H. Janssen.
Botica's: Oranjestad: Aruba tel. 1080; San Nicolas: San Lucas tel. 5119.
Bioscopen: Oranjestad: De Veer: 6.00 Taras Bulba - Matinee; 8.30 O.S.S. 117 in Bangkok - 18 jaar; Rialto: 5.30 Roustabout - Matinee; 8.00 The son of Captain Blood - 18 jaar; Santa Cruz: Aurora: 6.00 The blazen bell - Matinee; 8.00 36 hours - 18 jaar; San Nicolas: Principal: 6.00 Get yourself a college girl - Matinee; 8.00 Wonderful life - 18 jaar; Savaneta: 6.00 The revenge of the barbarians - Matinee; 8.00 The yellow Rolls Royce - 18 jaar.

Kerkberichten

ARUBA zondag

Noord: 5.30, 7, 8.30 en 18 uur; Oranjestad: 6, 7.15, 8.30, 17 en 19 uur; Kleuterschool Tanki Leendert: 8 uur; Dakota: 6, 8 en 19 uur; Santa Cruz: 5, 6.30 8 en 17.30 uur; Paradera: 5, 8.30 en 17.30 uur; Savaneta: 5, 7.15, 9 en 17.30 uur; Brasil: 6 8 en 19 uur; San Nicolas: 5.30, 7, 8.30 en 17 uur; Emmanuel kapel 18.00 uur.
In de week
Noord: 06.30 of 19.00; Oranjestad: 06.15, 06.45 en 19.00. Maandag en Zaterdag niet 19.00. Maandag 06.30 in de kapel van het kerkhof. Zaterdag tevens 07.15. Dakota: 19.00 uur. Vrijdag echter 18.30 en Zaterdag 07.30. Santa Cruz: 06.00 en 06.00 bij de zusters; Zaterdag echter 06.00 en 07.00 Paradera 06.30, Zaterdag echter 07.00; Savaneta 06.30. Zaterdag echter 07.00 Brasil: 18.00; zaterdag echter 07.00; San Nicolas: 06.00 en 19.00. Op zaterdag echter 06.00 en 07.00. Op eerste vrijdag: 06.00 en 06.30 en 19.00.
Emmanuel kapel: 19.00; zaterdag echter 06.15. Op eerste vrijdag: 06.15 en 19.00.
Nederlandse preek
Oranjestad: Iedere zondag om 8.30 uur; San Nicolas: Op de eerste zondag van de maand om 8.30 uur en als er 5 zondagen in de maand zijn, dan ook op de vijfde zondag om 8.30 uur; Dakota: Op de eerste en derde zondag van de maand om 8 uur; Brasil: Om de andere week om 19 uur.
Engelse preek: San Nicolaas: op de eerste en vierde zondag van de maand.
Emanuëlkapel: op de eerste, de derde en de vijfde zondag van de maand.

PROT. KERKDIENSTEN

Oranjestad: 09.00 Ds Jakobs; 19.00 Jeugddienst (kleine kerkje); Piedra Plat: 09.00 Jeugdkerk; San Nicolas: 09.00 Gezinsdienst in Savanetakerk. Seroe Colorado: 09.30 Church school; 11.00 Worship service, sermon „Change your mind please" door Ds. A. van den Doel.

Vervuiling tegengegaan

ORANJESTAD — De werkverschaffing is begonnen met het bouwen van een muur in het water rond het Wilhelminapark te Oranjestad. Hierdoor wil men voorkomen, dat men last heeft van afzetten van zand en vuil uit het riool, waardoor de omgeving van het gezaghebbershuis verontreinigd wordt door stank.

Nieuwe KLM-lijn

BEATRIXLUCHTHAVEN — Met ingang van 1 april opent de KLM een rechtstreekse lijn Aruba—Kingston—Jamaica—Miami en terug op de maandagen. Deze nieuwe lijn begint 's morgens in Caracas en eindigt 's avonds ook in deze stad. De vluchten worden uitgevoerd met de Convair 880.

Beursoverzicht

NEW YORK (ANP) — De grote New Yorkse effectenbeurs heeft gisteren haar herstelbeweging voor de derde achtereenvolgende dag voortgezet en handhaafde een meerderheid van overwegend fractionele verbeteringen, hoewel tabaksaandelen in koers daalden nadat Reynolds Tobacco afzag van prijsverhoging voor haar sigaretten. De beursomzet was ongeveer een miljoen aandelen groter dan donderdag. In Wallstreet wachtte men op de bekendmaking van de baissebelangen op de New York stock-exchange die nabeurs zou geschieden. Toen werd meegedeeld dat de baissebelangen in de op 15 maart geëindigde maand met 269.051 aandelen zijn toegenomen tot 10.642.174 aandelen.

Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1382, waarvan hoger 772, lager 367 en onveranderd 243. De aandelenomzet was 6.450.000 stuks, de obligatieomzet 11.780.000 dollar. Het Dow Jones gemiddelde voor industrie-aandelen kwam op 922.88.

BEURS VAN NEW YORK

Al Co.	86 3/8	Dupont	209	Philips	51 7/8
Amerade	72 7/8	Western	31 5/8	Rep. Steel	43 1/8
Am T and T	57 5/8	Ford	51 1/4	Reynolds	40 7/8
Anaconda	83 3/4	Gen. Elec.	109 3/4	Royal Dutch	40 1/4
Bethlehem	35 5/8	Gen. Motors	96 3/8	Sears Roebuck	59
Boeing	141 3/8	IBM	499	Shell Oil	58 1/8
Brit Am Oil	27 3/4 b	Int. Nickel	92 1/2	Sperry Rand	18 5/8
Can. Pac.	58	Jones	64	Stand Cal	71 3/4
Cat Pil	45 7/8	KLM	128	Stand NJ	75
Chrysler	53 1/8	Monsanto	79 3/8	Tex Instr.	208 1/4
Col Gas	28 5/8	Nat. Cash	82 1/2	20th Cen. Fox	33 7/8
Consol. El. Ind	33 5/8	NY Cen.	78	US Steel	49
Douglas	90 7/8	Olin Math.	57 5/8	Dow Jones	922.88

BOUWCONTRACT GETEKEND

Bouw winkelcentrum La Esperanza begint

ORANJESTAD — Ten kantore van de Supermarket van La Esperanza in Oranjestad werd gistermiddag het bouwcontract getekend voor het Esperanza Shoppingcentrum. De bouw zal worden uitgevoerd door het aannemersbedrijf van Marcial Tromp. Met het geheel is een investering van drie ton gemoeid.

Begin juli 1964 gaf de president-directeur van La Esperanza, de heer Eulogio Wever, een uiteenzetting over de plannen om een winkelcentrum aan de huidige Esperanza-zaak te Oranjestad te verbinden. In de afgelopen twee jaar heeft men deze plannen geheel uitgewerkt en de nodige vergunning aangevraagd. De tijd van voorbereiding is voorbij en maandag begint de aannemer met de werkzaamheden. In dit winkelcentrum wordt het bestaande reisbureau, Esperanza supertravel, ondergebracht.

Voorts komt er een moderne snackbar, waarvan de inrichting ruim twintigduizend gulden kost. Overdag wordt deze als een gewone snackbar opengesteld, doch na zeven uur wordt een drive-in snackbar, waarvoor de parkeerplaats ten noorden van het winkelcomplex zal worden gebruikt. Er komt verder een kantoor, waar klanten belastingen, water en licht kunnen betalen. Verder een souvenirshop, met vooral Arubaanse souvenirs, een beauty parlor, een herenkapper, een pick-up-station voor wasserij, een schoenenzaak, een muziekzaak en een bloemenzaak. Het merendeel van deze zaken wordt luchtgekoeld. Ook het winkelbedrijf zelf zal veranderingen ondergaan. Er komt ruim 240 vierkante meter beschikbaar voor vriesgoederen. De slagerij wordt geheel gemoderniseerd. Het gehele werk moet over vijf maanden gereed zijn. De verschillende winkels zal men onderverhuren. Verwacht wordt, dat deze uitbreiding aan dertig mensen werk zal verschaffen.

De heer Eulogio Wever is zeer voldaan, dat zijn plannen na een tijd van degelijke voorbereiding werkelijkheid worden. Hij verwacht er veel van. Hij voegde eraan toe, deze plannen te hebben doorgezet omdat in de afgelopen jaren duidelijk is gebleken, dat de Arubaanse gemeenschap vertrouwen in zijn bedrijf stelt. Daarnaast zal deze uitbreiding ook van belang zijn voor het toenemende toerisme naar Aruba.

In La Esperanza tekende gistermiddag president-directeur Eulogio Wever (rechts) met de heer Marcial Tromp (midden) het contract voor de bouw van een modern winkelcentrum. Dit gebeurde in tegenwoordigheid van financieel directeur A. Bergen (links).

—x—

● In Japan is opschudding gewekt door de castratie van een elfjarige geestelijk onvolwaardige jongen, verricht door een chirurg die meende dat het kind alleen hierdoor een nuttige plaats in de maatschappij zou kunnen gaan innemen. De operatie zou volgens hem een blijvende kalmerende uitwerking hebben op de patiënt, die, naar hij zei, in het ziekenhuis steeds als een razende tekeer ging en volslagen onhandelbaar was. De moeder van de jongen, die pas drie maanden later van de operatie hoorde, heeft een klacht ingediend. (RTR)

Winnipeg Ballet: FANTASTISCH

HET grote culturele evenement, dat het optreden van het Royal Winnipeg Ballet voor Aruba is geweest, kunnen we in alle opzichten fantastisch noemen. Werkelijk verheugend was het, dat de Arubaanse Kunstkring bekend kon laten maken, dat de zaal van het Cultureel Centrum geheel uitverkocht was.

Fantastisch goed was het Royal Winnipeg Ballet wat betreft techniek, beheersing, frisheid en vooral ook in de choreografie. Er was een mooi evenwicht in de samenstelling van het programma, waardoor klassiek en modern ballet in gelijke mate over het voetlicht kwamen.

Eenvoudig verbijsterend was het, dat een zo gerenomeerd internationaal gezelschap moet dansen op een dermate slechte kwaliteit van muziek, welke ten gehore werd gebracht door de bandopname welke men meebracht. Het Winnipeg Ballet reist wel met een eigen dirigent, maar er zullen toch wel meer plaatsen zijn, waar men niet over een geroutineerd orkest beschikt, dachten wij.

Vreemd was het, dat het fraaie boekje, dat het publiek kreeg wel mooi fotowerk en een Spaanse tekst over het ballet bevatte, maar niets vermeldde over de uit te voeren dansen. Om deze reden werd door de luidspreker iets over het programma verteld voor het laatste nummer zou beginnen!

Daar deze mededeling zeer moeilijk te verstaan was en wij niet over meerdere gegevens beschikken is dit verslag van een zo groot balletfestijn als het Royal Winnipeg Ballet biedt, ook zo fantastisch kort.

W.

Voetbal

Loting voor Julianabeker

ORANJESTAD. — In de vergaderzaal van het Wilhelminastadion wordt maandagavond om half zeven een bijeenkomst gehouden van vertegenwoordigers van de verschillende voetbalclubs. Hier zal de loting plaats hebben voor de komende wedstrijden voor de Julianabeker. De wedstrijden worden dit jaar niet afzonderlijk in klassen gespeeld, doch gezamenlijk door de hoofd-, A- en B-klasse. De clubs, die geen vertegenwoordiger naar deze loting zenden, worden geacht niet deel te willen nemen. De wedstrijden worden in het Wilhelminastadion en op andere velden in de districten gespeeld. Op 26 maart begint het toernooi. De finale is op 30 april 's middags vier uur in het stadion.

Dodelijk ongeluk

OVERREDEN, NIET AANGEREDEN

ORANJESTAD. — Voor het gerecht in eerste aanleg werd vrijdagmorgen de behandeling voortgezet van de zaak tegen de twintigjarige telefonist, die bij een verkeersongeval te Poschiquito betrokken was, waarbij een man het leven verloor. Na de aanrijding zou verdachte zijn doorgereden.

Als getuigen-deskundigen werden de pathaloog dr Ten Thije en de chef van de verkeerspolitie, onderinspecteur J. van Veen, gehoord. De conclusie was, dat het slachtoffer ten tijde van de aanrijding niet liep, doch zich in liggende houding op de weg bevond. Hoe lang de man daar gelegen had, kon niet worden bepaald. Hierdoor zou er niet meer sprake zijn van een aanrijding, doch overrijding zijn. De rechter zal over veertien dagen vonnis wijzen.

PADU DEL CARIBE IN ALM-DIENST

BEATRIXLUCHTHAVEN — De Arubaanse pianist, componist, schilder en schrijver Padu Lampe, beter bekend als Padu del Caribe, treedt met ingang van 1 april in dienst van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (A.L.M.). Na eerst een stage bij het bedrijf doorlopen te hebben, zal hij worden aangesteld als commercieel en public-relations assistent van de A.L.M.-vertegenwoordiging op Aruba.

NAVU-vergadering

ORANJESTAD — In Hotel Cactus Inn wordt vandaag een bestuursvergadering van de Nederland Antilliaanse Voetbal Unie (NAVU) gehouden. Ondermeer zal gesproken worden over de Antilliaanse kampioenschappen, welke spoedig zullen beginnen. Voorts zal men de financiele schuld, die de NAVU aan de AVB heeft, bespreken, vooral ook omdat de AVB het bedrag van aflossing van deze schuld in haar precaire positie hard nodig heeft.

Richard Bergman prijst Mario Croes

ORANJESTAD — De Engelse tafeltennisspeler Richard Bergman en Lee Dal Joon hebben vandaag Aruba verlaten. Zij gingen naar Panamá, waar hen weer een druk programma wacht. Daarna worden nog bezoeken gebracht aan Nicaragua en Brits-Honduras. De heer Bergman, die gistermiddag een bezoek bracht aan het Amigoe-kantoor, verklaarde zeer voldaan te zijn over de wedstrijden en de ontvangst op de Antillen. Hij noemde de Arubaanse kampioen, Mario Croes, een van de beste spelers van Zuid-Amerika. Op de vraag hoe het komt dat hij zo goed Nederlands spreekt, vertelde de heer Bergman, dat hij negen maanden in Veghel (Noord-Brabant) woonde en verliefd was op een Nederlands meisje. Dan moet je wel Nederlands leren.

HOLY MIMS KOMT NOG NIET

ORANJESTAD — Bokspromotor John Steffani ontving gisteren telegrafisch bericht, dat Holy Mims, die volgende week vrijdag op Aruba tegen de Cubaan Pedro Miranda zou boksen, licht gewond raakte aan zijn hand. Vermoedelijk zal de wedstrijd volgende week naar een latere datum verschoven moeten worden.

AUTO OVER KOP

ORANJESTAD. — Ter hoogte van het Marinewatersportcentrum ging gistermiddag vier uur een personenwagen over de kop. De bestuurder verklaarde, dat hij door een andere wagen gesneden werd. De bestuurder raakte lichtgewond, de materiële schade bedraagt elfhonderd gulden. De politie stelt een onderzoek in naar de oorzaak.

Medische bijstand Nederland aan Kenia

NAIROBI (AFP) — President Kenjatta heeft vrijdag in het nationale Keniatta-ziekenhuis in Nairobi het medische onderzoekcentrum van het koninklijk instituut voor de tropen te Amsterdam geopend. Na de opening werden aan de president een zilveren sigarenkoker en een boek over Amsterdam als geschenken van de Amsterdamse burgemeester overhandigd.

Het centrum zal onderzoek verrichten inzake de tropische ziekten en wat daarmee samenhangt. Ook zullen er specialisten en dokters worden opgeleid. Bij de opening was tevens aanwezig de Nederlandse ambassadeur in Kenia, W. P. G. L. de Boer.

EILANDGEBIED ARUBA

Studiebeurzen en Vergoeding van Reiskosten

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba maakt bekend, dat ten behoeve van jongelieden een aantal studiebeurzen en vergoedingen van reiskosten zullen worden verleend.
Bij de behandeling van de aanvragen zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan de navolgende studierichtingen:

Studierichtingen:	Vereiste vooropleiding:
Econoom	Gymnasium A of B, H.B.S.-A of B.
Apotheker	Gymnasium B of H.B.S.-B
Psycholoog	Gymnasium A of B, H.B.S.-A of B.
Accountant	Gymnasium, H.B.S.-A of B
Eerste stuurman grote handelsvaart (opleiding tot loods)	Mulo A (wiskunde)
Hogere Technische School:	
afdeling Weg- en Waterbouwkunde	Mulo B
afdeling Bouwkunde	Mulo B
afdeling Electrotechniek	Mulo B
Scheepswerktuigkundige (machinisten)	diverse mogelijkheden
Opleiding voor leraar/es voorbereidend hoger of middelbaar onderwijs	diverse mogelijkheden
Opleiding voor leraar/es bij het nijverheidsonderwijs	diverse mogelijkheden
Hotelvakschool	Mulo B
Sociaal werker/ster	M.M.S., H.B.S.-A of B
Röntgenlaborant(e)	Mulo B
Logopedist(e)	volledig bevoegd onderwijzer

De mogelijkheid om voor andere dan de hierboven genoemde studierichtingen een verzoek in te dienen, blijft bestaan.
Bij de beoordeling van de aanvragen wordt in het bijzonder rekening gehouden met de begaafheid van de kandidaten en de behoeften van het eilandgebied.

Verzoekschriften voor het verkrijgen van een studiebeurs moeten op gezegeld papier van f. 1,— **vóór 15 april 1966** worden ingediend bij het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba.

Zij die dit jaar examen doen en voor toekenning van een studiebeurs in aanmerking wensen te komen, dienen reeds **thans** hun verzoekschriften in te zenden, terwijl het te behalen diploma later moet/kan worden nagezonden.

Bij de afdeling onderwijszaken van het Bestuurskantoor zijn nadere inlichtingen te verkrijgen met betrekking tot:

A. De duur, enz. van de hierboven vermelde studierichtingen.
B. De inhoud van het verzoekschrift en de over te leggen stukken.

Interessant judo tijdens intern. toernooi op Aruba

SAN NICOLAS — Ruim drie uur hebben gisteravond enige honder[d]en personen genoten van de internationale judo-ontmoeting op d[e] [te]nnisbanen van het Lago Sportpark. Judoka's van Aruba, Curaçao, [S]anto Domingo, Puerto Rico en Martinique demonstreerden op een mat [(t]atami) van internationale afmetingen deze hoffelijke Japanse sport. [D]e Antillianen sloegen een goed figuur. In de middengewicht-klasse be[ha]alde Ramón Sharpe (Aruba) de eerste plaats; in de zwaargewicht-klasse [Jo]seph Webster (Curaçao) een eervolle tweede plaats, terwijl in de licht[ge]wicht-klasse Leonard Floridas (Curaçao) derde werd. Hedenavond [w]orden in het Lago Sportpark de ploegenwedstrijden gehouden.

Antillianen [s]laan [g]oed figuur

Door een uitstekende organisatie [va]n de judo-commissie van het Lago [Sp]ortpark, onder leiding van de [he]er Carlos Bislip, had de ontmoe[ti]ng een vlot verloop. De avond [w]erd geopend met een korte inlei[di]ng van de heer Bislip, die ook [vo]orzitter is van de Aruba Judo-[Bon]d. Daarna sprak Lago Sportpark-[vo]orzitter Matheo Reyes er zijn vol[doe]ning over uit, dat dankzij de me[de]werking van Lago en vele an[der]en voor de eerste maal een in[ter]nationaal judo-toernooi van der[ge]lijke omvang op de Antillen kan [wo]rden georganiseerd. Hij bracht [dan]k aan eenieder, die medewer[ki]ng verleende. Hij sprak de hoop [uit] dat de wedstrijden een spor[tief] verloop zouden hebben. Na [het] spelen van de volksliederen [we]rden de officials aan het publiek [v]oorgesteld.

Lichtgewicht

Hierna volgden de wedstrijden, [w]aarbij om beurten in de verschil[len]de klassen werd gestreden. In [el]ke klasse kwamen vijf judoka's uit, [w]aarbij in een dubbele eliminatie [w]erd gespeeld. In de lichtgewicht[k]lasse namen deel: Leonard Floridas (Cur.), Ramón Barquin (P.R.), Ed[ua]rdo Bertrand (Martinique), Nobu [Y]oshi Wakita (Santo Dom.) en Pe[dr]o de Windt (Aruba). De Domi[nic]aan Nobu Yoshi Wakita plaatste [zic]h in de finale tegen de Puerto[ric]ein Ramón Barquin. Ofschoon [Bar]quin verschillende goede gevech[ten] achter de rug had, moest hij [voor] de Dominicaan met een tweede [sch]ouderworp zijn meerdere erken[ne]n. Barquin eindigde als tweede, [ter]wijl Leonard Floridas (Cur.) zich [al]s derde plaatste. In de semi-finale [v]ersloeg hij de Arubaan Pedro de [W]indt.

Middengewicht

[In] de middengewicht-klasse werd [dee]lgenomen door: Antonio Ortega [(St]o Dom.), Ramón Sharpe (Ar.), [Lo]uis Joseph (Martinique), Edmund [Li]vingstone (Cur.) en Victor Hortos (P.R.). In de finale kwam de Arubaan Ramón Sharpe uit tegen Victor Hor[tos] (P.R.). In het begin zag het er [naar] uit, dat Ramón Sharpe niet [in de] aanval durfde gaan, maar on[ver]wachs, met een formidabele [hou]dgreep (kesa gatame), liet Ramón er geen twijfel over bestaan, dat hij de sterkste was in deze klasse. Hij eindigde als eerste, Victor Hortas werd tweede, terwijl Louis Joseph (Martinique) derde werd. E. Livingstone (Cur.) wist het tot de kwart-finale te brengen, doch werd door Louois Joseph verslagen. Louis Joseph staat in zijn land bekend als Mister Martinique en is, evenals Livingstone, ook gewichtheffer.

Zwaargewicht

In de zwaargewicht-klasse werd deelgenomen door Renee Neveux (Martinique), Euladio Nicolaas (Ar.), David Canino (P.R.), Joseph Webster (Cur.) en Fernando Gibraldez (Sto Dom.). In de finale behaalde David Canino (P.R.) met een eerste beenworp de overwinning op Joseph Webster en bezette daarmee de eeerte plaats. Webster werd tweede. Het was jammer dat Webster in dit gevecht niet meer durfde aan te vallen en ook niet direct reageerde op de aanvallen van zijn tegenstander. Overigens leverde hij een uitstekend gevecht tegen de Puertorikein, die niet minder dan 242 pound woog, terwijl Webster 185 pound weegt. In deze klasse werd Fernando Giraldez (Sto Dom.) derde. In de zwaargewichtklasse vond de Antilliaanse ontmoeting plaats tussen Webster (Cur.) en Nicolaas (Ar.). Met een tweede schouderworp bleef Webster de meerdere.

Vrije toegang

Het waren interessante gevechten, ondermeer bijgewoond door hoofdinspecteur mr H. P. Luidens, griffier P. G. Susebeek, A.S.U.-vertegenwoordiger C. Kipp en door bestuursleden van de verschillende sportorganisaties. De toegang tot het Lago Sportpark is voor eenieder vrij.

● *De drie kampioenen van het internationale Judo-toernooi: 1 David Canino (P.R.) zwaargewicht, en 2. Nobu Yoshi Wakita (Santo Domingo) lichtgewichtklasse, 3. Ramon Sharpe (Aruba) middengewicht.*

● *Met een formidable houdgreep (Kesa Gatame) behaalde Ramon Sharpe (Aruba) in het gerecht tegen Victor Hortas (PR) het kampioenschap in de middengewichtklasse.*

Voor de lezer als luisteraar

ERE-DIVISIE	
D.O.S. — P.S.V.	—
Telstar — M.V.V.	—
Go Ahead — Ajax	—
Heracles — Elinkwijk	—
Sparta — Feijenoord ...	—
D.W.S. — F.C. Twente ...	—
Fortuna '54 — Willem II	—
A.D.O. — G.V.A.V.	—
EERSTE DIVISIE	
S.C. Cambuur — Sittardia	—
N.A.C. — Blauw Wit	—
V.V.V. — Volendam	—
D.H.C. — Xerxes	—
De Volewijckers — Velox	—
N.E.C. — R.B.C.	—
Eindhoven — Alkmaar ...	—
TWEEDE DIVISIE A	
H.V.C. — F.C. Zaanstreek	—
Veendam — Zwolse Boys	—
Gooiland — De Graafschap	—
Vitesse — Wageningen ...	—
Zwartemeer — A.G.O.V.V.	—
P.E.C. — Hilversum	—
Z.F.C. — Heerenveen ...	—
TWEEDE DIVISIE B	
Fortuna Vl — Hermes DVS	—
D.F.C. — Roda J.C.	—
N.O.A.D. — E.D.O.	—
F.C. Den Bosch — R.C.H.	—
Haarlem — Wilhelmina	—
Limburgia — Baronie ...	—
S.V.V. — Helmondia '55	—

H. van Heiningen: 5x

Centro Dom. verplettert Fleur: 7-0

WILLEMSTAD — Centro Dominguito heeft gisteravond in de A-klasse competitie op overtuigende wijze Fleur de Marie verpletterd met 7-0. Centro Dominguito heeft nog drie wedstrijden te spelen en is nog steeds ongeslagen.

Voor de grote verrassing zorgde Herman van Heiningen, die vroeger in Fleur de Marie speelde en die gisteravond vijf doelpunten voor zijn rekening nam. De Centro-midvoor heeft nu vijftien doelpunten op zijn naam staan. Goalgetter in deze ploeg is tot heden toe links-buiten Pedro Wanga met twintig doelpunten. Bij de rust keek Fleur de Marie tegen een 0-2 achterstand op. De andere doelpunten werden gemaakt door de gebroeders Ronald en Aquilles Martis.

De spanning in de A-klasse is door deze uitslag groot gebleven. Ook Vesta is nog ongeslagen, maar moet nog zes wedstrijden spelen. Vesta heeft slechts één keer gelijkgespeeld, en Centro tweemaal. Beide ploegen zullen elkaar pas op 13 april ontmoeten. Vóór die tijd komt Centro Dominguito nog in het veld tegen Hilversum (27 maart) en Riverside (3 april).

Oranje in najaar tegen Israël

DEN HAAG — Het nationale elftal van Israël, vorig jaar in Tel Aviv tegenstander van het Oranjeteam in een ontmoeting die door een wolkbreuk werd beheerst, gaat in het najaar naar Nederland.

Woensdag 19 oktober zullen de Israëli's in een nog nader aan te wijzen plaats uitkomen tegen een Nederlandse bondsploeg. Voorts is voor zaterdag 16 april de ontmoeting Jong Oranje-Italië onder 23 jaar vastgesteld. Dinsdag 21 juni ontmoet Jong Oranje in een uitwedstrijd het Deense jeugdteam.

Tas met Nf 25.000 in metro vermist

(Van onze correspondent)

PARIJS. — „Wij hebben de tas vergeten". Deze ontdekking van de 24-jarige mej. Yvonne Karis uit Rijswijk op het Franse metrostation St.-Michel, bezorgde niet alleen haarzelf maar ook haar baas, de Haagse ambtenaar A. M. Lichtendahl koude rillingen. De reden: de in de metro achtergelaten aktetas bevatte ƒ 25.000.— aan Frans geld, zijnde de dagopbrengst van de Nederlandse stand van de internationale tentoonstelling van landbouwmachines in Parijs.

Mej. Karis, die als hostess op de tentoonstelling werkzaam is, deed haar ontdekking op het moment, dat op het middernachtelijk uur de deuren van de metro zich sloten. Ze raakte helemaal overstuur en was niet meer in staat handelend op te treden. Ze viel huilend neer op een bank, de ene sigaret na de andere rokend.

De heer Lichtendahl, die directeur buitenlandse tentoonstellingen van het ministerie van Landbouw is, hield zijn positieven bij elkaar, riep onmiddellijk een taxi aan en snelde daarmee naar het eindstation van de lijn, Porte de Clignancourt. Daar hoorde hij tot zijn grote opluchting, dat de tas onderweg gevonden was. Er ontbrak geen cent aan de inhoud.

Enige tijd later kon ook mej. Karis weer lachen. „Ik zou dolgraag de persoon willen bedanken, die de tas heeft gevonden. Het geld behoort namelijk toe aan de Nederlandse minister van Landbouw", zei ze tegenover een verslaggever.

● In de Hongaarse plaats Bieske zijn drie pastoors aangehouden omdat zij tijdens het godsdienstonderwijs vragen aan de leerlingen heb ben gesteld, hetgeen door de overheid is verboden, zo meldt het Oostenrijkse katholieke persbureau Kathpresse. (AFP)

Aanvechtbaar doelpunt

KAIRO (ANP) — Politie, aangevoerd in overvalwagens, rende gistermiddag naar een voetbalwedstrijd om 40.000 man publiek tot de orde te roepen, dat luid zingend en stenen gooiend, het veld had bezet omdat men het niet eens was over een nogal aanvechtbaar doelpunt. De politie moest de ene charge na de andere uitvoeren om het speelterrein vrij te maken. De wedstrijd was tegen die tijd al afgelast.

Het betrof een wedstrijd tussen de twee leidende voetbalclubs uit de Egyptische hoofdstad, Zanalek en de National Sporting Club. Zanalek stond met 1-0 voor toen een tweede doelpunt werd gescoord, waarbij de rechtsbuiten meters buitenspel stond. Men nam dat niet. De spelers van de National Sporting Club begonnen een sit-down-staking tot ongenoegen van het publiek, dat het niet eens was met het doelpunt, maar ook niet met het stoppen van de wedstrijd.

Indoorrecord polsstokspringen

CLEVELAND (ANP) — De negentien-jarige Bob Seagren (V.S.) verbeterde vrijdagavond tijdens wedstrijden in Cleveland het indoorrecord polsstokspringen met een sprong van 5.20 meter. Twee weken geleden kwam Bob Seagren tot 5,18 meter. Het officiele wereldrecord staat met 5,28 meter op naam van zijn landgenoot Fred Hansen.

Anton Geesink naar Europese kampioenschappen?

DEN HAAG (ANP) — Anton Geesink, druk met het tewaterlaten van een naar hem genoemde sleepboot op 29 maart in Sliedrecht — een van de sterkste ter wereld — en het overhandigen van zijn boek op 31 maart op de Champs Elysées in Parijs aan de Franse minister van sport, wil graag naar de Europese kampioenschappen op zes en zeven mei in Luxemburg, maar dan niet in een persoonlijk nummer, wel in het Nederlandse team.

In Rio, tijdens de wereldkampioenschappen, nam hij afscheid, maar zei er bij wel in teamwedstrijden uit te komen. Hij doet dat ook in zijn eigen vereniging Kodokan Dojo; tijdens de Nederlandse kampioenschappen voor teams op 2 april in Utrecht en wanneer de NJJB hem in het team wil opstellen voor de Europese kampioenschappen, stelt hij zich gaarne beschikbaar.

CLAY DROOMDE DAT HIJ (TOCH) VERLOOR

TORONTO (ANP) — Geheel anders dan men van hem gewend was, is vandaag „wereldkampioen" Cassius Clay in Toronto gearriveerd, tien dagen voor zijn gevecht tegen de Canadees George Chuvalo. Geen grote mond, geen geringschattende opmerkingen over zijn tegenstander, eerder timide beantwoordde hij de vragen van de journalisten.

„Ik droomde over mijn gevecht tegen Chuvalo en dat ik verloren had" zei hij en dat alles zou het gevolg zijn van de laatste ontwikkelingen, zoals zijn pogingen om geen militaire dienst te doen en het niet doorgaan van het gevecht tussen hem en Ernie Terrell. Hij heeft een blessure aan zijn linkerhand, hetgeen hem belette voluit te trainen. „Ik ben slechts een mens en kan ook neergaan", aldus Clay, die tweemaal in zijn profcarriere met het canvas kennis maakte.

Intussen blijft Cassius Clay een „uitgestotene" voor de Amerikanen. Zeer vele steden als Boston, Miami Beach, San Antonio hebben organisatoren verboden het gevecht op de z.g. gesloten televisiecircuits te tonen. De burgemeester van Miami Beach, Elliott Roosevelt, zoon van de vroegere president van de Verenigde Staten zei dat de zwarte Moslems, waartoe Clay behoort, gezworen hebben het blanke ras te vernietigen en de wereld te zullen domineren.

De Heer en Mevrouw

ADRIAAN NAGTEGAAL-STAVAST

geven met genoegen kennis van het voorgenomen huwelijk van hun dochter

CELIA

met de heer

THEODOOR J. M. BRANDT

De Heer en Mevrouw

JOHANNES H. A. BRANDT-ALSEMGEEST

geven met genoegen kennis van het voorgenomen huwelijk van hun zoon

THEO

met mejuffrouw

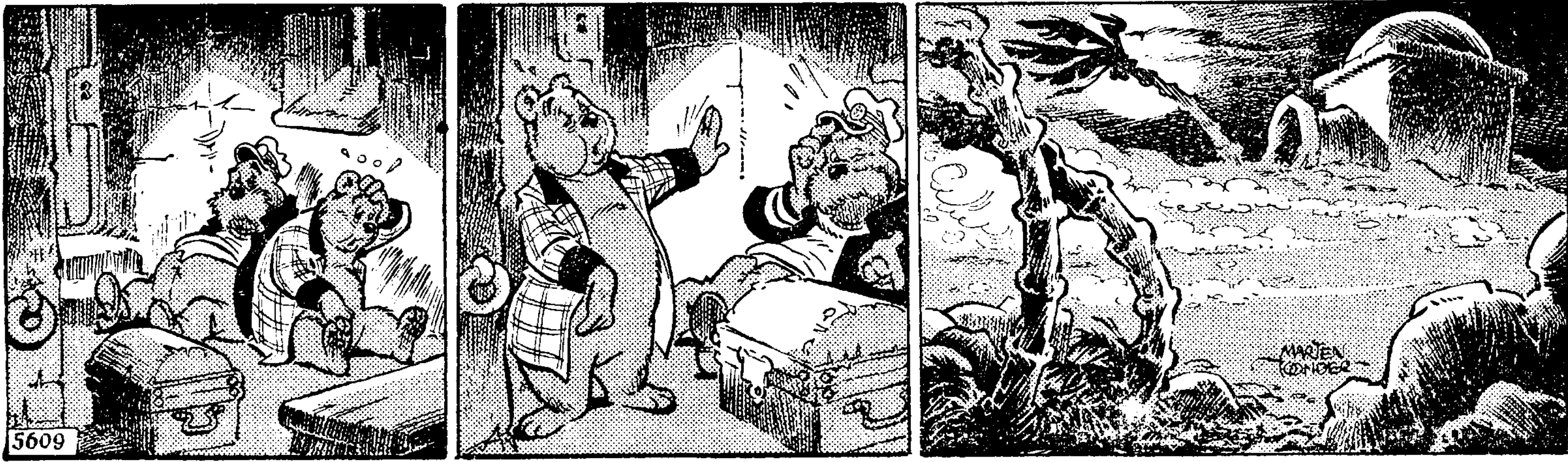
CELIA NAGTEGAAL

De kerkelijke inzegening vindt plaats op zaterdag zes en twintig maart negentien honderd zes en zestig, des namiddags vier uur in de Protestantse kerk te Oranjestad.

Gelegenheid tot gelukwensen van acht tot tien uur in de POVAclub.

Gelieve dit als een persoonlijke uitnodiging voor de Nederlandse Antillen te beschouwen.

Heer Bommel en de wisselschat

5609. — Heer Bommel en kapitein Wal Rus herstelden zich slechts langzaam van de klap die ze hadden gekregen. Toen ze weer bijkwamen bevonden ze zich in een klein, ruwgemetseld vertrekje, waar de maan door een venstertje naar binnen scheen. De wind floot klagend om de tralie die het afsloot en voerde lauwe tocht en zandkorrels met zich mee.

„Het w-was die d-deur", stamelde heer Ollie met zwakke stem. „Ik zag hem vallen. Ik waarschuwde nog. Maar niemand wilde luisteren — en daar zitten we nu. „Waar zitten we, bedoel ik?"

„In een kaleboe", verklaarde de kapitein. „In een overgehaalde cel, meneer. Hm, ik zou best een drupje lusten. En kijk, dat is toevallig! Daar staat de kist met oude Troost!"

Heer Bommel stond moeilijk op en nam een waardige houding aan.

„Niks drupje!" sprak hij. „In deze kist zit goud, dat heb ik u al dikwijls genoeg gezegd. Maar we hebben nu wel wat anders aan ons hoofd, zou ik menen! Hoe komen we eruit? De toestanden in de gevangenissen hier zijn onvoorstelbaar, heb ik gelezen. M-moet ons j-jonge leven hier dan eindigen?"

Hij zweeg even en wierp een verslagen blik op de kist.

„En dat alles om z-zo'n snertschat......" prevelde hij met trillende lippen. „Wat heeft men aan goud, als men omkomt van dorst......"

„Zever niet over dorst, Blubber", snauwde de gezagvoerder. „Buiten waait een zandstorm en die is slecht voor het gestel. De korrels raspen me door de strot. Doe dat deksel open en reik me een flesje aan. Schiet op, meneer; doe niet zo krenterig!"

HET GEHEIM VAN OLD DEATH

door

Karl May

16—4. — Nadat men ons had laten wachten, werden wij bij het opperhoofd gebracht, dat zijn vuur in het midden van het dal had. Zijn haar was grijs en met adelaarsveren getooid. Hij droeg moccassins en een zware broek. Zijn kiel was van gekleurde stof en kunstig geborduurd. Een dubbelloops geweer lag naast hem op de grond en een oud pistool stak in zijn gordel. Wij waren nog niet afgestegen, toen wij al door een groot aantal mannen, waaronder verschillende blanken, werden omringd. Onze paarden werden direct weggevoerd en daar Old Death hier niet tegen protesteerde, zag ik er geen gevaar in. Het opperhoofd stond op, kwam ons tegemoet en reikte Old Death op de wijze der blanken, de hand. „Mijn broeder Old Death bereidt de krijgers der Comanchen een verrassing", zei hij vriendelijk. „Hij is welkom en zal met ons die honden van Apachen bestrijden." Old Death antwoordde hem in hetzelfde mengsel van Spaans, Indiaans en Engels: „De wijze Manitou voert zijn rode en blanke kinderen op vreemde wegen. Gelukkig is hij, die op al die wegen een vriend ontmoet. Zal de Witte Bever ook met mijn vrienden de vredespijp roken?"

Lijfwacht Soekarno wordt ontbonden

SINGAPORE (AFP) — Het Tjarabirawa-regiment, dat de lijfwachten van president Soekarno levert, zal worden opgeheven. Dit werd bekendgemaakt in een uitzending van de clandestiene zender „Vrij Indonesië". Leden van het regiment, die deelgenomen hebben aan de mislukte staatsgreep van vorig jaar, zullen worden berecht. De commandant van dit onderdeel, kolonel Sjailan, wordt ervan verdacht een aandeel te hebben gehad op de moord op zes generaals tijdens deze staatsgreep. Het Tjarabirawa-regiment is in Indonesië impopulair geworden nadat tot dit onderdeel behorende militairen onlangs bij studentenbetogingen voor het paleis van Soekarno vijf demonstranten dodelijk verwondden.

● Een woordvoerder van het Tsjechische ministerie van buitenlandse zaken heeft gezegd dat er geen sprake kan zijn van erkenning van het nieuwe Ghanese bewind door Tsjechoslowakije, daar dat land de betrekkingen met Ghana nooit heeft verbroken. (AFP)

Met grote droefheid geven wij kennis van het overlijden, na een langdurig ziekbed, van onze beminde Zoon, Broer en Behuwd Broer

FRITS RUDOLF DE ROOY

De Begrafenis zal plaats vinden vanuit de Rouwkapel van het St. Elisabeth Gasthuis, naar de R.K. Begraafplaats te Janwé, heden te 4.30 p.m.

Wed. Celestine A. de Rooy-v.d. Staar
Fam. G. L. A. de Rooy-Caracas
Fam. A. R. de Rooy-Maduro
Fam. R. A. de Rooy-ten Meer
Fam. F. L. de Rooy-Dubois — Par'bo
Fam. J. M. de Rooy-Jimenez
Fam. H. J. M. Lichtveld-de Rooy
Fam. I. B. Beeker-de Rooy
Fam. F. W. Chr. Soerel

Svp. geen bezoeken van rouwbeklag.

Bekendmaking

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

De Heren R. WINDSTER en Q. L. N. CRUGER zijn thans voor verdisconteerde wissels bereikbaar onder ons nieuw nummer 12519.

Onze incasso afdelingnummers blijven ongewijzigd als volgt: 11320 en 12405.

EILANDGEBIED CURACAO
DIENST VOOR ARBEIDSZORG

OPENBARE AANBESTEDING VAN LEVERING VAN MEUBILAIR.

Ten Bestuurskantore, Scharlooweg 35, worden vóór 29 maart 1966 te 10.00 uur v.m. aanbiedingen ingewacht voor de levering van:

kantoormeubilair

ten behoeve van de Dienst voor Arbeidszorg.

De aanbiedingen moeten op het Bestuurskantoor, Scharlooweg 35, gedeponeerd worden in een speciaal daarvoor bestemde **grijze bus.**

Exemplaren van omschrijvingen zijn verkrijgbaar ten Bestuurskantore, Afdeling Algemene en Juridische Zaken.

Het Hoofd van de Dienst voor Arbeidszorg

J. A. S. SPIT.

D.O.W. betekent véél

WILLEMSTAD — In de afdelingen, welke nauw betrokken zijn bij de bouwactiviteiten op Curacao, zijn bij de dienst openbare werken (DOW) ongeveer honderd man werkzaam. Zij verrichten hun diensten in vier afdelingen. Dit zijn: bouw- en woningtoezicht (toezicht en contrôle), bouwkunde met ir A. J. P. Snijders aan het hoofd (ontwerpen maken van overheidsgebouwen en advies aan het bestuurscollege in bouwkundige aangelegenheden); onderhoud overheidsgebouwen (sinds kort streeft men ernaar dit planmatiger te doen, zodat een en ander samenvalt) en tenslotte is er de afdeling die in eigen beheer het onderhoud der overheidsgebouwen realiseert. Los van genoemde afdelingen, maar tevens nauw verbonden met de bouwactiviteiten zijn verder de afdelingen wegen- en waterbouwwerken, de planologische dienst, de topografische afdeling en de dienst bouw- en woningtoezicht. Bij de planning en de ontwerpen spelen deze afdelingen tevens een belangrijke rol.

Service ook voor u

Hoewel de bouwactiviteit van het eilandgebied Curacao in het voorgaande jaar niet zo groot is geweest, zijn er toch de nodige kleinere of grotere bouwwerken opgeleverd. Dit zijn ondermeer de brandweergarage te Rio Canario; de UTS te Groot Davelaar; de zesklassige uitbreiding van de Spaarderesschool te Zuid Bonnam; de uitbreiding van de luchthaven; het gymnastieklokaal bij de UTS; de uitbreiding van de ETO-school Van Inneken te Brievengat; de ETO-school Banda Abao te Barber; het handenarbeidlokaal te Buena Vista. Onlangs kwam men klaar met de school aan de Garipitoweg, het Stella Mariscollege. Ook de bouw van de telefooncentrale te Steenrijk werd voltooid. Verder geschiedt binnenkort de oplevering van de uitbreiding van het postkantoor bij het Waaigat, welke is ontworpen door DOW. Ook is men op het ogenblik bezig met de uitbreiding van het Peter Stuyvesantcollege. Voor de min of meer naaste toekomst echter staat er heel wat te gebeuren met de verschillende EEG-projecten.

Vergunning

● *Globaal genomen zal iemand, die een aanvraag heeft ingediend voor een bouwvergunning, ongeveer drie weken moeten wachten voor hij de gevraagde vergunning kan komen afhalen. Dit verklaarde de directeur van DOW, ir P.C. de Man. Tussen aanvrage en afwerking door DOW liggen doorgaans twee weken. De uiteindelijke goedkeuring moet komen van het bestuurscollege. De betrokken instanties adviseren het bc.*

Vertraging bij het verkrijgen van een bouwvergunning, waartoe een verzoek bij DOW is ingediend, is doorgaans te wijten aan eigen schuld bij de indieners van het verzoek. Bij de indiening moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan zoals het voorschrift, dat het plan geheel is uitgewerkt en dat alle voorzieningen zijn aangegeven. Men kan de volgende antwoorden op verzoek krijgen: goedkeuring, afkeuring of voorstellen tot wijziging. Doorgaans gaat men op deze voorstellen in. Heel dikwijls is men bij DOW echter verplicht de goedkeuring aan te houden, omdat niet aan de gestelde eisen is voldaan. Daardoor bezorgen de indieners niet alleen DOW extra werk, maar zijn er tevens oorzaak van dat de uitgifte van de bouwvergunning vertraagd wordt. Een bouwvergunning wordt niet gauw geweigerd. Dit gebeurt dan hoofdzakelijk om verkeerstechnische- of verkavelingsredenen.

Eigen schuld

● *Niet door eigen schuld wordt door DOW regelmatig tijd verdaan met de goedkeuring van bouwaanvragen. Wanneer een aanvrage is goedkeurd, krijgt de betrokkene een kaart thuis gestuurd, dat hij de bouwvergunning kan komen afhalen. Het komt echter herhaaldelijk voor dat de betrokkene daarna niets meer van zich laat horen. Een niet al te goede gewoonte, waarover men bij schoenreparatiebedrijven en dry cleanings kan meepraten.*

Jaarlijks komen bij DOW duizend tot vijftienhonderd verzoeken voor een bouwvergunning binnen. In de afgelopen jaren is een zeer lichte dalende tendens te bespeuren geweest in het aantal aanvragen. Van de aanvragen hebben er ongeveer vijfhonderd betrekking op de bouw van woningen. In 1964 kwamen er 1395 aanvragen binnen, waarvan 589 voor woningen. In 1965 is dit aantal iets gezakt. Daartegenover stond, dat de geschatte bouwwaarde van de vergunningen in 1965 veertig procent hoger lag dan die van 1964. Voor het grootste deel is dit een gevolg van grote projecten zoals het Hilton hotel en de uitbreiding van hotel Curaçao Intercontinental.

Inspectie

● *DOW houdt bemoeienis met de bouw van de verschillende werken, welke worden uitgevoerd. Deze bemoeienis bestaat uit de controle door een zestal inspecteurs in de buitendienst. Deze moeten nagaan, of men de werken ook precies zoals in de goedgekeurde ontwerpen omschreven uitvoert en of men er niet op eigen houtje veranderingen in aanbrengt. De bouwvoorschriften moeten nauwgezet opgevolgd worden.*

Met het oog op de kleine man, die een eigen huisje wil bouwen, zijn indertijd door DOW enige standaardtypen van volkswoningen ontworpen. Daarbij heeft men vooral gelet op de bescheiden beurs van deze geinteresseerden. Een dergelijk ontwerp kan men gratis bij de afdeling bouw- en woningtoezicht krijgen. Een van de voordelen daarvan is, dat de bouwvergunning voor een dergelijk huis niet op bezwaren kan stuiten. Er wordt betrekkelijk veel gebruik gemaakt van deze DOW-service.

Iets aardigs

● *"Op Curaçao zijn bijna evenveel architecten als er mensen wonen", merkte onlangs een architect op. De opmerking was sarcastisch bedoeld. Bij DOW formuleerde men het iets anders: "Er zijn heel wat mensen, die voor zichzelf of bekenden een huisje ontwerpen. Dikwijls gaat men daarbij naar geijkte voorbeelden te werken. Toch zijn er onder deze tekenaren mensen met een natuurtalent, van wie men het soms niet zou verwachten". Qua architectuur, meende deze zegsman, vertoont men over het algemeen wel de neiging tot behoudingsgezindheid. Toch komt er wel eens wat aardigs voor de dag, meende hij.*

Het is de taak van de schoonheidscommissie aan het bestuurscollege te adviseren in verband met het verlenen van een bouwvergunning. Daarbij wordt vooral gelet op het estetische aspect. Voorzitter van de commissie is qualitate qua ir P. C. de Man, als directeur van DOW. De commissie komt regelmatig bijeen om ingediende plannen uitvoerig te bespreken. Niet alle ingediende aanvragen voor een bouwvergunning worden behandeld. De voor-selectie wordt gemaakt door de directeur van DOW. Bepalend criterium of de commissie een plan zal bespreken is ondermeer de ligging en de omgeving. Zo zal eenzelfde plan voor Punda en voor Steenrijk in het eerst geval wel ter sprake komen en in het tweede geval misschien niet. De aanvragen, welke niet door de commissie behandeld worden, komen terecht bij de DOW-architect ir A. J. P. Snijders en zijn staf, die er hun fiat aan geven in samenspel met bouw- en woningtoezicht. De schoonheidscommissie bestaat uit vier niet-ambtelijke en drie ambtelijke leden.

EEG-PROJECTEN VOOR CURACAO

WILLEMSTAD — Voor degenen, die de berichtgeving over de EEG-projecten in het afgelopen jaar niet hebben gevolgd, hieronder een lijstje van de ontwerpen van de verschillende projecten, welke bij de EEG al zijn ingediend of waarvoor men nog om financiering door de EEG zal verzoeken. Aan de ontwerpen van enige van deze projecten was men al begonnen voordat de associatie bij de EEG een feit was.

In het afgelopen jaar leverde DOW deze ontwerpen in: 1 wegenbouwproject (ondermeer met het oog op het toerisme); 2. zee- en haven-project eerste en tweede fase; 3. marktcentrale; 4. infrastructuur Brievengat; 5. luchthaven-project; 6. scholen-project (zeven scholen voor Curacao en twee voor Bonaire en Sint Maarten); 7. volkswoning-project Koraal Specht met infrastructuur.

KLEURBEPALING SERIEUZE ZAAK

WILLEMSTAD. — Dat de kleur niet zomaar iets bijkomstigs is, is vooral in de moderne tijd bewezen. Op het eerste gezicht lijken de op Curaçao gebruikte kleuren zich te bepalen tot een bepaald beperkt palet. In verhouding met elders is men bij de kleurbepaling ook wel gebonden door het feit, dat men rekening moet houden met de grote stoffigheid als gevolg van de droogte en de passaat, terwijl de kleur ook tegen de zon bestand moet zijn. Een bepaalde kleur als roestbruin is niet in de gratie bij het publiek. Ir A. J. P. Snijders heeft er toch onder meer gebruik van gemaakt bij de school aan de Garipitoweg en bij de ETO Banda Abao. Deze kleur heeft het voordeel dat een grote ruimte er kleiner door wordt.

Dat de waardering voor kleuren toch niet zo eenzijdig is als het wel lijkt, werd bewezen bij een kleine enquête onder een dertigtal meisjes op een kantoor. Toen hen werd gevraagd aan welke kleur voor een deur zij de voorkeur gaven, kwaren er negenentwintig variaties voor de dag. De twee meisjes die tot dezelfde conclusie kwamen, zaten, zoals later bleek, naast elkaar en hadden stil overleg gepleegd voor de kleurbepaling.

Schouwburg eind 1966 gereed

WILLEMSTAD — Volgens de papieren moet de nieuwe schouwburg van Curacao, waarvan koningin Juliana verleden jaar de eerste steen legde, tegen het einde van dit jaar worden opgeleverd. Daarna komen dan nog zaken van toneeltechnische aard aan de orde. Men hoopt deze er bij komende werken in ongeveer drie maanden onder de knie te hebben. Wanneer het zover is, dan betekent dit, dat een werk is uitgevoerd, waarover op internationaal niveau veel overleg is gevoerd om tot een zo perfect mogelijke oplossing te komen.

Dit zegt de heer G. Th. Roos van het architectenbureau F. F. Zingel en G. Th. Roos, welk bureau het plan heeft ontworpen. Omdat het een zeer gespecialiseerd werk betrof is er veel overleg geweest met adviseurs op dit specifieke terrein. Daar men in Nederland op dit gebied in de laatste jaren (Nijmegen, Tilburg, Heerlen enz.) wel wat gedaan heeft, worden ervaringen uitgewisseld, maar ok met andere landen. „Met iets dergelijks kan je niet experimenteren. Het moet meteen goed zijn".

Het werk van ongeveer een miljoen gulden wordt uitgevoerd door de N.V. Antillen. Vier jaar geleden begon de heer Zingel met het ontwerpen van de plannen. Het is het grootste werk, dat door dit bureau op Curacao is ontworpen.

Zee, brug, haven

WILLEMSTAD — In 1968 hoopt men de vaste oververbinding tussen Punda en Otrabanda verwerkelijkt te hebben. Het zee- en haven-project zal ook enige jaren voor zich opeisen. Wanneer men daarmee klaar zal zijn, is niet bekend. Dit hangt ook nauw samen met de ontwikkeling van de haven als zodanig. In een grote haven is er trouwens constant activiteit.

Amigoe
★ bouwen ★ bouwen ★ b   wen ★ Bijlage

Zingel: economisch bouwen

WILLEMSTAD — Sinds begin 1963 bestaat het architectenkantoor F. F. Zingel, dat nu officieel heet: architectenbureau F. F. Zingel en G. Th. Roos. In de loop dezer jaren zijn er op de tekentafels van dit bureau al heel wat grotere en kleinere bouwwerken ontworpen evenals vele uitbreidingen. Van recente datum zijn ondermeer de Lourdeskerk te Brievengat, het Winkelcentrum Colon, het Drive-in-theater en de nieuwe showroom van R. Yrausquin te Salinja. Een verscheidenheid van werk waarbij de leuze van de principaal doorgaans was: zo efficient en economisch mogelijk, maar toch ook goed. In de laatste jaren is echter de tendens om architectonische aandacht aan eventuele uitbreidingen en nieuwbouw te besteden toegenomen.

„Natuurlijk is het nog niet zo dat de architecten, wat de kosten betreft, geheel de vrije hand hebben, maar toch stelt men prijs op goede architectuur" zo merkt de heer Roos op. Bij elk bouwwerk ligt uiteindelijk de zaak weer anders.

Voordelige constructie

„Wat de showroom van Yrausquin te Salinja betreft is het duidelijk, dat dit op de eerste plaats een ruimte moest zijn, waar men de automobielen op de voordeligste manier kon presenteren en tonen. Vóór alles moest er dus functioneel gewerkt worden en moesten de verschillende elementen goed en goedkoop met elkaar verenigd worden. Een dergelijk investering is altijd kostbaar en men streeft er dus naar deze zo laag mogelijk te houden. In het andere geval is het weggegooid geld en daar is niemand mee gebaat".

„De showroom maakt, als men er voor staat een zeer solide indruk, terwijl de metalen constructie toch eenvoudig is. Daarbij werd gebruik gemaakt van standaard constructies. Een en ander hebben we zo trachten te ontwerpen, dat er een waardige gelegenheid ontstond om de betrokken auto-merken niet al te opvallend te kunnen aanprijzen. Toch was de bouwprijs, gezien de constructie, zeer laag", is de mening van de ontwerper.

De totale oppervlakte is ongeveer duizend vierkante meter. Het bouwwerk omvat een kantoorruimte met een gemakkelijk overzicht over de show-ruimte, verder de showroom zelf, een ruim magazijn voor de onderdelen en tenslotte een overdekte garage-werkplaats.

Weer anders lag het ontwerpen van het Drive-in theater. Hierbij moest de vormgeving volkomen gericht zijn op de technische installaties, welke het gebouw moest herbergen. Het uiterlijk moest dus geheel zijn. Daarnaast kwam er nog het drive-in-cafeteria.

Supermarket en winkelcentrum

Als het meest in het oog springende werk van de afgelopen jaren noemde de heer Roos ondermeer de uitbreiding van Supermarket Colon, welke geheel aangepast moest zijn aan de reeds bestaande ruimte, welke indertijd door een andere architect ontworpen was. Daarnaast het Winkelcentrum, de veel beschreven kerk te Brievengat, op Bonaire de uitbreiding en modernisering van Kralendijk Trading Co van Gerharts.

Men is verder bezig met de uitvoering van onder anderen de volgende door genoemde architectenbureau getekende ontwerpen: de Shell Speedline van Pablo Frederik te Salinja en het grootste tot op heden onder handen zijnde project: de nieuwe schouwburg. Daarnaast zijn er nog een aantal toegezegde werken.

Een lijstje daarvan hangt op het kantoor aan de Ooststraat tegen de muur geprikt. „Een heel wachtlijstje". merkt de heer Roos op. „Allemaal plannen welke op uitwerking wachten."

Spoed achter de opleiding

WILLEMSTAD — In het licht van de uitvoering van de verschillende plannen welke een grotere werkgelegenheid beloven is de opleiding van vaklieden bijzonder urgent geworden. Het probleem is gelegen in het feit, dat het aanbod van zogenaamde peonnen niets te wensen overlaat, maar voor gespecialiseerde werkzaamheden is dit niet het geval.

Deze overtuiging bestaat zowel in de aannemerswereld als bij DOW. In deze kringen maakt men zich hier zorgen over, omdat het niet denkbeeldig is, dat als de stormvloed der projecten komt, men van elders krachten moet aantrekken. Men wijst daarbij op het feit, dat ook het bestuurscollege van Aruba zich hierover ernstig bezint en een commissie opdracht heeft gegeven deze zaak ten aanzien van het toelatingsbeleid te bestuderen.

DRIVE-IN onmiddellijk „in"

WILLEMSTAD — „Meer dan 25 duizend bezoekers in tweeëneenhalve maand. Over de inzet zijn we volkomen tevreden", aldus de heer Frank da Costa Gomez, directeur van Recreation and Amusement co inc. De president-commissaris Max de Castro bevestigt deze mening uiteraard volmondig. Beiden zijn content met de belangstelling voor hun Drive-in theater, dat op 15 december van het vorige jaar officieel werd geopend. Reeds verschillende films hebben een volle „zaal" getrokken zoals Circus world en Pajama party. Met gepaste trots voegen zij aan deze hoopgevende verklaring toe, dat bezoekers uit verschillende andere landen, waar de drive-in theaters al langer bekend zijn, het compliment gemaakt hebben, dat het Curacaose theater het beste is uit Midden-Amerika en het Caribisch gebied. Dat waren bezoekers uit Miami, uit Trinidad (drie theaters), Puerto Rico, Panama, Venezuela (drie theaters) en Jamaica.

„We hebben de hoogste eisen gesteld en we hebben op de beste plaats, welke daarvoor bestond, beslag kunnen leggen; gemakkelijk bereikbaar en fris. Een andere prettige zaak is dat er dertig man rechtstreeks in het theater en het cafeteria aan werk geholpen zijn. Dat cafeteria mag zich overigens over belangstelling niet beklagen. Er bestaan reeds plannen om elders in de stad een dergelijk cafeteria te copiëren".

NIEUW

Het idee van de vestiging van een drive-in theater — totale kosten zo'n vijfeneenhalve ton — is niet plotseling uit de lucht komen vallen. Reeds vier of vijf jaar geleden ontstond het plan. Het werd — zoals bekend — niet direct werkelijkheid, wel werd er in stilte aan gewerkt. Gedurende enkele maanden werd een bezoek gebracht aan Trinidad om daar de drive-in theaters eens grondig te bekijken. Ook de heer A. Pyper van Bohama was daarbij tegenwoordig. Dat gebeurde een jaar geleden.

Hoe men op het plan kwam? „Bij de komst van de tv op Curacao pasten de andere theaters zich niet aan, terwijl het publiek meer en meer thuis bleef". Toen men eenmaal het plan ging realiseren, liep alles vlot van stapel: binnen nog geen vijf maanden stond het theater er, dat plaats biedt aan op de kop af 501 auto's. „Hoe we aan die één gekomen zijn, is niet te achterhalen. De bedoeling was een theater voor vijfhonderd auto's."

Enorm scherm

Grote zorg werd er besteed aan het uitzicht op het reusachtige scherm. „Hoe men zijn auto ook parkeert, steeds heeft men een perfect zicht op het scherm. Eerlijk gezegd, had dat heel wat goedkoper gekund, maar dan was dit niet het resultaat geweest".

Over de vraag, waarom de trek naar het drive-in theater er direct in zat, zijn de beide top-functionarissen eveneens eensgezind: „Op de eerste plaats de ordelijkheid; de politieman, die de weg wijst, imponeert en geeft een gevoel van rust. Daarnaast het geluid en het uitzicht en de frisse omgeving. Tevens speelt een rol, dat men er geen last heeft van muggen en andere gevleugeld gedierte."

Men is er van overtuigd, dat een bepaald publiek gebruik maak van het theater, maar daarnaast is men van plan regelmatig ook het andere publiek te trekken met de pile-in-avonden. „De eerste keer was meteen raak. Toen bezochten op één avond ongeveer drieduizend mensen het theater. Er waren er die eens rond gingen kijken en vol bewondering onder het scherm bleven staan. Dat vonden zij prachtig. Ze misten de film wel, maar dat grote scherm imponeerde hen kennelijk". Dergelijke avonden zullen regelmatig worden

Pile-in

Over andere attracties gesproken. Lokale artiesten zullen bij een passende gelegenheid — muziekfilms — hun kunsten kunnen tonen. Er komt een ladies night. De man betaalt en zijn dame krijgt dan reductie. Voor de jeugd: bepaalde wedstrijden zoals het verorberen van een reuze-hot dog. De winnaar krijgt een leuke prijs. En volksspelen.

Plannen zijn er dus genoeg bij de heren Da Costa Gomez en De Castro. Daarbij is Aruba niet vergeten. Naar hun mening leent Aruba met zijn grote en verspreide bevolkingskernen zich niet zo voor een drive-in theater. „Ook het aantal auto's lijkt niet voldoende om de zaak lonend te maken. We denken er daarom aan daar een binnenhuis-bioscoop te bouwen geheel luchtgekoeld en met heerlijke zitplaatsen".

Familie

Wat de programma's betreft, wil men voor alles een „familie-bioscoop" worden, waar vader en moeder met de kinderen zonder bezwaar naar toe kunnen gaan. „We richten niet al onze aandacht op het weekeinde. Voor ons is elke dag belangrijk. Ook de mid-weeks. Dan komen de dames alleen naar het theater, terwijl de echtgenoot elders is". Ook aan culturele films wil men aandacht besteden. Zo brengt men binnen afzienbare tijd de Arthur Rankfilm: An evening with the Royal ballet met ondermeer Margot Fonteyn.

Voorlopig wil men met het programma nog experimenteren. Daarbij heeft men de keuze uit produkties van Paramount, Arthur Rank en het onafhankelijke film bureau Blanco.

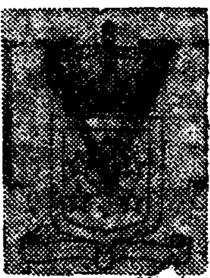
Drive-in geen eenmanswerk

WILLEMSTAD — Bij de bouw van het Drive-in-theater waren meer personen en ondernemingen betrokken, dan de buitenstander denkt. Voor de vormgeving werd raad ingewonnen bij het architectenbureau F. F. Zingel en G. Th. Roos. Het werk werd uitgevoerd door een aantal verschillende bedrijven.

De Curacaose Wegenbouwmaatschappij verrichtte het grondwerk en de andere daarmee verband houdend werkzaamheden. Bohama n.v. zette het gebouw. De rekening van het graafwerk kwam van Construction Company Van der Kwast. Schildersbedrijf Van Dijk gaf aan een en ander de nodige kleur, terwijl Antem de elektriciteitswerkzaamheden op zich nam.

Het cafeteria werd geïnstalleerd door Carpinteria nueva. Voor het loodgieterswerk zorgde Anlo n.v. In het cafeteria werd het schilderswerk gedaan door Schildersbedrijf W. E. Rojer, Electronika nam de verlichting voor zijn rekening. Bato legde de fundering.

● *Meerdere personen hadden er weleens over gedacht: een drive-in Maar niemand was overtuigd van het succes. Enige personen durfden het aan; zij namen het risico. Het drive-in theater was onmiddellijk „in". Curaçao kan niet meer zonder de drive-in. Elke avond passeren enkele honderden auto's de ingang. Foto: het theater aan de buitenkant.*

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

Studietoelagen en vergoedingen van reiskosten

Namens de Minister van Onderwijs deelt de Inspecteur van het Onderwijs mede, dat ook dit jaar wederom een aantal studietoelagen en vergoedingen van reiskosten zullen worden toegekend.

Vanwege het Land worden studietoelagen toegekend en/of vergoedingen van reiskosten verleend voor de volgende studierichtingen:

Universiteiten, Hogescholen, Hogere Technische Scholen, Culturele studie, studie aan Sociale Academies en Zeevaartscholen, voor M.O. en N.O. akten, alsmede voor studierichtingen opleidende vacatures bij de onderscheiden departementen van het Land.

Gegadigden kunnen verzoeken in aanmerking te mogen komen voor:

a. een studietoelage verstrekt door de Nederlandse Regering: vereisten: einddiploma H.B.S.-A of B, of Gymnasium A of B.
b. een studietoelage verstrekt door de Regering van de Nederlandse Antillen: vereisten: einddiploma Gymnasium A of B, H.B.S.-A of B, M.M.S., M.U.L.O.-B., U.T.S., voor de N.O., akten tenminste M.U.L.O.-A.
c. vergoeding van reiskosten, indien zij zijn toegelaten tot een der bovenvermelde inrichtingen van onderwijs in Nederland.

Het verzoekschrift voor het aanvragen van een studietoelage dient te worden gesteld op formulieren welke zijn te verkrijgen
op Curacao: op het Departement van Onderwijs, Johan v. Walbeeckplein 2;
op Aruba: ten kantore van de Adjunct-inspecteur van het Onderwijs, J. Irausquinplein;
op Bonaire: ten kantore van de Gezaghebber;
op Sint Maarten: ten kantore van de Gezaghebber;
op Saba en Sint Eustatius: ten kantore van de Administrateur.

Verzoekschriften dienen **vóór 1 april a.s.** te worden ingezonden aan de Inspecteur van het Onderwijs, Johan van Walbeeckplein 2 te Willemstad.

Betreft de aanvrage een minderjarige, dan dient het verzoekschrift te zijn ondertekend door degene die de ouderlijke macht uitoefent.

Indien vergoeding van reiskosten wordt verzocht, moet het verzoekschrift vermelden de volgende gegevens:

a. de geboortedatum en -plaats van de gegadigde;
b. de geboortedatum en -plaats van de ouders van de gegadigde;
c. de onderwijsinrichting(en) welke de gegadigde heeft bezocht;
d. de studierichting of opleiding welke de gegadigde wenst te volgen;
e. het belastbaar inkomen per jaar van de aanvrager;
f. het aantal wettige, gewettigde, stief- en pleegkinderen beneden achttien jaar, ten laste van de aanvrager zijnde;

en vergezeld zijn van de volgende bescheiden:

1. een uittreksel uit de geboorteakte van de gegadigde of bij gebreke daarvan een akte van bekendheid ter vervanging van de geboorteakte;
2. een verklaring van het hoofd van het bevolkingsregister van het eiland waar de gegadigde zijn woonplaats heeft, waaruit blijkt dat zijn ouders woonplaats hebben in de Nederlandse Antillen in de zin van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen;
3. een verklaring van de onder 2 bedoelde ambtenaar, dat de gegadigde van Nederlandse nationaliteit is;
4. een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven door de bevoegde autoriteit van de plaats of de plaatsen waar de gegadigde gedurende de laatste twee jaren zijn woonplaats heeft gehad;
5. het diploma en de daarbij behorende lijst van cijfers bij het laatst afgelegde examen verkregen en behaald alsmede de rapporten over het laatste schooljaar;
6. een afschrift van de aanslagbiljetten in de inkomstenbelasting van de aanvrager over het jaar waarin het verzoek wordt gedaan en het daaraan voorafgaande jaar, bij gebreke van die te vervangen door een verklaring, afgegeven door de bevoegde autoriteit in het eilandgebied waar de aanvrager woonplaats heeft, dat geen aanslag zal worden of is opgelegd;
7. een verklaring van het hoofd van de inrichting welke de gegadigde zal bezoeken, dat hij tot die inrichting is toegelaten alsmede van een bewijs dat voor huisvesting in Nederland is zorggedragen.

Zij, die dit jaar examen doen en voor toekenning van een studietoelage of vergoeding van reiskosten in aanmerking wensen te komen, dienen reeds thans hun verzoekschrift in te zenden, terwijl het te behalen diploma later moet/kan worden nagezonden.

Inlichtingen welke men wenst te verkrijgen omtrent het aanvragen van een studietoelage of van vergoeding van reiskosten of omtrent de gewenste studierichting zijn op het Departement van Onderwijs, Johan van Walbeeckplein 2, Willemstad, te verkrijgen.

Aanvragen welke na 1 april 1966 worden ingezonden, worden niet meer in behandeling genomen.

De Inspecteur van het Onderwijs,
Herm. W. de Graaff, wnd.

SHOWROOM

— steelt show —

WILLEMSTAD — „Juist de achteruitgang van de economische omstandigheden verplichten een zakenman er toe zijn waar beter en zo gunstig mogelijk uit te stallen. Daarom ook hebben wij onze showroom te Salinja zo breed opgezet". Zo vertelt de grondlegger van R. E. Yrausquin and Sons Inc, Ruben Yrausquin, wanneer men hem vraagt of het zin heeft juist in zo'n periode met zoiets te beginnen. „Daar komt bij dat de situatie nu eigenlijk economisch normaal is geworden". Daarbij doelt hij op de voorbije boom-periode, waarin het Curaçao eigenlijk onnatuurlijk goed ging. De opening van het nieuwe filiaal twee dagen voor Kerstmis van verleden jaar zag bij echter ook als een teken van optimisme. Het begin van dit alles was echter heel bescheiden.

Ongeveer een kwart eeuw geleden begon de heer Yrausquin met een zaakje aan het Brionplein waar men kinderkleding en schoeisel verkocht. De negotie breidde zich uit en zo kwamen de verschillende botica's tot stand. Weer een stap sloeg men in 1952 in toen men het agentschap van Ford en de autozaak ontstond.

Het vertegenwoordiger van Ford Taunus is sinds enkele maanden een andere tak aan de Yrausquin-zaken toegevoegd, toen men het agentschap kreeg van het Japanse merk Honda. Men is begonnen met de bromfietsen en met plezier kan men verklaren, dat dit merk in goede aarde is gevallen. Misschien komen te zijner tijd ook de Honda-auto's. Bij de opening van de nieuwe showroom kwam deze combinatie van auto en bromfiets tot uiting in een campagne, waarbij iedere autokoper een bromfiets cadeau kreeg. „We hebben zo verscheidene auto's verkocht."

Bescheiden

De autozaak begon echter in 1952 ook heel bescheiden. Wel bleef men in de loop der jaren Salinja trouw. Het wat eerst een klein zaakje, later vestigde men zich in de buurt van Henderson, totdat men tenslotte een garage en twee panden ook verderop te Salinja. Men bleef steeds uit zijn vestje. De garage en de twee panden zijn gebleven en er is nu de handel in tweedehands auto's in gevestigd. De showroom en het zeer grote onderdelen-magazijn kwamen in het nieuwe pand, dat in totale lengte van 90 meter. Aan de achterkant is een overdekte gelegenheid, waar de nieuwe auto's na hun komst toonklaar gemaakt worden, terwijl er een geasfalteerd plein achter het gebouw ligt, waarop ook een aantal tweedehands auto's staat. In het gebouw zelf is een kantoorruimte aanwezig, welke een overzicht over de ruime showroom biedt.

Het onderdelen-magazijn is een hoofdstuk voor de leek. Dit magazijn bestaat uit twee etages. Op de tweede etage zijn de grotere onderdelen, zoals ondermeer de banden, opgeborgen. Beneden liggen de kleinere. In het gehele bedrijf werken zo'n 38 man. Daarnaast is er nog tenslotte het filiaal aan de Pater Euwensweg. Alles bij elkaar is de ontwikkeling vlot geweest, als volg van de boom-tijd.

„De achteruitgang van de economische toestand is ook in deze tak van het bedrijfsleven wel enigszins voelbaar. Zo is de laatste tijd de vraag naar kleinere wagens iets gestegen." Een en ander heeft tot gevolg, dat men meer aandacht aan het tonen van zijn produkten moet besteden. „De auto's komen in de nieuwe showroom beter tot hun recht. De bouw daarvan was een noodzakelijke investering", merkt de heer Ruben Yrausquin op.

Wel heeft men een geduchte tegenslag gehad met de verkoop van tweede-hands auto's. Dit als gevolg van de wettelijke regeling, dat iemand bij afbetaling een kwart meteen moet aanbetalen en dat men binnen een bepaalde periode met de afbetaling klaar moet zijn. „Het aantal tweede-hands auto's in voorraad is door deze maatregel tweemaal zo groot dan in vroegere omstandigheden het geval zou zijn geweest."

Geen nut

Het argument om zo wanbetaling te voorkomen, wuift de heer Yrausquin weg met de verklaring: „Deze problemen heb je altijd en dit is in vergelijking met vroeger hetzelfde gebleven. Door de maatregel zijn vooral degenen getroffen, die pas zijn gaan werken en slechts met kleine beetjes kunnen afbetalen. De maatregel heeft trouwens tot resultaat gehad, dat de verkoop van tweede-hands auto's nu buiten de bonafide zaken om geschiedt en wel door de particulieren onderling. Met alle gevolgen van dien."

Eerste record voor girodienst

WILLEMSTAD. — De bouw van het kantoor van de Curaçaose girodienst in het afgelopen jaar is min of meer een record geweest. De plannen daarvoor werden in een periode van precies vijf maanden ontworpen, goedgekeurd en uitgevoerd. „Voor mij was dit een record. Gedurende mijn vijf dienstjaren te Rotterdam, heb ik dit nooit meegemaakt", vertelde ir A. J. P. Snijders.

Het geheel ging vlug in zijn werk. De voorbereiding duurde tweeëneenhalve maand. Bij de openbare aanbesteding kwamen er hogere prijzen uit de bus dan men had verwacht. De uitslag werd aan het bestuurscollege meegedeeld en binnen een uur kwam de telefonische mededeling aan het hoofd van DOW, ir P. C. de Man, dat het werk kon worden gegund, waarna men meteen van start ging.

„Achteraf gezien, zou men in normale omstandigheden van tevoren hebben gezegd: dit is onmogelijk. Het is echter wel mogelijk. Maar er is dan ook in de voorbereidingstijd 's avonds geheel wat 's avonds gewerkt om het klaar te komen", aldus ir Snijders. Belangrijk in dit geval was hij ook het feit van de zeer snelle besluitvorming door het B.C.

Punctuele uitwerking van E.E.G.-projecten

Volumineuze boekwerken geen bestseller

WILLEMSTAD — Belooft de uitvoering van de EEG-projecten en de projecten van het tienjarenplan veel werk voor de overladen arbeidsmarkt — overladen door een veel te groot aanbod aan werknemers tegen een te geringe vraag naar hen — de EEG-projecten hebben DOW al heel wat werk bezorgd en dan vooral aan de afdelingen bouwkunde, planologie en topografie. „Ik kan U de verzekering geven dat er aan de uitwerking van de plannen heel wat overuren door de betrokken ambtenaren zijn besteed", zo deelde het hoofd van DOW, ir P. C. de Man mee.

„We stelden ons op het standpunt, dat een bepaalde dag aangehouden moest worden om met de ontwerpen klaar te zijn". De bestekken vergden bijvoorbeeld heel wat tijd. Omdat het werk van de EEG-projecten in de verschillende EEG-landen moet worden aanbesteed en de EEG bepaalde eisen stelt, moesten de bestekken tot in de kleinste bijzonderheden worden uitgewerkt.

Het bestek voor de EEG-scholen van Curaçao (en twee scholen voor Bonaire en Sint Maarten) is uitgegroeid tot een boekwerk van bijna honderd gestencilde bladen. Ook was dit het geval bij het project infra-structuur volkswoningbouw Brievengat met zijn wijkgebouwen, aanleg van rioleringen, grondwerkzaamheden, scholen enz.

De bestekken van de verschillende Curaçaose EEG-projecten, welke in het afgelopen jaar werden opgemaakt, vormen samen zeker een boekwerk van ruim zeshonderd pagina's. Het nadeel van dit boek is echter, dat het geen kans maakt een bestseller te worden en dat het slechts voor ingewijden — aannemers enz. — van belang is.

Nieuw marktgebouw past bij de omgeving

NATUURLIJKE VENTILATIE BELANGRIJK

WILLEMSTAD — Veelhoekige vormen komen in de Curaçaose bouwkunst dikwijls voor. Toch zal het ontwerp voor het nieuwe marktgebouw, dat bij het Waaigat zal komen, wel enigszins opvallen, omdat het gebouw als zodanig rond is. Met de kantlijnen is echter uitdrukkelijk rekening gehouden met de bebouwing in de omgeving.

Een deel van het gebouw — drie etages — is luchtgekoeld. De etages zijn echter niet zo hoog. Wat de ventilatie of koeling betreft bestaat er een overgang van de natuurlijke ventilatie — de buitenste ring voor de verkoop van groente en fruit — naar luchtkoeling — de afdeling voor de verkoop van vlees, welke beneden is gevestigd en die voor de visverkoop, welke op de tweede etage is ondergebracht — naar de bittere kou van de koelcellen, waarin het vlees en de vis bewaard worden.

Op de derde etage is de apparatuur voor de luchtkoeling ondergebracht en wordt tevens het ijs gefabriceerd, omdat de vis op ijs moet liggen om goed houdbaar te blijven. Daar kunnen tevens ijsblokjes worden verkocht. In het gebouw is tevens plaats ingeruimd voor een eenvoudig cafetaria, waar de visverkoopsters een drankje kunnen kopen. Wat de verkoopruimte van de visafdeling betreft is diepgaand overleg gepleegd met instanties in Nederland en met het Marienbiologisch instituut op Curaçao. Het ontwerp van het gebouw is van DOW-architect ir Dubbeldam. Het marktgebouw is een project, waarvoor financiering is aangevraagd bij de EEG. Het gebouw komt te liggen bij de huidige brug over het Waaigat. De barkjes kunnen langs de De Ruyterkade en achter de nieuwe markthal aanleggen.

Koraal Specht

WILLEMSTAD. — Eén van de projecten, waarvan men hoopt, dat die voor financiering door de E.E.G in aanmerking komt, is het volkswoningbouw-project Koraal Specht. „Dit project kan gezien worden als een mooi resultaat van onderlinge samenwerking tussen de verschillende afdelingen van DOW", aldus verklaarde ir A. J. P. Snijders, architect bij DOW.

„Omdat hier de vormgeving nog niet afhankelijk was van reeds uitgevoerde werken, kon men die in samenspraak ontwerpen. Daarbij waren onder meer betrokken de afdelingen planologie, wegenbouw, buw- en woningtoezicht enz. We kunnen zeggen: dit ontwerp is van DOW en geen enkele afdeling heeft er de boventoon in gevoerd."

Koraal Specht zal bij verwezenlijking een geheel nieuwe wijk worden in een prachtige omgeving tegen de oplopende heuvels. In feite valt de wijk uiteen in twee grote blokken. Er zullen ongeveer 750 drieslaapkamerwoningen komen. De twee blokken zijn gescheiden of beter gezegd, worden aaneengevoegd door een ruime hoofdweg met beplanting en aan beide kanten van deze hoofdweg liggen de noodzakelijke scholen, sportterreinen, het wijkcentrum en de kerk.

De kinderen kunnen over het algemeen zonder te drukke verkeerswegen te passeren de scholen bereiken, terwijl ook de plaats van de bushaltes zo kon worden geprojecteerd, dat men daarvan zoveel mogelijk profijt van heeft. De vreugde bij DOW hierover wordt begrijpelijk, als men weet, dat indertijd scholenbouw voor de wijk Brievengat geheel over het hoofd was gezien en pas later ingepast moest worden.

Vee en bouw

WILLEMSTAD — Op het hek een naambordje: Hubert H. Jacobs; in het telefoonboek Anvebo n.v. hetgeen voluit geschreven betekent: Antilliaans veeteelt en bouwbedrijf N.V. En op het eerste gezicht uitzonderlijke combinatie: veeteelt — en dan nog wel op Curaçao — met bouwbedrijf. De directeur van deze vennootschap helpt de belangstellende vragensteller spoedig uit de droom in zijn ruim en bijzonder stevig gebouwd huis: „Ach ik ben opgegroeid in plantage Blauw. Daar deden we aan landbouw en veeteelt van jongsafaan. Bij landbouw en veeteelt heb je grond nodig en dus moet soms grond verschoven worden en zo kwam het bouwen er bij. Juridisch zit het veel beter in een nv-vorm en deze werd drie jaar geleden aangenomen". Er is geen enkel vuiltje meer aan de lucht.

Die landbouw en veeteelt zijn ergens blijven hangen op de achtergrond. In de kleine tuin rond het huis zijn tal van vruchtbomen. „Ja, zo gaat dat meestal". In de officiële naam wordt een andere vaardigheid van de heer Jacobs niet tot uitdrukking gebracht: het springwerk, hoewel ook dat te herleiden valt tot de plantagetijd. Voor het boren van pompen enzovoorts moest er soms dynamiet gebruikt worden. „Dat is leuk werk. Werkelijk enerverend". Gebeurde dit ontploffingswerk aanvankelijk min of meer vanzelf; omdat het hem interesseerde verdiepte hij er zich meer in en met gepaste trots vertelt de heer Jacobs, dat hij op het gebied van het springen diverse grote opdrachten heeft uitgevoerd: zoals Caracasbaai en Bullenbaai.

Bij Caracasbaai betrof het de verwijdering van grote rotsblokken in '59 in verband met de wegaanleg en bij Bullenbaai in 1965 ter verbetering van de fundering aldaar. „Het is fascinerend. Uiteindelijk is het veel voorbereidend werk, dat in een fractie van één seconde resultaat moet opleveren". Een leuke herinnering is een kleurenfoto van het springen voor het aanleggen van een boorgat. „Op het ogenblik dat het plofte werd de foto genomen. Als je niet anders weet, dan zou je denken, dat er olie is aangeboord".

Na het springen kwam het grondverplaatsen en ander grondwerk. „Bij de aanleg van de oprit voor de nieuwe brug zijn mijn machines ook in actie geweest". Toen kwam het bouwen. „Mijn eerste werk is mijn huis geweest. Zelf ontworpen en gebouwd. U ziet wel hoe stevig het is. Veel grote werken heb ik niet uitgevoerd. Wel een uitbreiding van de school te Zuid Eonnam met twee klassen. En onlangs de bouw van de ETO te Barber". Met plezier denkt hij daaraan terug. „Werkelijk we hebben daar heel leuk gewerkt. Uitgezonderd de drie opzichters was het gehele personeel uit Banda Abao. Dat was voordelig in verband met het vervoer en er zijn daar veel werklozen, die blij waren iets te kunnen doen".

Dankbaar

Aan het personeel heeft hij leuke en goede herinneringen. „De moeder van een der werknemers was zo blij, dat haar zoon werk had, dat ze me regelmatig kwam vergasten op koffie en eten". In een ander geval presenteerden zich drie jongelui als metselaars. „Nu van metselen kwam niet veel, want toen ze eenmaal aan de slag moesten, kwam de aap uit de mouw. Ze hadden nog nooit gemetseld en hadden eerder gewerkt bij een bakker. Ze waren weer gauw verdwenen".

De twee nieuwe gebouwen: praktijk- en theorieklassen — van ruim vijfhonderd vierkante meter moesten in een half jaar gebouwd worden. „Op 27 november was het zover, dat we het gebouw konden opleveren. Eind mei waren we begonnen".

Het verschillende andere werkzaamheden werden uitgevoerd door Anlo n.v., de elektrische installaties door F. Pauli en het schilderwerk door de Schildersbedrijf P. Dijk. „Met DOW was de samenwerking bijzonder prettig. Maar de grootste kracht bij dit werk was wel mijn vrouw. Die verzorgde de gehele administratie en bekwaamde zich in tekening lezen en deed de bestellingen". Mevrouw Jacobs wuift de lof weg, maar vertelt even later wel, dat zij regelmatig met de pickup bestellingen ophaalde en naar Barber bracht. „Ja het is een werk van ons beiden", zegt de uitvoerder.

De bouw van de ETO-school is zeker niet zijn grootste werk geweest. „Bij de uitbreiding van de startbaan op het vliegveld in verband met de komst van de eerste straalvliegtuigen, heb ik het meeste verzet; het grondwerk". In december is hij naar Europa geweest, om beter geïnformeerd te zijn over de werkwijze bij de EEG. „Op de terugreis ben ik ook naar Suriname geweest om de Afobaka-dam, waarover ik zoveel had gehoord, eens goed te bezien. Ik heb er ook de grote Paranam smelterij gezien." Zo worden het nuttige en het aangename verenigd.

CCC: OVERAL

WILLEMSTAD — „De officiële start op Curaçao van ons bedrijf was de inschrijving voor de bouw van Hotel Curaçao Intercontinental in 1955", zo vertelt de heer J. van Kessel, directeur van de Caribbean Contractors Corporation. De feitelijke start was de uitbreiding van Huize Scherpenheuvel tegen het einde van 1955. Daarna volgde een stroom van over het algemeen middelgrote bouwwerken. Manager van de CCC op Curaçao is de heer J. H. Zeinstra. In de loop der jaren heeft de CCC zijn vleugels verder uitgeslagen. Op Sint Maarten bestond een vestiging in verband met de bouw van het stationsgebouw en een vestiging op Aruba is op het ogenblik in de pen.

Daarnaast is men als eigen bedrijf van de heer Van Kessel ook in Spanje werkzaam. Daar worden niet zozeer werken uitgevoerd, maar men oefent toezicht uit. De eigen aannemers voeren de werken uit. De CCC kwam tien jaar geleden vanuit Suriname op Curaçao. Daar draagt het bedrijf de naam Van Kessel n.v. Paramaribo. Hoewel het aantal werknemers wisselt in verband met de in uitvoering zijnde werken bedraagt het kerngetal rond de honderdenvijftig, waarvan op Curaçao en Aruba elk ruim veertig man.

In Suriname is men ruim vijftien jaar als bedrijf werkzaam. Een specialiteit van het Surinaamse bedrijf is ondermeer de volkswoningbouw. In dit verband werden complete woonwijken aangelegd. Men maakt de grond bouwrijp, waarna verkaveling volgt, terwijl men de bouw zelf uitvoert en ook zelf financiert. Men bouwde daar verder nog vier ziekenhuizen. Het meest recente bouwwerk, dat men op Curaçao opleverde en dat onlangs officieel in gebruik werd genomen, was de nieuwe U.T.S. Met de bouw daarvan begon men in februari 1964, terwijl men in januari 1965 ermee klaar was.

De bouw hiervan gaf aan ruim vijftig man werk. Het was ongeveer het grootste bouwwerk — hoogbouw — dat men op Curaçao onder handen nam. Verder hoopt men de uitbreiding van het postkantoor aan het Waaigat spoedig te kunnen opleveren. Vooral in de eerste vier jaar van zijn bestaan heeft de CCC heel veel werk gehad, verklaart de heer Van Kessel. „Het waren grotendeels middelgrote bouwwerken.

Reeks

Echte grote bouwwerken zijn er in de afgelopen tien jaar niet zoveel geweest." Het is dan ook een respectabele rij van werken, waarmee men te maken heeft gehad. Een greep daaruit geeft het volgende beeld: verbouwing van Pachi di Sola, waarin nu het bureau burgerlijke stand, bevolkingsregister en verkiezingen is gevestigd; het werk voor opgedragen door de Stichting Monumentenzorg; en andere werken van dezelfde stichting zoals de verbouwing van het historische pand aan de Handelskade (Kelber-building); talloze scholen — nieuwbouw of uitbreiding — komen er op het lijstje voor, evenals het zusterklooster te Montagne; verder volgen dan nog de uitbreidingen van Garage Cordia te Salinja — op het ogenblik is men met de showruimte bezig; bij de Amstelbrouwerij verzorgde men en uitbreiding; weer een andere uitbreiding was die van het gouvernementsplein; de uitbreiding van Rust-oord; een nieuwe werkplaats van de E.T.O. te Brakkeput Ariba; verbouwing bij Baardse Trading; uitbreiding van het Caribisch Marien biologisch instituut, terwijl men nu ook is begonnen met de uitbreiding van het Peter Stuyvesantcollege.

Toekomst

Zoals al gezegd: de laatste jaren ging het rustiger aan, maar waarschijnlijk is dit de stilte voor de storm geweest. De heer Van Kessel, evenals de heer Zeinstra, formuleren dit met: „Het jaar is goed gestart. De vooruitzichten wijzen erop, dat er meerdere werken gaan komen." De perspectieven acht men gunstig, niet alleen voor het bedrijf, maar ook voor de werkgelegenheid. „We hebben altijd goed kunnen opschieten met het Antilliaanse personeel, dat bij ons in dienst is. Het contact was doorgaans prettig en de vakbekwaamheid goed."

Er staat echter veel werk voor de deur en daarvoor moet men kunnen beschikken over veel vakbekwame werknemers. Om dit allemaal op te vangen is een goede vakopleiding voor velen het belangrijkste vereiste.

Cornelder & Corstjens

WILLEMSTAD. — Hoewel officieel pas van min of meer recente datum is het Bouwbedrijf J. H. Cornelder en J. W. Corstjens al vele jaren praktisch op Curaçao werkzaam. Niet alleen op Curaçao, want in het verleden voerde het bouwbedrijf Cornelder ook werkzaamheden uit in Santo Domingo en Haïti. Het begin van het bedrijf vond zijn oorzaak in de oorlog, waardoor de heer Cornelder komend uit Venezuela op Curaçao strandde en hier zijn eigen bedrijf begon.

Sinds 1940 werden grotere en kleinere bouwwerken uitgevoerd met als top ongeveer honderd-en-vijftig man aan personeel. De vaste kern van werknemers is nog altijd ruim vijftig man. Het jaar 1965 was, evenals voor andere aannemers, ook voor dit bedrijf een zeer slap jaar. Men voerde toen nog onder meer uit het OGEM-station bij het Rif — „een leuk en interessant werk." Eveneens voltooide men de vernieuwing van een deel van het Fort Amsterdam, terwijl men verder op het ogenblik bezig is met de Speedline van Pablo Frederick. Wat de toekomst betreft, is men bij genoemd bouwbedrijf optimistisch.

Antillen N. V.

WILLEMSTAD. — Tussen de nieuwe Oosterscheldebrug — de langste brug van Europa — en de bouw van de Curaçaose Schouwburg ligt een denkbeeldige brug, opgebouwd uit onderling uiteenlopende segmenten. Eindpunt van de brug is Aanneming maatschappij De Antillen n.v. Beginpunten zijn de in civiel-technische werken gespecialiseerde firma Van Hattum en Blankenvoort en de koninklijke maatschappij voor Wegenbouw en de Surinaamse Aannemingsmaatschappij n.v. Surinam. In deze rij fungeert De Antillen als een bruggenhoofd in het Caribisch gebied voor de beide moeders.

Ongeveer vier jaar geleden werd deze vennootschap op Curaçao opgericht. Dit gebeurde toen het bestaande bedrijf Van den Boomgaard werd overgenomen in verband met het overlijden van de eigenaar daarvan. Als bedrijfsleider van De Antillen n.v. treedt sinds de helft van verleden jaar op Curaçao op ir A. M. Horsthuis, die daarvoor gedurende acht jaar werkzaam is geweest in Suriname. De meeste tijd daarvan als ambtenaar bij de afdeling wegen en bruggen van het ministerie van openbare werken en vervoer en gedurende enige maanden bij Surinam. Het is dan ook niet verrassend, dat een praatje met hem regelmatig terugvoert naar de donkere wouden van Suriname en naar de tijd, dat men in de oerwouden de oost-west-verbinding aanlegde.

Beetje vreemd

„Dat was een prachtig werk. Eens hadden we voor een afstand van zeventwintig kilometer één week nodig om er door heen te trekken. Ja, het bedrijf hier is heel anders. Eigenlijk is het een beetje vreemd voor een dochteronderneming van een van de grootste bouwkundige bedrijven in Nederland. De Oosterscheldebrug werd namelijk gebouwd door Van Hattum en Blankenvoort en de Amsterdamse ballast maatschappij. Hier houden we ons ondermeer bezig met huizenbouw".

Het is niet alleen huizenbouw, wat de klok slaat. „Op het ogenblik werken we aan de Curaçaose schouwburg en zijn we ook bezig met de bouw van twee industrieloodsen in de vrije zone. Bij elkaar werken we voor ongeveer één miljoen gulden. Het is een beetje hollen of stilstaan. In de afgelopen maanden waren er aanbestedingen van grote projecten zoals hotelbouw, scholenbouw enz. Wat dat betreft is er voor de toekomst genoeg werk aan de winkel".

Vaklieden

Alleen vraagt ir Horsthuis zich af of er dan wel voldoende gespecialiseerde vaklui als tegelzetters enz. op Curaçao zijn om aan de vraag te kunnen voldoen. „Ja, peonnen zijn er genoeg, maar echte vaklui zijn niet zo dik gezaaid. Wij hebben het voordeel dat we een beroep kunnen doen op onze Nederlandse maatschappijen, als er nood aan de man mocht komen."

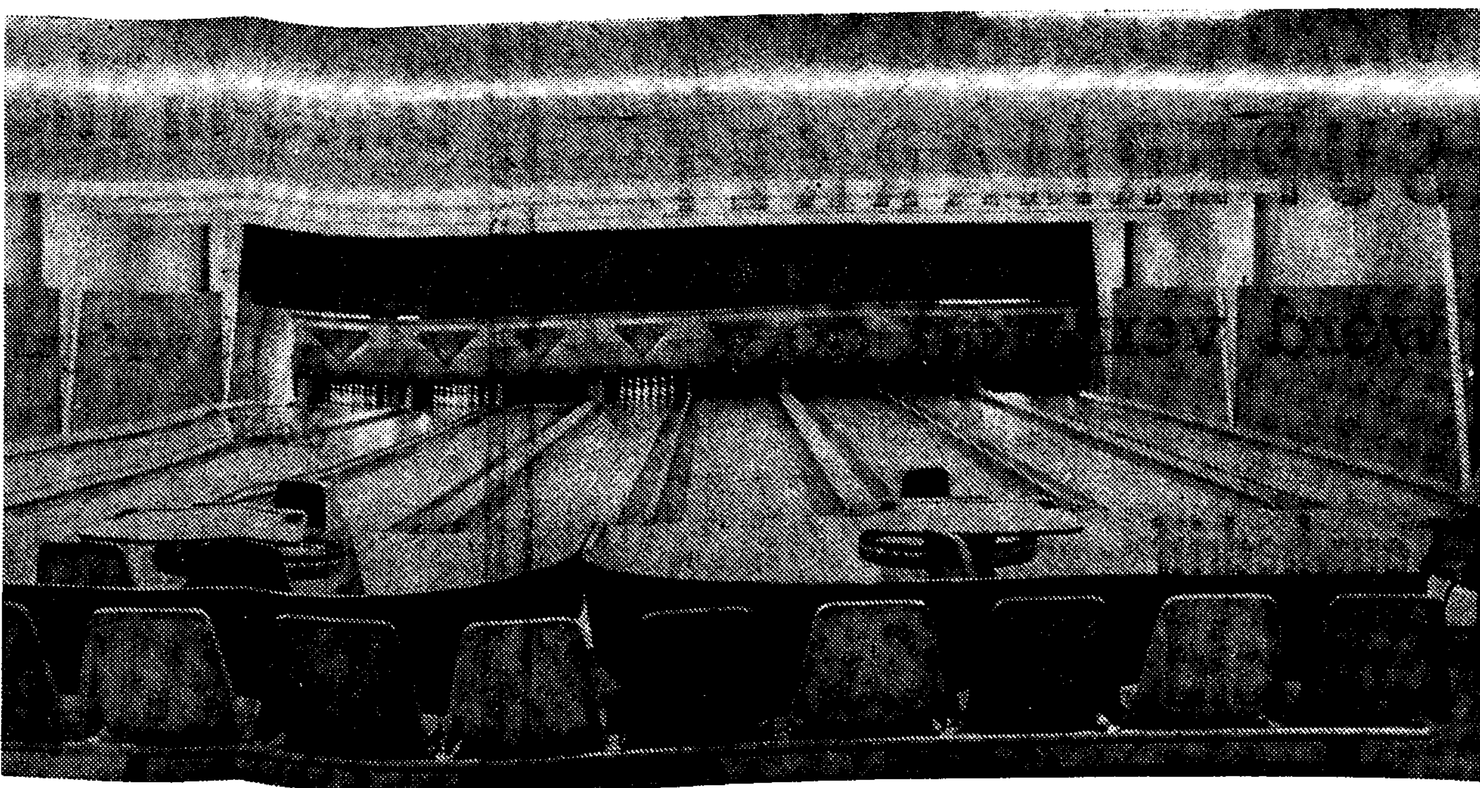
Zover is het nog niet. Ondanks de slapte der achter ons liggende jaren, worden er door het nog jonge bedrijf toch verschillende bouwwerken afgeleverd. Een paar daarvan werden overgenomen van Van den Boomgaard. Zo voerde men ondermeer uit: Huize Pelletier, de gasolinestations van Shell en Esso te Colon en Pareira; het OGEM-schakelstation aan de Nijlweg en de bovengenoemde werken. Daarnaast het gymnastieklokaal van de dr Albert Schweitzerschool.

Onorthodox

Van recente datum de nieuwe showroom van R. E. Yrausquin te Salinja. „Een aardig werk, maar wel onorthodox. We waren er een maand eerder mee klaar, dan was vastgesteld. Dat hadden we te danken aan de grote bouwkraan van achttien meter hoog, welke het aluminiumwerk binnen één week op zijn plaats zette. Die doet nu dienst bij de schouwburg. Door de bouwkraan zijn we iets eerder bekend geworden bij het publiek".

Andere onder-aannemers waren: Van der Plaat: loodgieterswerk; schildersbedrijf W. Tijsma: schilderwerk; Curaçaose wegenbouwmij: asfaltering en Elga: elektriciteitswerkzaamheden".

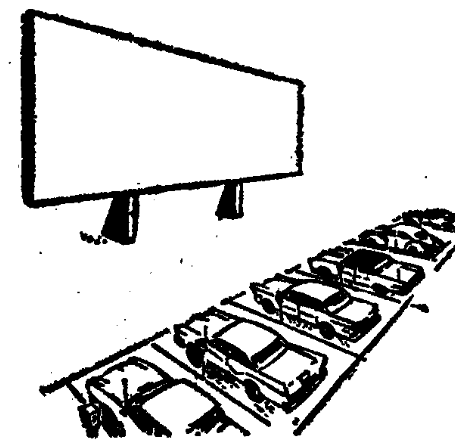
Persoonlijk kijkt de heer Horsthuis het meeste uit naar de aanleg van het tweede gedeelte van de toeristenweg op Bonaire: van Kralendijk naar Sorobon. „Het eerste stuk is een juweeltje wat afwerking betreft van de Wegenbouwmij. Als civiel ingenieur voel ik mij daarbij uiteindelijk het meeste thuis".

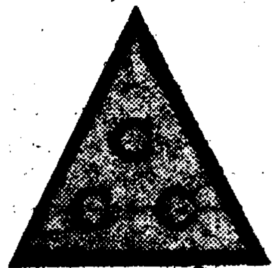

De Watapana bowlinghall is een van Curaçao's aanwinsten in 1965.

AANNEMINGMAATSCHAPPIJ
„DE ANTILLEN" N.V.
Aannemer van
Weg- en Waterbouwkundige en
bouwkundige werken
bouwde o.m.
de Showroom van R. E. Yrausquin & Sons
bouwt thans
de Schouwburg van Curacao

Het schilderwerk van de Bowling Hall werd uitgevoerd door
SCHILDERSBEDRIJF
P. DIJK

B. J. de Castro & Sons
wensen
het

DRIVE-IN THEATRE CURACAO
veel
succes
toe !

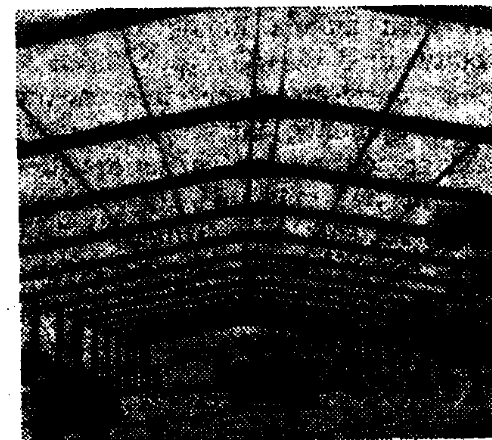

Caribbean
Contractors
Corporation
voor al Uw bouwwerken

Wonderful whisky

Ook bij
Vreugdenhil's Supermarket
de meest populaire whisky
Distr. C. Winkel & Zonen N.V.
Tel. 12291

De aannemer van de Eenvoudige Technische School was
Antilliaans Veeteelt- en Bouwbedrijf
Tel. 43855

VIERKANTE EN RECHTHOEKIGE
STALEN KOKERPROFIELEN VAN
STEWARTS & LLOYDS LT[D]
voor dakspanten — kolommen — balustrades — torens — multi-story gebouwen

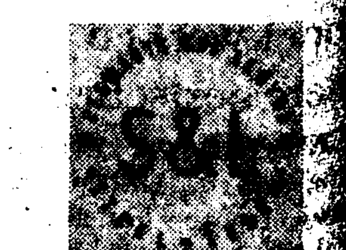

- LICHT
- EENVOUDIG TE VERWERKEN
- ESTHETISCH AANTREKKELIJ[K]
- VOORZIEN VAN GRONDVERF
- KLEINE OPPERVLAKTEN
- LEVERBAAR UIT VOORRAAD

Dakspanten Don Bosco - Brakkeput

De staalconstructies die het Antilliaans Constructie Bedrijf "ANCO" N.V. levert, besparen u in fundatie en materiaal door een lichter eigen gewicht (30% minder bij dezelfde sterkte). Eveneens bespaart u op arbeidsloon omdat ons profielstaal eenvoudiger te verwerken is dan conventioneel materiaal en omdat de oppervlakten 30% - 40% kleiner zijn waardoor minder schilderwerk. Nog een voordeel: wij leveren uit voorraad.

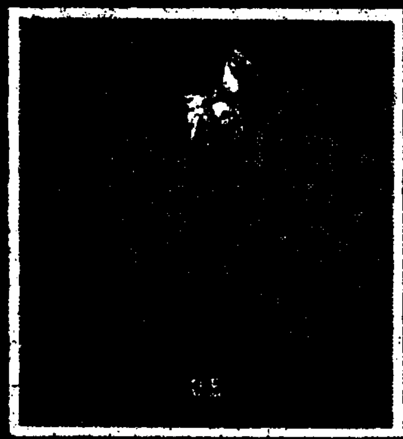

Kerktoren Brievengat

Dakspanten....

fabrikant STEWA[RTS &] LLOYDS LTD.

stockist & distribut[eur] ANCO N.V.

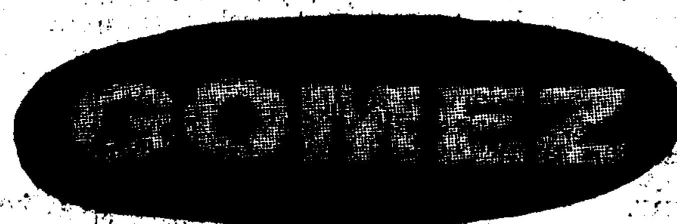
ANCO n.v.
Luitenantsweg 3
Suffisant
Tel. 43452

Ze
zijn
er
weer
Firestone
batterijen
de beste
bij de
zaak waar
service
SERVICE
is
David Capriles & Co.
Salinja

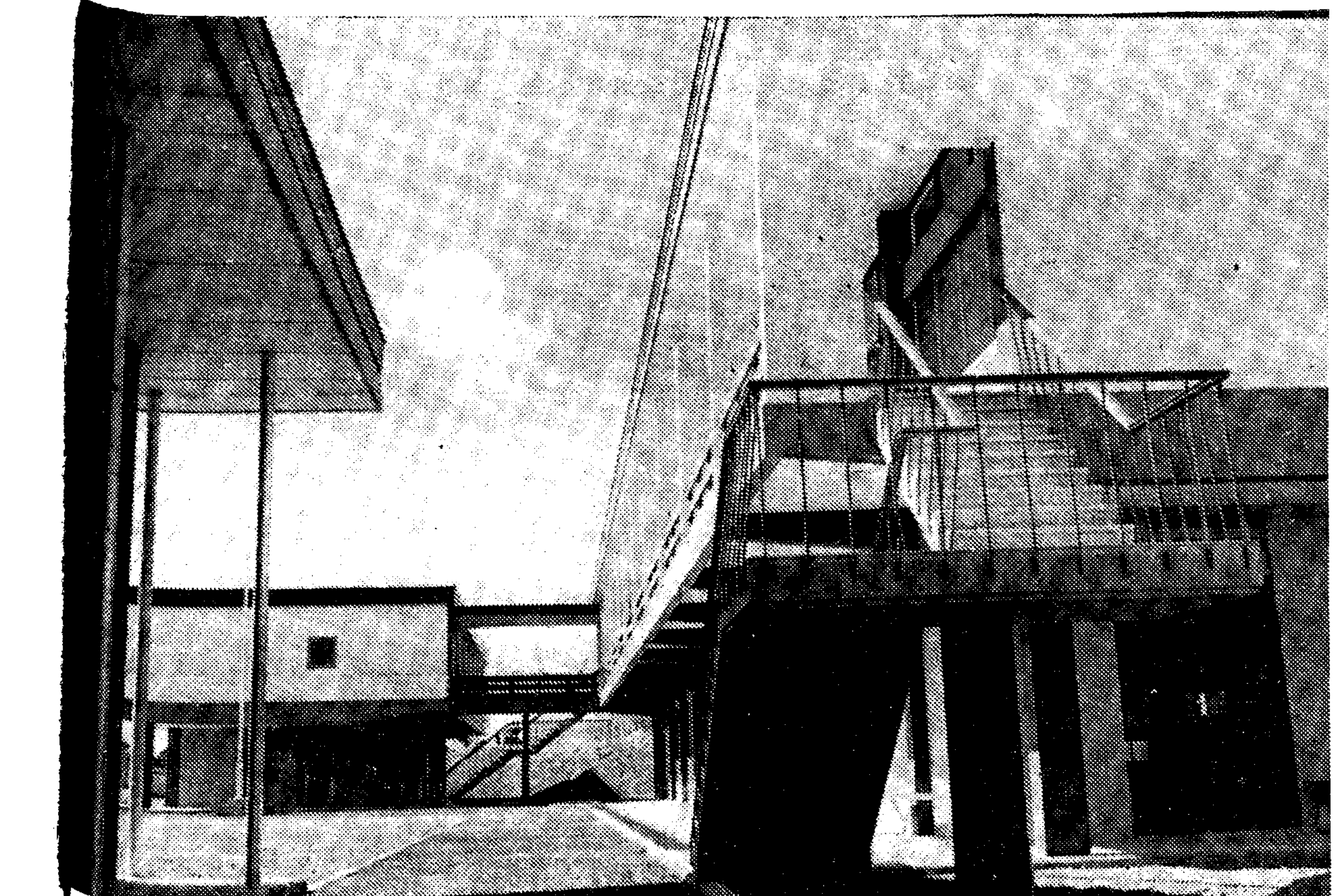
Gerber
BABIES ARE OUR ONLY BUSINESS

De bouw
en
verbouw
van
VREUGDENHIL'S SUPERMARKET
werd verzorgd door
Bouwbedrijf
Cornelder & Corstjens

Wanneer U de prachtige
Vreugdenhil's Supermarket
te Marie Pompoen bezoekt,
loopt U op tegels,
kijkt U naar het plafond
en de houten rekken,
die geleverd zijn door:

Drive-In Theatre Curacao
werd
in de verf gezet
door
Schildersbedrijf
P. DIJK

ERSTE U.T.S.

Opleiding tot kader-mensen

ILLEMSTAD — „Wij leren zo hier niet op de eerste plaats te en, maar geven onze leerlingen een opleiding als kader-mensen. ezen is het een cursus voor afgestudeerden van de Mulo". Zo uleerde voormalig UTS-directeur J. A. ten Hacken de opzet van UTS te Groot-Davelaar. Ofschoon het aanvankelijk de bedoeling geweest er reeds in 1963 in te trekken werd het 1965 voordat kon gebeuren, terwijl de officiele opening in het begin van dit plaats vond. Devies bij het ontwerpen en de uitvoering was: compromis te vinden van wat nodig en ook mogelijk was. Op het ablik zijn er twee studierichtingen mogelijk — werktuigbouwkun- en elektrotechniek — maar er wordt hard aan gewerkt de keuze- gelijkheid te vergroten tot drie: met de afdeling bouwkunde.

Op zijn kantoor vertelde de heer Ten Hacken dit. Grote ramen den een gedeeltelijk uitzicht op de Antilliaanse Verffabriek, welke drijf dus min of meer een levend staaltje propaganda vlak bij de briekspoort heeft liggen: al het schilderwerk is namelijk uitgeerd met Antilliaanse verf. De kleuren daarvan spelen een grote oprkelijke, maar niet opzichtige rol in het eenvoudige bouwwerkt, t de UTS is.

Die grote ramen hebben eigenlijk kleine geschiedenis: dit gebouw eigenlijk airconditioned worden. dat men bovenstaand devies rde en er dus economisch diende worden gewerkt, kon deze luchteling er niet vanaf. De bouw s er echter wel op berekend. Er n nu eenmaal geen rozen zonder rnen.

De school kan de toets der kritiek ter doorstaan, omdat men bij de richting geheel is afgegaan op de ventarislijst, welke voor de Nelandse UTS-en is opgesteld door et betrokken departement. Uiterd is de inrichting het belangkste en dus is de directeur met n zeven vaste leerkrachten en de e uur-krachten content met de euwe school.

Met het beperkte bedrag, dat voor e bouw geleend was, heeft men e moeten komen. Dit is gelukt, ar het vergde natuurlijk wel heel at besprekingen en overleg. Voor et inwendige — de inrichting — ond de staf paraat; de ombouw het bouwwerk dus — werd ontworpen door de architecten van DOW.

Enig cachet

In 1962 begon de UTS op Curaçao in de noodlokalen aan de Frederikstraat te draaien en in hetzelfde jaar begon de plannenmakerij. Daartoe stelde men zich op de hoogte van de bouwprijs van het standaardmodel school. „Dit juist met het oog op de precaire financiële positie van het eilandgebied. Maar het schoolbestuur stond op het standpunt dat de enige UTS op Curaçao toch wel enig cachet moest hebben", merkte de directeur op." En dit betekende dat alles meteen veel duurder werd. Men is zuinig geweest. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een ontvangstgelegenheid. „Die komt er hopelijk, als we in de toekomst gaan uitbreiden."

Men moest tot maart 1965 in de noodlokalen blijven. In ongeveer één jaar werd het nieuwe bouwwerk uitgevoerd door de Curaçao Contractors Corporation (CCC) terwijl het sanitair verzorgd werd door Anlo n.v. en het Schildersbedrijf P. van Dijk de kwast ter hand nam. De elektrotechnische kant van het werk nam het elektrotechnisch installatiebureau J. C. Gunther voor zijn rekening.

Theorie

De school is theoretisch berekend op honderdentachtig leerlingen. Op het ogenblik volgen er honderdentwintig de dagschool. Daarnaast wordt het gebouw ook 's avonds intensief gebruikt. „Dan is het er soms drukker dan overdag, alleen zijn de groepen kleiner. Onder meer volgen de leerkrachten van het Eenvoudig Technisch Onderwijs daar de avondUTS met het oog op hun bevoegdheidsverklaring. De inrichting is zo, dat de theorielokalen boven liggen zodat men geen last heeft van de werkplaatsen, welke trouwens buiten de wind liggen. Deze bovenverdieping is verder door zijn ligging bijzonder fris en luchtiger. De school biedt de mogelijkheid tot een uitbreiding voor 220 leerlingen, welk aantal men de maximum-capaciteit acht voor Curaçao. Dit is nog toekomstmuziek, omdat er dan nog meer vakrichtingen bij komen.

Wel is men, zoals gezegd, bezig met de afdeling bouwkunde, waarvoor belangstelling bestaat. De betrachte zuinigheid is er oorzaak van geweest dat er van het visuele onderwijs nog niets terecht kon komen. Daarvoor had men luchtkoeling nodig, omdat het in een verduisterde zaal overdag niet uit te houden is. De airconditioning is er niet gekomen en dus is het visueel onderricht voorlopig ook van de baan. „Toch vind ik dit zeer belangrijk. We hadden rekening gehouden met zes lesuren per week voor elke klas." Aan een ander visueel aspect kan men echter wel zorg besteden en wel aan de excursies naar de plaatselijke bedrijven. „Die zijn van het grootste belang en aan een dergelijke excursie wordt, als hij goed verloopt, een aantal lessen besteed. Men heeft dan gezien waarover men het heeft in de theorielessen", merkte de directeur op.

Want al luidt de volledige naam: Uitgebreid Technische School — „in Nederland bestaat het pas ongeveer twaalf jaar; het is een jonge onderwijstak dus" — het is niet de bedoeling van de UTS werkmensen te vormen en op te leiden. „Natuurlijk krijgen de leerlingen ongeveer één dag per week praktijk, maar de opleiding is gericht op de vorming van een kader, dat in het bedrijfsleven en in ondernemingen later een vooraanstaande plaats gaat innemen door het geven van leiding en als voorlieden."

In wezen is het een opleiding na de Mulo. We leren dus de jongens niet op de eerste plaats werken — ze moeten dat wel kunnen — maar we geven een theoretische basis." De belangstelling voor de UTS groeit verheugend. In het midden van het jaar bezoeken de leerlingen van de hoogste klassen der Mulo's de UTS om een indruk ervan te krijgen. Dat de interesse groter wordt blijkt wel uit het feit, dat in het afgelopen jaar er tweemaal zoveel kandidaten waren voor de toelating dan in het voorgaande jaar.

WILLEMSTAD. — „Het was voor ons van de ene kant wel een geluk dat Theater Caribe verleden jaar zijn poorten sloot als bioscoop. Want al geruime tijd hadden wij het plan ons te vestigen in de omgeving van Steenrijk en Marie Pompoen", zo vertelt de heer K. Vreugdenhil, die met zijn vader F. Vreugdenhil sr en zijn broer F. Vreugdenhil jr de directie vormt van F. Vreugdenhil n.v. Hij heeft voor het grootste deel de tekeningen gemaakt en het ontwerp van de grondige verbouwing van de oude bioscoop. Met de nieuwe supermarket werd niet alleen een langgekoesterde wens vervuld, maar men dacht ook het gezegde: driemaal is scheepsrecht. Het bedrijf immers opende daarmee zijn derde supermarket.

Verre klant

WILLEMSTAD — De feiten hebben het uitgewezen, dat niet alleen bepaalde zaken in de Breedestraat (Punda) het tijdens het toeristenseizoen druk hebben. Bij de supermarket van Vreugdenhil aan de De Ruyterkade merkt men ook de komst van een toeristenschip. Bij zo'n gelegenheid komen er veel Amerikanen typische Nederlandse artikelen inslaan, zoals chocolade, biscuits, beschuit en echte Hollandse kaas.

Enige tijd geleden kwam er ook zo'n toerist de winkel binnengestapt met een verkreukelde papieren zak van de supermarket. De man maakte duidelijk, dat een goede bekende van hem enige jaren terug bij Vreugdenhil in de winkel was geweest. Hij had er vier Edammer kaasjes gekocht. Die waren zo goed gevallen, dat toen zijn vriend, die ook de cruise langs Curacao ging maken de boodschap meekreeg vier Edammer kaasjes te kopen. Voor alle zekerheid kreeg hij de jaren geleden gebruikte papieren tas mee. „Van toeristen kunnen heel wat meer mensen beter worden", is de wijze les welke hieruit getrokken werd.

VREUGDENHIL

Voor Steenrijk had men daarom zo'n belangstelling omdat in die omgeving zich nog geen enkele grote zaak had gevestigd en er een deel van de klantenkring woonde. Na de inloop-periode kon men zeggen: de loop komt er in. Dit noemt men vlug. Snel ging het verleden jaar ook met de plannen. Toen men in maart/april hoorde dat het theater leeg kwam, was men binnen een maand klaar met het uitwerken van de plannen en weer vijf maanden later kon Bouwbedrijf Cornelder en Corstjens zijn werk opleveren.

Er kwam echter meer voor kijken dan men uiterlijk zou zeggen; zo liep de vloer amphietheatersgewijs en moest dus geheel vernieuwd worden. Uiteindelijk bleven alleen de buitenmuren staan. Vloer en slagerij moesten betegeld worden. Elga n.v. nam de elektriciteitswerkzaamheden voor zijn rekening. De installatie van de ijskasten was een karwei voor de Gebroeders Gomperts, terwijl Schildersbedrijf Dijk voor de nodige kleur zorgde. De rekken kwamen uit de Verenigde Staten, maar werden op Curacao geassembleerd. Daarnaast zorgde de Wegenbouwmij voor de parkeerplaatsen.

Modern

Grote zorg besteedde men aan de slagerij en koelkamers. De modernste machines werden daarvoor gekocht zoals de gehakt-, zaag- en worstmachines. De gehele ruimte kreeg luchtkoeling en een en ander werd zo ingericht, dat de klanten konden zien, wat er zoal met het vlees gebeurt. Om de koelruimte en de vrieskamers op temperatuur te houden had men ongeveer 57 pk nodig en dit betekende, dat de OGEM n.v. een apart transformatorhuisje moest aanleggen. Dit alles was „een belangrijke investering". Devies bij het maken der plannen en de uitvoering was: niet goedkoop, maar wel goed bouwen. Daarom werden slechts nieuwe materialen gebruikt.

Het oog had men op Theater Caribe laten vallen omdat dit over een supermarket noodzakelijke ruimte beschikte en gunstig lag. Ook het parkeren levert er geen problemen op. In totaal bedraagt de winkelruimte ongeveer zeshonderd vierkante meter, terwijl de hoogte rond vijf meter is. Door een vijftiental in de muur aangebrachte vensters aan beide kanten is de koeling geen moeilijkheid. De uiteraard met de bedoeling het kiezen uit de meer dan drieduizend verschillende artikelen aangenamer te maken.

Optimisme

„Ja de economische achteruitgang is merkbaar. De koopkracht is minder geworden. De mensen kopen nu meer dingen die zij direct nodig hebben", verklaart de directie. „Maar van de andere kant wordt men steeds meer supermarket-minded. Het is nu eenmaal gemakkelijk alle mogelijke boodschappen tegelijk te kunnen doen". En voor de toekomst is men optimistisch. „Als eenmaal de projecten van het tienjarenplan en de EEG afkomen, gaat alles weer beter".

Op het gebied van supermarkets heeft Vreugdenhil een zekere eer op te houden, want ongeveer twaalf jaar geleden begon de overschakeling in de winkel aan de De Ruyterkade. „In het begin was het semiservice. Verschillende toonbanken bleven gehandhaafd, maar ook die verdwenen later. Het proces is betrekkelijk snel gegaan. Wel waren er aanvankelijk weerstanden. „De mensen wilden eerst niet over de drempel komen in zo'n moderne winkel, maar de stap is gezet".

Personeel

De opening van de supermarket te Steenrijk/Marie Pompoen op 17 december betekende tevens dat vijfentwintig man personeel in dienst moest worden genomen. Dit kan, als de loop er eenmaal flink in zit verdubbeld worden tot vijftig. En aan dit laatste twijfelt men niet bij de directie.

Nestor in zakenleven

WILLEMSTAD. — Bijna de helft van zijn leven heeft de 74-jarige F. Vreugdenhil in het Antilliaansezaken leven doorgebracht. Op de kop af waren dat er op januari zesendertig. Op die datum werd in 1930 begonnen met een winkel met een koelkamer en een etalage. Dat waren toen noviteiten op Curaçao. In de loop der jaren werden het drie winkel-vestigingen en wel op de De Ruyterkade, de Ansinghstraat en onlangs te Marie Pompoen. Ondanks de hoge leeftijd houdt de nestor op dit gebied de moderne zaken nog geheel bij en worden vakbladen aandachtig na gekeken om er wat van op te steken. En over de toekomst: slechts optimisme.

Andere scholen

WILLEMSTAD. — Het is zo goed als zeker, dat de zeven scholen, waarvan de bouw uit het ontwikkelingsfonds van de E.E.G. zal worden gefinancierd, de laatste zullen zijn, welke volgens het tot heden toe geldende uniforme type wat vormgeving betreft, zijn ontworpen. In de toekomst wil men daarvan gaan afwijken, omdat iedereen er, ook bij DOW, langzamerhand op uitgekeken is. De scholen van de afgelopen jaren waren gebouwd naar een door DOW indertijd gemaakt ontwerp, waarbij de economische besteding der gelden een zeer belangrijke plaats innam. De spanten werden ook door DOW geleverd. De scholen vielen op door hun lengte.

Op het ogenblik is men bij DOW bezig met een ontwerp voor een andere vormgeving. Bij het volkswoning-project Koraal Specht zullen daarvan al duidelijk de voortekenen te zien zijn. Weliswaar is de hoofdvorm van het huidige type gehandhaafd — om de zuinigheid te betrachten — maar er is meer variatie gebracht in de ligging. Daar zal de twaalfklassige school uit vier gebouwen van drie klassen bestaan, met daartussenin een overdekte speelplaats. De ligging heeft de vorm van een H. De kleuterscholen zullen nog meer afsteken, omdat deze uit meer en kleinere eenheden zullen bestaan, aangepast aan de kleuters. Bij de reeds opgeleverde scholen — ETO te Barber en het Fatimacollege aan de Garipitoweg — heeft men al getracht door een iets andere ligging de sleur te doorbreken.

E.T.O. NAAR BEDRIJFSOPLEIDING

WILLEMSTAD — „Het belangrijkste is dat er een weg gezocht moet worden, zo dat de leerlingen van de scholen voor Eenvoudig Technisch Onderwijs — eerlijk gezegd vind ik het woordje Eenvoudig erg vervelend — op het einde van hun driejarige cursus een getuigschrift of diploma krijgen, dat gelijkgesteld is met een zogenaamde bedrijfsopleiding in Nederland".

Dit is de mening van de directeur van de nieuwe ETO Banda Abao te Barber, J. W. Verhoeve. Dit acht hij vooral van belang, omdat daarmee de jongens iets in handen krijgen, wat bij erkende grote bedrijven in Nederland bekend is. Niet alleen in verband met uitzending naar Nederland, maar ook met het oog op de groot-industrie, als deze zich zal vestigen in de Antillen. In Nederland worden deze bedrijfsopleidingen gegeven door bepaalde stichtingen bijv. Bemetel voor „groot metaal", zoals dit in de cao's in Nederland heet.

Daarmee zou aan het ETO een bepaalde status gegeven worden, waardoor voorkomen wordt, dat het teveel op het schooltype van de Lagere Technische School gaat lijken of er tegen aan leunt en er mee verward wordt. In dit verband wees de heer Verhoeve er op, dat al een stap in deze richting gezet was met het getuigschrift voor de lascursus, zoals die gegeven wordt op ETO Martinus de Porres en dat door een Nederlands instituut op dit gebied erkend is. „Dat zegt een Nederlandse ondernemer tenminste iets".

Orientatieklas

De mogelijkheid, dat men zover komt, acht hij aanwezig, omdat de bedrijfsopleiding voor metaalbewerking en houtbewerking in Nederland al geruime tijd gerealiseerd wordt door deskundige stichtingen. Nog een ander punt ligt hem na aan het hart: de orientatieklas, waarmee men te Brievengat bij de Van Ginnekenschool en ook te Barber is begonnen.

Over de resultaten van dit experiment — het eilandgebied wil deze klassen slechts als zodanig zien — is hij enthousiast. „Je kijkt er van op, hoe de jongens met plezier werken. Naast de helft van de schooltijd, welke besteed wordt aan theorievakken, krijgen zij zowel hout- als metaalbewerking en wel zo, dat zij er alle mogelijke werkstukjes mee maken. Zij krijgen dus enig inzicht in de materialen en de mogelijkheden daarvan.

Overschakeling

De bedoeling van dit orientatiejaar is eigenlijk de overschakeling van de lagere school te vergemakkelijken. „Er zijn nu eenmaal jongens, die op een gegeven ogenblik genoeg hebben van al die taal- en rekenlesjes. Zij willen iets met hun handen gaan doen. Dat kunnen zij in het orientatiejaar, terwijl daarnaast toch op de lagere school wordt aangesloten met de lessen van Algemeen Vormend Onderwijs. Hij hoopt dan ook, dat de overheid het nut van dit schooljaar zal inzien, vooral ook omdat men er in Nederland al jarenlang mee bezig is en er vele studies over verschenen zijn.

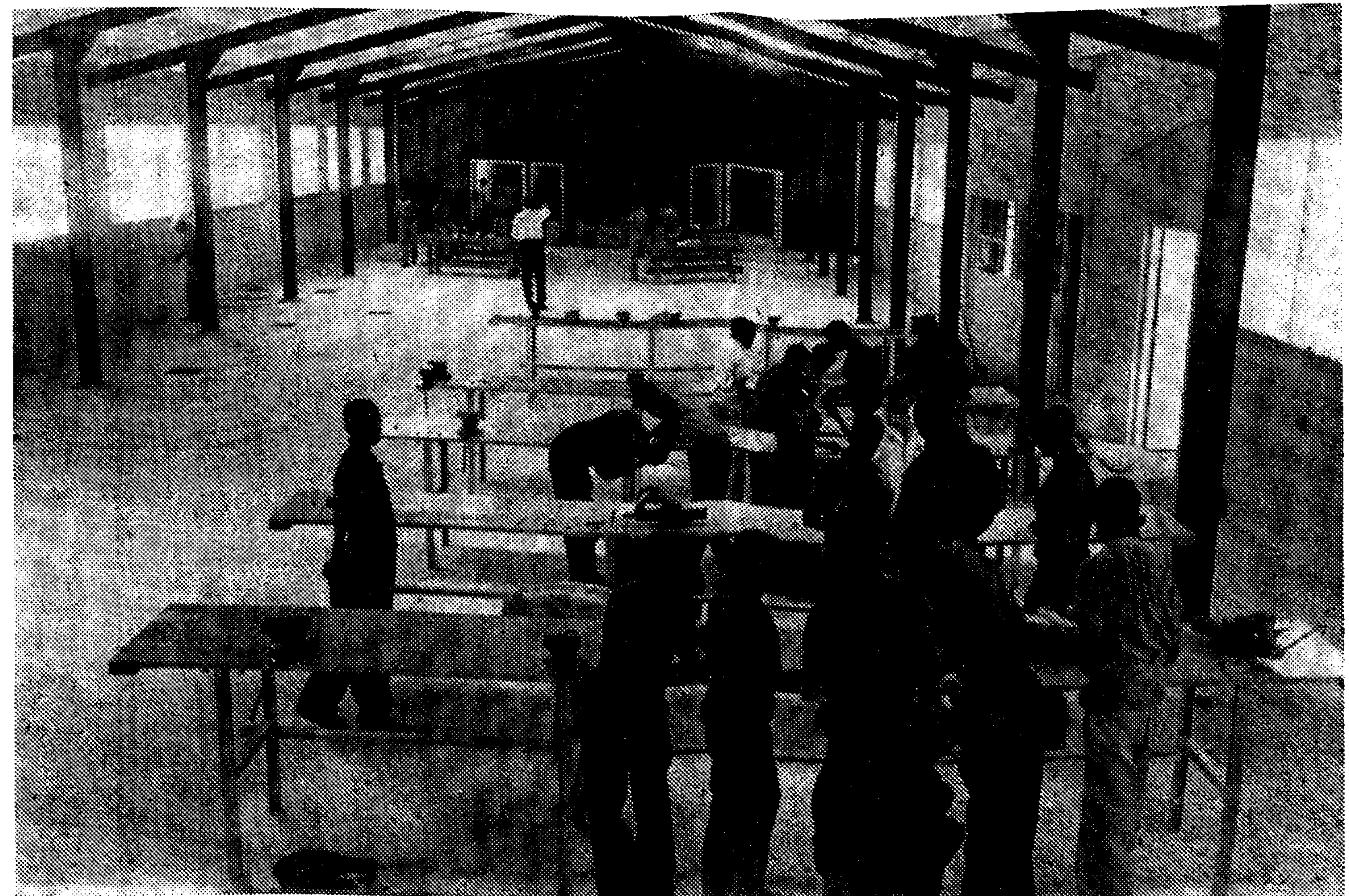
„De school is op 1 december wel begonnen, maar eigenlijk nog lang niet klaar." Over belangstelling heeft men niet te klagen gehad. Op het ogenblik zijn er 66 leerlingen in drie klassen. Toen men in december begon waren het er aanvankelijk heel wat minder. „Nog dagelijks komen er aanvragen binnen voor plaatsing, want nu pas is men zich door de aanwezigheid van de school bewust geworden te Banda Abao, dat deze opleiding mogelijk is." Er is echter een „maar". Men is begonnen met een klas houtbewerking en een klas metaalbewerking. De houtbewerking is ondergebracht in het praktijklokaal van de metaalbewerkers. „Maar zij moeten eigenlijk hun eigen praktijklokaal krijgen. Men is er al aan bezig", voegt de heer Verhoeve er aan toe, „met de plannen althans".

Industrietjes

Dat men enthousiast is blijkt volgens, die ver in de knoek wonen, en absenteisme „en toch zijn er nog jongens, die ver in de knoek wonen, en die om zes uur moeten vertrekken om op tijd op school te komen. Maar zij zijn er altijd". Men is te Banda Abao blij met deze vestiging der ETO te Barber, men had er eigenlijk al lang ook recht op, dat zo'n school er kwam. Er wonen zo'n tienduizend mensen in dit deel van Curacao. De school zal ook hierdoor zijn vruchten afwerpen, doordat de mogelijkheid bestaat, dat de jongens, als zij eenmaal de school hebben verlaten in eigen omgeving komen tot het opknappen van karweitjes. Laten we het zeggen met een groot woord: industrietjes".

Lange weg?

Voor zijn aanstelling te Barber was de heer Verhoeve enkele jaren werkzaam op Bonaire. „Daar hadden we de LTS- en ETO-opleiding naast elkaar en ik heb er enige kijk op gekregen. Men kon de verschillen tussen beide groepen leerlingen duidelijk zien". Hij spreekt over de aansluiting van het ETO bij een erkende bedrijfsopleiding in Nederland. De grote waarde daarvan acht hij, dat de jongens een getuigschrift — duidelijk onderscheiden van het LTS-diploma — in handen krijgen, dat ook als zodanig erkend is. Of het een lange weg daarheen is, weet hij niet. Wel werd er bij het ETO tot heden toe al gebruik gemaakt van werkstukken van Stichting Bemetel als zogenaamd proefwerkstuk.

● *De praktijklokalen bij het ET O zijn immens groot en fris.*